

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 3. novembrī
(OR. en)

14217/22

**Starpiestāžu lieta:
2022/0347(COD)**

ENV 1087
ENER 549
IND 437
TRANS 673
ENT 151
SAN 579
AGRI 594
CODEC 1659

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 27. oktobris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2022) 542 final

Temats: Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (pārstrādāta redakcija)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 542 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 542 *final*

Briselē, 26.10.2022.
COM(2022) 542 final

2022/0347 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai

(pārstrādāta redakcija)

{SEC(2022) 542 final} - {SWD(2022) 345 final} - {SWD(2022) 542 final} -
{SWD(2022) 545 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Svaigs gaiss ir svarīgs cilvēku veselībai un vides ilgtspējībai. Pateicoties Eiropas Savienības (ES) un dalībvalstu nacionālo, reģionālo un vietējo iestāžu kopīgajiem centieniem samazināt gaisa piesārņojuma negatīvo ietekmi, pēdējo trīs dekažu laikā Eiropas Savienībā ir panākta būtiska gaisa kvalitātes uzlabošanās¹. Tomēr gaisa piesārņojams (jo īpaši daļiņas, slāpekļa dioksīds un ozons) joprojām ir saistāms ar 300 000 priekšlaicīgas nāves gadījumu gadā (salīdzinājumam — līdz 1 miljonom 1990. gadu sākumā) un ievērojamu skaitu nepārnēsājamo slimību, piemēram, astma, sirds un asinsvadu problēmas un plaušu vēzis²³. Gaisa piesārņojums nemainīgi ir galvenais ar vidi saistītais cēlonis, kas izraisa pāragru nāvi ES. Tas ievērojami vairāk ietekmē neaizsargātās grupas, piemēram, bērnus, gados vecākus cilvēkus un personas ar vēl citām saslimšanām, kā arī sociālekonomiski nelabvēlīgā situācijā esošās iedzīvotāju grupas⁴. Arvien vairāk pierādījumu liecina, ka gaisa piesārņojums varētu būt saistīts ar izmaiņām nervu sistēmā, piemēram demenci⁵.

Turklāt gaisa piesārņojums apdraud vidi, veicinot (augšnes un ūdens) paskābināšanos, eitrofikāciju un ozona noārdīšanos, kas rada kaitējumu mežiem, ekosistēmām un kultūraugiem. Eitrofikācija, kas rodas slāpeklim nosēžoties augsnē vai ūdenī, pārsniedz kritisko slodzi divās trešdaļās ES ekosistēmu teritoriju, tādējādi būtiski ietekmējot biodaudzveidību⁶. Šis piesārņoja radītais slogs var pasliktināt situāciju attiecībā uz slāpekļa pārpalikumu, kas piesārņo ūdeni.

2019. gada novembrī Komisija publicēja Gaisa kvalitātes direktīvu (Direktīva 2004/107/EK un Direktīva 2008/50/EK) atbilstības pārbaudi⁷. Tajā tika secināts, ka direktīvas ir bijušas *daļēji* iedarbīgas attiecībā uz gaisa kvalitātes uzlabošanu un gaisa kvalitātes standartu sasniegšanu, taču līdz šim nav sasniegti visi tajās noteiktie mērķi.

2019. gada decembrī saskaņā ar [Eiropas zaļo kursu](#)⁸ Eiropas Komisija apņēmas turpināt uzlabot gaisa kvalitāti un precīzāk saskaņot ES gaisa kvalitātes standartus ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ieteikumiem. PVO ieteikumi pēdējo reizi tika pārskatīti 2021. gada septembrī⁹; to periodiskā zinātniskā pārskatīšana parasti notiek reizi 10 gados. Šis mērķis — precīzāk saskaņot standartus ar jaunākajiem zinātniskajiem atklājumiem — tika apstiprināts [Nulles piesārņojuma rīcības plānā](#)¹⁰, kas ietver redzējums 2050. gadam — samazināt gaisa (ūdens un augšnes) piesārņojumu līdz līmenim, kas vairs nav uzskatāms par

¹ Sk., piemēram, EVA, 2018, Gaisa kvalitāte Eiropā — 2018. gada ziņojums. Visu pieejamo datu kopu vidējā vērtība 2015. gadā norādīja uz 445 000 priekšlaicīgas nāves gadījumu Eiropā gadā, salīdzinot ar situāciju pirms 25 gadiem, t. i., 1990. gadā, kad vidējā vērtība bija 960 000 nāves gadījumu gadā.

² Kā norādījusi Pasaules Veselības organizācija (PVO), “nepārnēsājamās slimības (NPS) jeb hroniskās slimības parasti ir ilgstošas saslimšanas, kuras izveidojušas ģenētisku, psiholoģisku, vides un uzvedības faktoru rezultātā. NPS ievērojami vairāk skar cilvēkus valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kurās notiek vairāk nekā trīs ceturtdaļās (31,4 miljoni) no visiem pasaules nāves gadījumiem, ko izraisījušas NPS.”

³ Sk., piemēram, EVA, 2021, Gaisa kvalitāte Eiropā — 2021. gada ziņojums.

⁴ Sk., piemēram, EVA ziņojumu, 2018, “Nevienlīdzīga pakļautība riskam un nevienlīdzīga ietekme: sociālā neaizsargātība pret gaisa piesārņojumu, troksni un ekstremālām gaisa temperatūrām Eiropā”.

⁵ Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūra, 2019 un 2022, Integrēts zinātniskais novērtējums par daļiņām; papildinājums 2019. gada Integrētajam zinātniskajam novērtējumam par daļiņām.

⁶ Sk., piemēram, Otrais pārskats par programmu “Tīru gaisu Eiropā”, COM(2021) 3.

⁷ Direktīva 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris) par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogļūdeņražiem apkārtējā gaisā un Direktīva 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu (ES) 2015/1480.

⁸ COM(2019) 640.

⁹ PVO, 2021, Vispārējās gaisa kvalitātes pamatnostādnes.

¹⁰ COM (2021) 400.

kaitīgu cilvēku veselībai un dabiskajām ekosistēmām un kas nepārkāpj planētas iespēju robežas, tādējādi radot no toksikantiem brīvu vidi. Turklāt tika izvirzīti mērķrādītāji 2030. gadam, no kuriem divi ir attiecināmi uz gaisu: par vairāk nekā 55 % samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz veselību (priekšlaicīgas nāves) un par 25 % samazināt to ES ekosistēmu daļu, kurās gaisa piesārņojums apdraud biodaudzveidību. Stingrāki gaisa kvalitātes standarti veicinātu arī Eiropas Vēža uzveikšanas plānā¹¹ noteikto mērķu sasniegšanu. [Eiropas zaļajā kursā](#) Komisijas arī paziņoja, ka tā pastiprinās gaisa kvalitātes monitoringu, modelēšanu un plānošanu.

Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu, kas aizsākās 2022. gada februārī, rezultātā ES līderi vienojās par nepieciešamību steidzami paātrināt pāreju uz tīras enerģijas ražošanu, lai samazinātu ES atkarību no gāzes un citiem fosilajiem kurināmajiem, kas tiek importēti no Krievijas. 2022. gada 18. maijā tika pieņemts vērienīgais [RePowerEU](#) pasākumu kopums, kura mērķis cita starpā ir palīdzēt dalībvalstīm paātrināt atjaunīgās enerģijas ražošanas izvēršanu. Ja šis pasākumu kopums tiks ātri īstenots, kā izklāstīts Komisijas paziņojumā¹², tas var nest ievērojamus papildu ieguvumus gaisa piesārņojuma novēršanas ziņā.

Gaisa kvalitātes direktīvas ir daļa no visaptverošā tīra gaisa politikas satvara, kas balstīts uz trīs pamatpīlāriem. Pirmais pīlārs ir pašas Gaisa kvalitātes direktīvas, kas nosaka kvalitātes standartus attiecībā uz 12 gaisa piesārņotāju koncentrācijas līmeņiem. Otrais pīlārs ir Direktīva par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu (*NEC* direktīva), kurā noteiktas katras dalībvalsts saistības attiecībā uz galveno gaisu piesārņojošo vielu un to prekursoru samazināšanu, darbojoties ES mērogā, lai panāktu pārrobežu gaisa piesārņojuma kopīgu samazināšanu¹³. Papildus tam tiek īstenoti starptautiski centieni, jo īpaši saskaņā ar *UNECE* Konvenciju par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos, ārpus ES radīto emisiju samazināšanai¹⁴. Trešais pīlārs ir tiesību akti, ar kuriem tiek noteikti emisiju standarti attiecībā uz galvenajiem gaisa piesārņojuma avotiem, piemēram, autotransporta līdzekļiem, mājokļu apkures iekārtām un rūpnieciskajām iekārtām¹⁵.

Šādu avotu radītā piesārņojuma apjomu nosaka arī citas politikas, kas regulē galvenās darbības un nozares tādās jomās kā transports, rūpniecība, enerģētika un klimats, kā arī lauksaimniecība. Vairākas no šīm politikām ir iekļautas jaunākajās iniciatīvās, kas tiek īstenotas saskaņā ar [Eiropas zaļo kursu](#), piemēram, [Nulles piesārņojuma rīcības plāns](#), [Eiropas Klimata akts](#)¹⁶ un pakete "[Gatavi mērķrādītājam 55 %](#)"¹⁷ ar energoefektivitātes un atjaunīgās enerģijas iniciatīvām, [ES metāna stratēģija](#)¹⁸, [Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija](#)¹⁹,

¹¹ COM(2021) 44. Eiropas Vēža uzveikšanas plānā ir apliecināta nepieciešamība samazināt gaisa piesārņojumu, kas cita starpā izraisa plaušu vēzi. Plāns paredz arī 2022. gadā sagatavot tiesību akta priekšlikumu, lai vēl vairāk samazinātu darba ņēmēju eksponētību azbestam, sk. COM(2022) 489.

¹² COM(2022) 230.

¹³ Sk. Direktīvu 2016/2284/ES.

¹⁴ Jāatzīmē, ka ārpus ES dalībvalstīm radītās gaisa piesārņotāju emisijas veido arī daļu no ES fona piesārņojuma. *UNECE* Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos var būt nozīmīga loma šo emisiju samazināšanā, kā arī spēju veidošanā un cita ES atbalsta nodrošināšanā pievienošanās procesus ietvaros, jo īpaši attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm.

¹⁵ Ietverot Direktīvas 2010/75/ES (par rūpnieciskajām emisijām), 2015/2193/ES (par vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām), 98/70/EK (par benzīna kvalitāti), 2016/802/ES (par sēra saturu šķidrā kurināmajā), 2009/125/EK (par ekodizainu), kā arī EK Regulas Nr. 443/2009 un Nr. 510/2011 (par transportlīdzekļu emisijas standartiem), Regulas (ES) 2016/427, (ES) 2016/646 un (ES) 2017/1154 (par emisijām reālos braukšanas apstākļos), un Regulu (ES) 2016/1628 (par autoceļiem neparedzētu mobilo tehniku).

¹⁶ Regula (ES) Nr. 2021/1119.

¹⁷ COM(2021) 550.

¹⁸ COM(2020) 663.

¹⁹ COM(2020) 789, ietverot Komisijas apņemšanos 2023. gadā uzsākt īpašu pētījumu, kurā tiks noteikts un precizēts, kādi digitālie un tehniskie risinājumi ir pieejami, lai īstenotu iedarbīgākas un lietotājam

saistītais 2021. gada jaunais pilsētmobilitātes satvars²⁰, [Biodaudzveidības stratēģija²¹](#) un [stratēģija “No lauka līdz galdam”²²](#). Turklāt ir paredzēts, ka pieņemot un īstenojot gaidāmo *Euro 7* priekšlikumu (sk. PLAN/2020/6308), tiks ievērojami samazinātas vieglo automobiļu, furgonu, kravas automobiļu un autobusu radītās piesārņotāju emisijas.

Pārskatot Gaisa kvalitātes direktīvas, šīs abas direktīvas tiktu apvienotas vienā, lai:

- precīzāk saskaņotu ES gaisa kvalitātes standartus ar PVO ieteikumiem;
- turpinātu uzlabot tiesisko regulējumu (piemēram, saistībā ar sankcijām un sabiedrības informēšanu);
- nodrošinātu labāku atbalstu vietējās pārvaldes iestādēm saistībā ar tīrāka gaisa nodrošināšanu, pastiprinot gaisa kvalitātes monitoringu, modelēšanu un plānošanu.

Ietekmes novērtējums parāda, ka ierosinātās pārskatīšanas ieguvumi sabiedrībai pārliecinoši atsver radītās izmaksas. Galvenie paredzami ieguvumi ir saistīti ar veselību (ietverot mazāku mirstību un saslimstību, zemākus veselības aprūpes izdevumus, retāku neierašanos darbā slimības dēļ un augstāku darba ražīgumu) un vidi (ietverot mazākus kultūraugu ražas zaudējumus, kas saistīti ar ozona bojājumiem).

1.1. Saskaņība ar citām Savienības politikas jomām

Šī iniciatīva ietilpst Komisijas 2022. gada darba programmā un ir Nulles piesārņojuma rīcības plāna galvenā darbība. Tāpat kā visām citām Eiropas zaļā kursa iniciatīvām, tās nolūks ir nodrošināt, ka izvirzītie mērķi tiek sasniegti visiedarbīgākajā veidā, radot vismazāko slogu, un atbilst principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”. Priekšlikums veicina nulles piesārņojuma ieceres un Nulles piesārņojuma rīcības plāna gaisa kvalitātes mērķrādītāju sasniegšanu veselības un vides aizsardzības jomā. Daudzas no Eiropas zaļā kursa politikām un prioritātēm ir būtiskas šā priekšlikuma veiksmīgai īstenošanai, savukārt tā īstenošana var nest ieguvumus minētajām politikām un prioritātēm saistībā ar ierosinātajā direktīvā ietvertā mērķa plašāku vērienu. Tās ietver turpmāk aprakstītos instrumentus.

- Eiropas Klimata akts un pakete “Gatavi mērķrādītājam 55%”, kuri ar to paplašināto klimata mērķi veicinās mazemisiju vai nulles emisiju tehnoloģiju ieviešanu, radot papildu ieguvumus gaisa kvalitātei (piemēram, ar degšanu nesaistīti atjaunīgie energoresursi, energoefektivitātes pasākumi, elektriskā mobilitāte). Priekšlikumi vērienīgākam mērķim ietver plašāku ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) mērķi, plašāku ES Kopīgo centienu regulas mērķi, stingrākus CO₂ emisiju standartus vieglajiem automobiļiem un furgoniem, paredzot prasību, ka no 2035. gada visiem no jauna reģistrētajiem automobiļiem un furgoniem ir jābūt nulles emisiju transportlīdzekļiem. Stingrāki gaisa kvalitātes standarti, ko paredz šis priekšlikums, sniegs papildu ieguvumus attiecībā uz klimatu, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši CO₂ emisijas, ko rada fosilā kurināmā izmantošana, un samazinot melnā oglekļa (BC), kas ir īslaicīgs klimatiepīšanas, apjomu.

draudzīgākas pilsētas transportlīdzekļu piekļuves ierobežošanas shēmas (*UVAR*), ietverot mazemisiju zonas (MEZ), vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu (sk. arī COM(2021) 811).

²⁰ COM(2021) 811.

²¹ COM(2020) 380.

²² COM(2020) 381.

- Plāns *REPowerEU*, kurā ierosināti pasākumi, lai strauji samazinātu Eiropas atkarību no Krievijas importētajiem fosilajiem kurināmajiem, ietverot vispārēju enerģijas patēriņa samazināšanu, enerģijas importa diversifikāciju, fosilo kurināmo aizstāšanu un pārejas uz atjaunīgo enerģiju paātrināšanu elektroenerģijas ražošanas, rūpniecības, būvniecības un transporta nozarē, kā arī ieguldījumus viedajos risinājumos. Šo pasākumu paātrināšana var uzlabot arī gaisa kvalitāti.
- Ar degšanu nesaistītu atjaunojamo energoresursu plašāka ieviešana samazinās atkarību no fosilajiem kurināmajiem un tādējādi arī gaisa piesārņotāju emisijas, uzlabojot gaisa kvalitāti. Iniciatīvas, kas veicina atjaunojamo energoresursu izmantošanu, ir 2021. gadā sagatavotais priekšlikums pārskatīt pārstrādāto Atjaunojamo energoresursu direktīvu (*RED II*)²³, kurā izvirzīti vērienīgāki 2030. gada mērķrādītāji, kā arī Komisijas 2022. gada Paziņojums par plānu *REPowerEU*, kurā uzsvars likts uz prioritāriem ieguldījumiem atjaunīgajos energoresursos, jo īpaši saules un vēja enerģijas avotos, kā arī siltumsūkņu izmantošanā; visi šie enerģijas veidi palīdz arī uzlabot gaisa kvalitāti.
- Paplašinātais energoefektivitātes mērķis un ES saistošā energoefektivitātes mērķrādītāja ieviešana, kas tika ierosināts pārstrādātajā Energoefektivitātes direktīvā²⁴, samazinās enerģijas, cita starpā fosilā kurināmā, vispārējo pieprasījumu un tādējādi samazinās gaisa piesārņotāju emisijas, uzlabojot gaisa kvalitāti.
- Pasākumi, kuri īstenoti saskaņā ar Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģiju un saistīto 2021. gada jauno pilsētmobilitātes satvaru, kas atbalsta pāreju uz zemākām emisijām un sabiedriskā transporta izmantošanu, nesīs pozitīvus papildu ieguvumus attiecībā uz gaisa kvalitāti. Daži no pasākumiem, kas īpaši saistīti ar gaisa kvalitāti, ietver stingrākus gaisa piesārņotāju emisiju standartus iekšdedzes motoru transportlīdzekļiem (gaidāmais *Euro 7* priekšlikums)²⁵, priekšlikumu **alternatīvo degvielu infrastruktūras** regulai²⁶: visaptverošs uzlādes un uzpildes infrastruktūras tīkls ir nepieciešams, lai veicinātu atjaunīgo un mazoglekļa degvielu plašāku izmantošanu, ietverot e-mobilitāti, kas nestu ievērojamus gaisa kvalitātes papildu uzlabojumus; kā arī priekšlikumus iniciatīvām **“ReFuelEU Aviation”** un **“FuelEU Maritime”**, kuras ietver pasākumus, kas veicina tīrāku degvielu izmantošanu, lai potenciāli samazinātu gaisa piesārņotāju emisijas un uzlabotu gaisa kvalitāti ostu un lidostu apkārtnē, nosakot prasības konkrētiem kuģu veidiem attiecībā uz krasta elektropadeves vai bezemisiju enerģijas izmantošanu piestātnēs, kā arī ilgtspējīgu aviācijas degvielu izmantošanu gaisa kuģos. Savukārt Gaisa kvalitātes direktīvas sekmē pastiprinātus pasākumus pilsētās, lai nodrošinātu pāreju uz mazemisiju mobilitāti, izveidotu mazemisiju zonas, veicinātu plašāku sabiedriskā transporta un aktīvās mobilitātes izmantošanu un lai sasniegtu izvirzītās robežvērtības.
- Kopējās lauksaimniecības politikas un stratēģijas “No lauka līdz galdam” zaļināšana var palīdzēt samazināt lauksaimniecības radītās amonjaka emisijas, piemēram, veicinot amonjaka samazināšanas pasākumus KLP stratēģisko plānu ietvaros vai uzlabojot barības vielu pārvaldību.
- Stingrāki gaisa kvalitātes standarti, kas ierosināti šajā priekšlikumā, palīdzēs aizsargāt biodaudzveidību saskaņā ar Biodaudzveidības stratēģiju, savukārt politikas, kas uzlabo ekosistēmu veselību, piemēram, ierosinātā Dabas atjaunošanas regula, arī var nodrošināt tīra gaisa mērķu sasniegšanu.

²³ COM(2021) 557 final.

²⁴ COM(2021) 558 final.

²⁵ COM(2022) 586, Eiropas transportlīdzekļu emisiju standarti — *Euro 7* vieglajiem automobiļiem, furgoniem, kravas automobiļiem un autobusiem (skatīts 4.8.2022.).

²⁶ COM(2021) 559 final.

1.2. Juridiskais pamats

ES gaisa kvalitātes rīcības juridiskais pamats ir [Līguma par Eiropas Savienības darbību](#) (LESD) 191. un 192. pants, kuri attiecas uz vides jautājumiem. Šie panti dod tiesības ES rīkoties, lai saglabātu, aizsargātu un uzlabotu vides kvalitāti, aizsargātu cilvēku veselību un sekmētu starptautiska mēroga pasākumus ar mērķi risināt reģionālas un pasaules vides problēmas. Arī pašlaik spēkā esošās Gaisa kvalitātes direktīvas balstās uz šo juridisko pamatu. Ņemot vērā, ka šī joma atrodas ES un dalībvalstu dalītā kompetencē, ES rīcībā ir jāievēro subsidiaritātes princips.

1.3. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Šās iniciatīvas mērķus nav iespējams pilnvērtīgi sasniegt tikai dalībvalstu līmenī. Tas ir saistīts, pirmkārt, ar gaisa piesārņojuma pārrobežu raksturu: atmosfēras procesu modelēšana un gaisa piesārņojuma mērījumi neapšaubāmi liecina, ka vienā dalībvalstī emitēts piesārņojums ietekmē citās dalībvalstīs izmērītā piesārņojuma līmeni²⁷. Pēc gaisa piesārņotāju emisijas vai veidošanās atmosfērā tie var izplatīties tūkstošiem kilometru attālumā. Šā jautājuma apmērs nosaka, ka ir nepieciešama ES mēroga rīcība, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis īsteno pasākumus ar mērķi samazināt riskus, kuriem pakļauti katras valsts iedzīvotāji.

Otrkārt, LESD paredz politikas, kuras tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu ES reģionu stāvokļa atšķirības²⁸. Spēkā esošajās direktīvās ir noteikti minimālie gaisa kvalitātes standarti visā ES, taču pasākumu izvēle ir atstāta dalībvalstu ziņā, lai tās varētu pielāgot šos pasākumus konkrētajiem valsts, reģiona un vietējiem apstākļiem. Šis princips ir saglabāts arī ierosinātajā direktīvā, kurā abas spēkā esošās Gaisa kvalitātes direktīvas tiktu apvienotas vienā tiesību aktā.

Treškārt, ir jānodrošina taisnīgums un vienlīdzība attiecībā uz gaisa piesārņojuma kontroles pasākumu ekonomisko ietekmi, kā arī gaisa kvalitāti, kas tiek nodrošināta Eiropas iedzīvotājiem.

1.4. Proporcionalitātes princips

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo tas:

- apvieno divas direktīvas, vienkāršojot un konsolidējot šo direktīvu noteikumus vienā instrumentā;
- īstenošanas kārtību atstāj dalībvalstu ziņā, jo tās pārzina savus valsts, reģiona un vietējos apstākļus un tādējādi spēj labāk izvēlēties gaisa kvalitātes standartu sasniegšanai izmakslietderīgākos pasākumus;
- sniedz būtiskus veselības jomas un ekonomiskos ieguvumus, kuri neapšaubāmi atsvērs veicamo pasākumu radītās izmaksas;
- paredz precīzāku gaisa kvalitātes novērtēšanu, nosakot īpašu monitoringa un modelēšanas prasību, tādējādi paredzot veicināt mērķtiecīgākus un izmakslietderīgākus pasākumus gaisa kvalitātes standartu izpildei.

²⁷ Sk., piemēram, *JRC* sagatavoto daļiņu PM_{2,5} pilsētu atlantu, kurā analizēti smalko daļiņu piesārņojuma avoti 150 ES pilsētās.

²⁸ Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punkts.

1.5. Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais juridiskais instruments — tāpat kā iepriekš — ir direktīva. Citi instrumenti nebūtu piemēroti, jo priekšlikums paredz turpināt mērķu noteikšanu ES līmenī, taču atbilstības pasākumu izvēli atstāj dalībvalstu ziņā, kuras var pielāgot šos pasākumus dažādajiem valsts, reģiona un vietējiem apstākļiem, t. i., ievērojot dažādu ES reģionu stāvokļa atšķirības un specifiku. Tāda paša juridiskā instrumenta izmantošana atvieglo arī abu spēkā esošo direktīvu vienkāršošanu un apvienošanu vienā instrumentā.

2. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2.1. Regulējuma kontroles padomes (RKP) izvērtējums / atbilstības pārbaude un saistītie atzinumi

Gaisa kvalitātes direktīvu atbilstības pārbaudē²⁹ tika secināts, ka tās ir palīdzējušas izveidot reprezentatīvu un kvalitatīvu gaisa kvalitātes monitoringu, noteikušas skaidrus gaisa kvalitātes standartus un veicinājušas uzticamas, objektīvas un salīdzināmas gaisa kvalitātes informācijas apmaiņu, ietverot plašākas sabiedrības informēšanu. To darbība nav bijusi tik veiksmīga attiecībā uz pietiekamu pasākumu īstenošanu, lai izpildītu gaisa kvalitātes standartus un to pārsniegumu laiks būtu pēc iespējas īsāks. Neraugoties uz to, pieejamie pierādījumi liecināja, ka Gaisa kvalitātes direktīvas ir veicinājušas gaisa piesārņojuma lejupēju tendenci un samazinājušas pārsniegumu skaitu un apmēru. Ņemot vērā šo daļējo izpildi, tika secināts, ka Gaisa kvalitātes direktīvas kopumā ir bijušas atbilstošas savam mērķim, vienlaikus norādot uz iespējamiem uzlabojumiem pašreizējā satvarā, lai panāktu labu gaisa kvalitāti visā Eiropā. Atbilstības pārbaude parādīja, ka papildu norādījumi vai skaidrākas pašu Gaisa kvalitātes direktīvu prasības varētu palīdzēt padarīt monitoringu, modelēšanu, kā arī plānu un pasākumu noteikumus efektīvākus un lietderīgākus.

Tika atzīts, ka gaisa kvalitātes standarti ir palīdzējuši samazināt koncentrācijas un pazemināt pārsniegšanas līmeņus. Neraugoties uz to, ES gaisa kvalitātes standarti nav pilnībā saskaņoti ar vispārārstājamiem veselības ieteikumiem³⁰, kā arī iepriekš un pašlaik ir būtiski aizkavējusies atbilstošu un iedarbīgu pasākumu īstenošana gaisa kvalitātes standartu nodrošināšanai.

Tika atzīts, ka monitoringa tīkls kopumā ir atbilstošs spēkā esošo Gaisa kvalitātes direktīvu noteikumiem un ka tas nodrošina uzticamus un reprezentatīvus gaisa kvalitātes datus. Tomēr tika paustas bažas, ka monitoringa kritēriji ir pārāk plaši un relevantajām iestādēm rada zināmu neskaidrību.

Saskaņā ar Regulējuma kontroles padomes ieteikumiem atbilstības pārbaudē tika sniegti papildu skaidrojumi vairākās jomās, cita starpā attiecībā uz ES gaisa kvalitātes standartu un PVO ieteikumu atšķirībām, gaisa kvalitātes tendencēm un monitoringu, tiesību aktu efektivitāti gaisa kvalitātes standartu nodrošināšanā, ieinteresēto personu atsauksmēm un sabiedrības uzskatiem par gaisa kvalitāti.

2.2. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām tika īstenota ar mērķi apkopot papildu informāciju, datus, zināšanas un viedokļus, kuras piedāvā plašs ieinteresēto personu loks, lai nodrošinātu

²⁹ SWD(2019) 427.

³⁰ Kopš tā laika PVO Gaisa kvalitātes pamatnostādnes ir pārskatītas (2021. gadā).

resursus dažādiem politikas risinājumiem Gaisa kvalitātes direktīvas pārskatīšanā un palīdzētu izvērtēt to īstenošanas iespējas.

Atklātā sabiedriskā apspriešana ilga 12 nedēļas, rīkā *EUSurvey* publicējot tiešsaistes aptaujas anketu, kurā tika uzdoti 13 ievadjautājumi un 31 specifisks jautājums. Anketā bija ietverti jautājumi, kas iekļauti ietekmes novērtējumā, un apkopoti sākotnējie viedokļi par noteiktu Gaisa kvalitātes direktīvas pārskatīšanas risinājumu vērienu un potenciālo ietekmi. Kopumā tika saņemtas 934 atbildes un iesniegti 116 nostājas dokumenti. Uz atvērtajiem jautājumiem tika sniegtas 11–406 (t. i., vidēji 124) individuālas atbildes. Atbildes tika saņemtas no 23 dažādām dalībvalstīm.

EUSurvey tika publicēta **mērķorientēta aptauja** divās daļās (2021. gada 13. decembrī 1. daļa par 1. rīcībpolitikas jomu “gaisa kvalitātes standarti” un 2022. gada 13. janvārī 2. daļa par 2. un 3. rīcībpolitikas jomu “pārvaldība” un “monitorings, modelēšana un gaisa kvalitātes plāni”); abām daļām atbilžu iesniegšanas termiņš bija 2022. gada 11. februāris. Mērķorientētās aptaujas nolūks bija iegūt visaptverošus viedokļus no organizācijām, kuras interesējas par ES gaisa kvalitātes noteikumiem vai darbojas šajā jomā. Attiecīgi aptauja tika izsūtīta noteiktām ieinteresētajām personām, cita starpā relevantajām iestādēm dažādos pārvaldības līmeņos, privātā sektora organizācijām, akadēmisko aprindu pārstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām visās ES dalībvalstīs. Ieinteresēto personu mērķorientētās aptaujas 1. daļā tika saņemtas kopumā 139 atbildes no 24 dalībvalstīm. Aptaujas 2. daļā tika saņemtas 93 atbildes no 22 dalībvalstīm.

Pirmā tikšanās ar ieinteresētajām personām notika 2021. gada 23. septembrī; to uz vietas vai tiešsaistē apmeklēja 315 ārējie dalībnieki no 27 dalībvalstīm. Pirmās ieinteresēto personu tikšanās mērķis bija apkopot viedokļus par spēkā esošajās Gaisa kvalitātes direktīvās noteiktajiem trūkumiem, kā arī pārskatītā tiesību akta ieceru vērienu.

Otrā tikšanās ar ieinteresētajām personām notika 2022. gada 4. aprīlī, un to uz vietas vai tiešsaistē apmeklēja 257 ārējie dalībnieki no 23 dalībvalstīm. Tikšanās mērķis bija apkopot ieinteresēto personu atsauksmes, lai varētu pabeigt ietekmes novērtējumu.

Lai papildinātu citus apspriešanās pasākumus, tika īstenotas arī **mērķorientētas intervijas**, jo īpaši ar reģionālo un valsts publisko iestāžu, pilsoniskās sabiedrības un NVO, kā arī akadēmisko un pētniecības aprindu pārstāvjiem. Interviju galvenais mērķis bija iegūt vēl trūkstošo informāciju, kas tika apzināta ieinteresēto personu mērķorientētās aptaujas izvērtējumā. Tādēļ intervijās vairāk tika aplūkota 2. politikas joma, jo īpaši dažādu apsvērto risinājumu īstenošanas iespējas, līdzekļi un ietekme.

Papildus tam ietekmes novērtējumā tika ņemti vērā: 30 **ad hoc dokumenti** (nostājas dokumenti, zinātniski pētījumi un citi dokumenti), kas tika saņemti no 25 dažādām ieinteresētajām personām; trešajā **Eiropas Tīra gaisa forumā**, kas notika 2021. gada 18. un 19. novembrī, apspriestie jautājumi; **sākotnējā ietekmes novērtējuma** atsauksmes, kas tika saņemtas no 63 ieinteresētajām personām, kuras pārstāvēja 12 dalībvalstis; kā arī **platformas “Gatavi nākotnei” atzinums** par gaisa kvalitātes tiesību aktiem.

Turklāt **Konferences par Eiropas nākotni** Ziņojumā par gala rezultātiem³¹ tika pausts, ka pilsoņi pieprasa rīcību gaisa piesārņojuma samazināšanai.

³¹ Konference par Eiropas nākotni, 2022, Ziņojums par gala rezultātiem: <https://europa.eu/!3k9WY6>.

2.3. Ekspertu atzinumu izmantošana

Šā priekšlikuma sagatavošanā ir izmantotas šādas ekspertīzes jomas: 1) analīze par gaisa piesārņojuma un cilvēku veselības saistību, 2) novērtējums par ietekmi uz veselību, ietverot izmaksas naudas izteiksmē, 3) novērtējums par ietekmi uz ekosistēmu, 4) makroekonomiskā modelēšana un 5) gaisa kvalitātes novērtēšana un pārvaldība.

Šie ekspertu atzinumi galvenokārt tika iegūti, noslēdzot pakalpojumu līgumus un dotāciju nolīgumus ar PVO, Eiropas Vides aģentūru, Kopīgo pētniecības centru, dažādiem konsultantiem u. c. Visi ekspertu ziņojumi un attiecīgie līgumi tika ierastajā kārtībā augšupielādēti un publiskoti internetā.

2.4. Ietekmes novērtējums un Regulējuma kontroles padomes atzinums

Ietekmes novērtējumā tika analizēti 19 politikas risinājumi (kas ietvēra 69 politikas pasākumus) spēkā esošajās Gaisa kvalitātes direktīvās noteikto trūkumu novēršanai attiecībā uz vidi un veselību, pārvaldību un izpildes nodrošināšanu, monitoringu un novērtēšanu, kā arī informāciju un komunikāciju.

Katrs no šiem politikas risinājumiem tika izvērtēts, ņemot vērā tā ietekmi vides, sociālo un ekonomisko aspektu ziņā, tā saskanību ar citām politikas prioritātēm un tā paredzamo izmaksu un ieguvumu attiecību.

Turpmāk ir aprakstīts vēlamais politikas pasākumu kopums.

1. Attiecībā uz gaisa kvalitātes standartiem:

- a) noteikt skaidrus ES gaisa kvalitātes standartus, kas izteikti kā robežvērtības, 2030. gadam, pamatojoties uz politisku izvēli starp politikas risinājumiem “pilnīga saskaņošana” (I-1), “ciešāka saskaņošana” (I-2) un “daļēja saskaņošana” (I-3), ar ierobežotu skaitu pagaidu izņēmumu, ja tie ir skaidri pamatoti;
- b) norādīt uz perspektīvu periodam pēc 2030. gada, lai panāktu pilnīgu saskaņošanu ar PVO 2021. gada Gaisa kvalitātes pamatnostādņem, vienlaikus gatavojoties arī saskaņošanai ar turpmākajām PVO pamatnostādņem nulles piesārņojuma redzējuma sasniegšanai līdz 2050. gadam;
- c) ieviest regulāras pārskatīšanas mehānismu, lai nodrošinātu, ka turpmākajos lēmumos tiek ņemtas vērā jaunākās zinātniskās atziņas gaisa kvalitātes jomā.

2. Attiecībā uz pārvaldību un izpildes nodrošināšanu:

- a) atjaunināt minimālās prasības gaisa kvalitātes plāniem;
- b) ieviest robežvērtības gaisa piesārņotājiem, kuriem pašlaik ir noteiktas mērķvērtības, lai varētu iedarbīgāk samazināt šo piesārņotāju koncentrācijas;
- c) precizēt, kā risināt gaisa kvalitātes standartu pārsniegšanas gadījumus, kā tos preventīvi novērst un kad atjaunināt gaisa kvalitātes plānus;
- d) precizēt, kāda veida pasākumi ir jāsteno kompetentajām iestādēm, lai pēc iespējas samazinātu pārsniegumu ilgumu, un paplašināt noteikumus attiecībā uz sankcijām gadījumā, ja tiek pārkāpti gaisa kvalitātes standarti;
- e) pastiprināt dalībvalstu saistības attiecībā uz sadarbību gadījumos, kad pārrobežu piesārņojums rada gaisa kvalitātes standartu pārkāpumus;

f) uzlabot direktīvu izpildāmību, pieņemot jaunus noteikumus par iespēju vērsties tiesā un saņemt kompensāciju un uzlabotus noteikumus attiecībā uz sankcijām.

3. Attiecībā uz gaisa kvalitātes novērtējumiem:

a) uzlabot, vienkāršot un noteiktā mērā paplašināt gaisa kvalitātes monitoringu un novērtēšanu, tai skaitā:

- i) monitorēt potenciāli problemātiskus piesārņotājus,
- ii) ierobežot to, ka gaisa kvalitātes paraugu ņemšanas punktus pārvieto uz punktiem, kuros robežvērtības nav pārsniegtas vismaz trīs gadus,
- iii) precizēt un racionalizēt paraugu ņemšanas punktu izvietojuma kritērijus,
- iv) atjaunināt pieļaujamās maksimālās mērījumu nenoteiktības, lai tās atbilstu ierosinātajiem stingrākajiem gaisa kvalitātes standartiem;

b) pilnvērtīgāk izmantot gaisa kvalitātes modelēšanu:

- i) lai konstatētu gaisa kvalitātes standartu pārkāpumus un gūtu gaisa kvalitātes plāniem un paraugu ņemšanas punktu izvietojumam vajadzīgo informāciju,
- ii) lai uzlabotu gaisa kvalitātes modelēšanas kvalitāti un salīdzināmību.

4. Attiecībā uz sabiedrības informēšanu par gaisa kvalitāti:

a) ziņot reizi stundā par visiem jaunākajiem gaisa kvalitātes mērījumiem, kas pieejami attiecībā uz galvenajiem piesārņotājiem, un nodrošināt šīs informācijas pieejamību pilsoņiem gaisa kvalitātes indeksa veidā;

b) informēt sabiedrību par iespējamo ietekmi uz veselību un sniegt ieteikumus, kā rīkoties, ja gaisa kvalitātes standarti tiek pārsniegti.

Kopumā galvenie paredzami ieguvumi ir mazāka mirstība un saslimstība, zemāki veselības aprūpes izdevumi, mazāki kultūraugu ražas zaudējumi, kas saistīti ar ozona bojājumiem, retāka neierašanās darbā slimības dēļ un augstāks darba ražīgums.

Politikas risinājumiem, kas paredz dažādu līmeņu saskaņošanu ar PVO Gaisa kvalitātes pamatnostādņem, ir ietekme uz vidi, ekonomiku, sociālo jomu un veselību. Visi trīs risinājumi, t. i., “pilnīga saskaņošana” (I-1), “ciešāka saskaņošana” (I-2) un “daļēja saskaņošana” (I-3), sniegtu — lai gan dažādā apmērā — ievērojamus veselības un vides ieguvumus. Turklāt attiecībā uz visiem trim politikas risinājumiem ietekmes novērtējums parāda, ka **ieguvumi sabiedrībai pārlicinoši atsver radītās izmaksas**.

Kā pamatnovērtējums ir veikts gada izmaksu un ieguvumu aprēķins attiecībā uz 2030. gadu, jo šajā gadā pirmo reizi jābūt sasniegtai lielākajai daļai jauno gaisa kvalitātes standartu. **Ietekmes mazināšanas izmaksas** pieaugs jau agrākos gados, lai nodrošinātu, ka 2030. gadā ir sasniegti jaunie standarti, taču pēc 2030. gada tās visticamāk samazināsies, jo jau būs veiktas vienreizējās investīcijas, kas nepieciešamas mērķrādītāju sasniegšanai.

Politikas risinājumam I-3 (“daļēja saskaņošana” ar PVO 2021. gada Gaisa kvalitātes pamatnostādņem līdz 2030. gadam) ir augstākā izmaksu un ieguvumu attiecība (10:1 līdz 28:1). Paredzams, ka ar nelieliem papildu centieniem lielākā daļa gaisa kvalitātes paraugu ņemšanas punktu ES spēs sasniegt atbilstošus gaisa kvalitātes standartus. Saskaņā ar pamatnovērtējumu neto ieguvumi 2030. gadā veido vairāk nekā 29 miljardus EUR, salīdzinot ar attiecīgajām ietekmes mazināšanas pasākumu izmaksām 3,3 miljardu EUR apmērā.

Attiecībā uz politikas risinājumu I-2 (“ciešāka saskaņošana” ar PVO 2021. gada Gaisa kvalitātes pamatnostādņem līdz 2030. gadam) paredzamā izmaksu un ieguvumu attiecība ir

nedaudz zemāka (7,5:1 līdz 21:1). Paredzams, ka aptuveni 6 % no paraugu ņemšanas punktiem nespēs sasniegt atbilstošus gaisa kvalitātes standartus bez papildu centieniem vietējā līmenī (vai būs nepieciešami pagarinājumi vai izņēmumi). Saskaņā ar pamatnovērtējumu neto ieguvumi veido vairāk nekā 36 miljardus EUR, t. i., par 25 % vairāk nekā politikas risinājumam I-3. Attiecīgās ietekmes mazināšanas pasākumu izmaksas un saistītās administratīvās izmaksas 2030. gadā kopumā ir aplēstas 5,7 miljardu EUR apmērā.

Saskaņā ar politikas risinājumu I-1 (“pilnīga saskaņošana” ar PVO 2021. gada Gaisa kvalitātes pamatnostādņiem līdz 2030. gadam) izmaksu un ieguvumu attiecība arī ir lielā mērā pozitīva (6:1 līdz 18:1). Tomēr paredzams, ka 71 % no paraugu ņemšanas punktiem nespēs sasniegt atbilstošus gaisa kvalitātes standartus bez papildu centieniem vietējā līmenī (un daudzos no šiem gadījumiem tikai ar tehniski iespējamiem samazināšanas pasākumiem vien nespēs šos standartus sasniegt vispār). Saskaņā ar pamatnovērtējumu neto ieguvumi veido vairāk nekā 38 miljardus EUR, t. i., par 5 % vairāk nekā politikas risinājumam I-2. Attiecīgās ietekmes mazināšanas izmaksas 2030. gadā ir aplēstas 7 miljardu EUR apmērā.

Administratīvās izmaksas 2030. gadā ir aplēstas 75–106 miljonu EUR apmērā. Tas ietver gaisa kvalitātes plānu un gaisa kvalitātes novērtējumu sagatavošanas un papildu paraugu ņemšanas punktu izveidošanas izmaksas. Konkrētāk, paredzams, ka gaisa kvalitātes plānu sagatavošanas izmaksas laika gaitā samazināsies, jo tie novērš gaisa kvalitātes standartu pārsniegšanas gadījumus un tādējādi kļūst lieki. Tāpat paredzams, ka uzlabojoties gaisa kvalitātei, mazāk stingras kļūst arī gaisa kvalitātes novērtēšanas režīma prasības, tādējādi samazinoties izmaksām saistībā ar gaisa kvalitātes monitoringu, tomēr iepriekš norādītās aplēses, ietverot vienreizējos ieguldījumus, ir aprēķinātas gada griezumā. Jāņem vērā, ka visas šīs izmaksas sedz **publiskās iestādes**.

Ir būtiski atzīmēt, ka Gaisa kvalitātes direktīvas **neuzliek nekādas tiešās administratīvās izmaksas patērētājiem un uzņēmumiem**. Potenciālās izmaksas, kas var tos skart, galvenokārt ir saistītas ar dalībvalstu pārvaldes iestāžu veiktajiem pasākumiem direktīvās noteikto gaisa kvalitātes standartu sasniegšanai. Tās ietilpst iepriekš minētajās kopējās ietekmes mazināšanas/pielāgošanās izmaksās.

Paredzēts, ka pašlaik spēkā esošās Gaisa kvalitātes direktīvas (2008/50/EK un 2004/107/EK) apvienojot, kā ierosināts, vienā direktīvā, tiks samazināts administratīvais slogs publiskajām iestādēm, jo īpaši relevantajām iestādēm dalībvalstīs, jo tiks vienkāršoti noteikumi, uzlabota saskanība un skaidrība un nodrošināta efektīvāka īstenošana.

Ietekmes novērtējumā tika pārbaudīta arī **saskanība ar klimata politiku**, jo īpaši Eiropas Klimata aktu. Ņemot vērā daudzos kopējos siltumnīcefekta gāzu un piesārņotāju emisiju avotus, ierosinātā ES gaisa kvalitātes standartu pārskatīšana palīdzēs atbalstīt klimata mērķrādītāju sasniegšanu, jo, īstenojot tīra gaisa nodrošināšanas pasākumus, samazināsies arī siltumnīcefekta gāzu emisijas.

Priekšlikuma ietekme, kas tika izvērtēta attiecībā uz gaisa kvalitāti, ir saskaņā arī ar **Nulles piesārņojuma rīcības plānu**, jo īpaši tā 2030. gada mērķrādītāju — samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz veselību (priekšlaicīgas nāves gadījumi) par vairāk nekā 55 % — un rīcības plāna redzējumu 2050. gadam — samazināt gaisa, ūdens un augsnes piesārņojumu līdz līmenim, kas vairs nav uzskatāms par kaitīgu veselībai. Pastāv arī nozīmīgas sinerģijas ar politikām, kurās aplūkoti piesārņotāju emisiju avoti un kuras arī ir ietvertas rīcības plānā. Tas attiecas, piemēram, uz neseno priekšlikumu pārskatīt Rūpniecisko emisiju direktīvu un gaidāmo priekšlikumu *Euro 7* autotransporta līdzekļu emisiju standartiem, kas palīdzēs sasniegt stingrākus gaisa kvalitātes standartus.

Pēc **Regulējuma kontroles padomes** atzinuma ietekmes novērtējums tika paplašināts, iekļaujot papildu analīzi un skaidrojumus attiecībā uz 1) priekšlikuma mijiedarbību ar citām iniciatīvām, piemēram, ietekmi, ko rada Rūpniecisko emisiju direktīvas ierosinātā pārskatīšana, 2) dažādajiem parametriem, kas analizēti dažādu politikas risinājumu vajadzībām, ietverot to attiecīgo īstenošanas iespēju, un 3) to problēmu iemesliem, kas konstatētas pašlaik spēkā esošo Gaisa kvalitātes direktīvu īstenošanā.

Vienlaikus ar šim priekšlikumam īstenoto ietekmes novērtējumu ir veikta arī plašāka analīze tīra gaisa jomā un par tā nākotnes perspektīvām; analīze tiks publicēta kā kārtējais pārskats "Tīru gaisu Eiropā"³², kā arī 2022. gada beigās plānotā Nulles piesārņojuma monitoringa un perspektīvas ziņojuma ietvaros. Trešais pārskats par programmu "Tīru gaisu Eiropā" papildinās analīzi, kas veikta ietekmes novērtējumam par direktīvu pārskatīšanu, sniedzot izpratni par vēl citiem elementiem, piemēram: *REPowerEU* tīra gaisa pasākumu kopumā ierosināto pasākumu reģionālo ietekmi; pozitīvajām izredzēm sasniegt nulles piesārņojuma 2030. gada mērķrādītājus, ko paredz vēlamais politikas pasākumu kopums direktīvu pārskatīšanai; un ietekmi, ko rada ar tehnoloģijām nesaistītu (piemēram, uztura) pasākumu ietveršana tīra gaisa prognozēs 2030. gadam. Šīs ietekmes papildina iespējamās lielākās ilgtermiņa pozitīvās ietekmes.

2.5. Normatīvās atbilstības un izpildes programma (REFIT)

Komisija saskaņā ar tās labāka regulējuma programmu (un *REFIT* programmu) ierosina apvienot Direktīvu 2008/50/EK un Direktīvu 2004/107/EK vienā direktīvā, kura regulē visus relevantos gaisa piesārņotājus.

Pieņemot Direktīvu 2008/50/EK, tika aizstāti vairāki tiesību akti: Padomes Direktīva 96/62/EK par apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību, Padomes Direktīva 99/30/EK par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai apkārtējā gaisā, Direktīva 2000/69/EK par robežvērtībām benzola un oglekļa oksīda koncentrācijai apkārtējā gaisā, Direktīva 2002/3/EK attiecībā uz ozonu apkārtējā gaisā un Padomes Lēmums 97/101/EK, ar ko ievieš savstarpēju informācijas un datu apmaiņu no tīkliem un individuālām stacijām, kuras veic apkārtējā gaisa piesārņojuma mērījumus dalībvalstīs. Šie tiesību akti tika apvienoti vienā direktīvā skaidrības, vienkāršošanas un administratīvās efektivitātes nolūkā. Tolaik Eiropas Parlaments un Padome arī norādīja, ka ir jāapsver Direktīvas 2004/107/EK un Direktīvas 2008/50/EK apvienošana, kad būs gūta pietiekama pieredze attiecībā uz Direktīvas 2004/107/EK īstenošanu.

Pēc vairāk nekā desmit gadiem, kuros Direktīva 2008/50/EK un Direktīva 2004/107/EK tika īstenotas paralēli, Gaisa kvalitātes direktīvu pārskatīšana sniedz iespēju ietvert jaunākās zinātniskās atziņas un īstenošanas pieredzi, apvienojot tās vienā direktīvā. Tādējādi tiks konsolidēti gaisa kvalitātes tiesību akti, vienlaikus vienkāršojot noteikumus, kas attiecas uz relevantajām iestādēm, uzlabojot vispārējo saskanību un skaidrību un attiecīgi padarot īstenošanu efektīvāku.

Priekšlikums paredz arī vairāku noteikumu racionalizēšanu un vienkāršošanu, jo īpaši attiecībā uz dažādu piesārņotāju gaisa kvalitātes monitoringu, šiem piesārņotājiem noteikto gaisa kvalitātes standartu veidiem un to izrietošajām prasībām, piemēram, gaisa kvalitātes plānu izstrādi.

³² Pārskata "Tīru gaisu Eiropā" iepriekšējie izdevumi ir pieejami saitē: <https://europa.eu/!Q7XXWT>.

Visā ietekmes novērtējumā tika ņemti vērā platformas “Gatavi nākotnei” 2021. gada 12. novembra atzinumā par “Gaisa kvalitātes tiesību aktiem”³³ sniegtie ieteikumi, ietverot, piemēram, ieteikumus saistībā ar gaisa kvalitātes standartiem, īstenošanu, monitoringu, spēkā esošo direktīvu apvienošanu vienā un saskaņību ar saistītajām politikām.

2.6. Pamattiesības

Ierosinātajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši ir atzīti ES Pamattiesību hartā. Šis priekšlikums paredz nepieļaut, novērst un samazināt gaisa piesārņojuma kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi saskaņā ar LESD 191. panta 1. punktu. Tādējādi tā mērķis ir ES politikās integrēt augstu vides aizsardzības līmeni un vides kvalitātes uzlabošanu saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu, kas noteikts ES Pamattiesību hartas 37. pantā. Tajā ir konkrēti definēts arī pienākums aizsargāt tiesības uz dzīvību un tiesības uz personas neaizskaramību, ko paredz Hartas 2. un 3. pants.

Turklāt tas veicina tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kā to paredz Hartas 47. pants, saistībā ar cilvēka veselības aizsardzību, paredzot detalizētus noteikumus attiecībā uz iespēju vērsties tiesā, kompensāciju un sankcijām.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Finanšu pārskats saistībā ar šā priekšlikuma ietekmi uz budžetu, kā arī nepieciešamajiem cilvēkresursiem un administratīvajiem resursiem ir ietverts tiesību akta finanšu pārskatā par nulles piesārņojuma pasākumu kopumu, kas sagatavots kā daļa no priekšlikuma piesārņotāju, kas ietekmē virszemes un pazemes ūdeņus, sarakstu pārskatīšanai.

Priekšlikums ietekmēs Komisijas, Kopīgā pētniecības centra (*JRC*) un Eiropas Vides aģentūras (*EVA*) budžetu nepieciešamo cilvēkresursu un administratīvo resursu ziņā.

Saistībā ar jauno standartu uzskaiti un lielāku uzraugāmo vielu skaitu, nepieciešamību pārskatīt un atjaunināt pašreizējās vadlīnijas un īstenošanas lēmumus, kā arī sagatavot jaunus vadlīniju dokumentus nedaudz palielināsies Komisijas īstenošanas un izpildes nodrošināšanas darba apjoms.

Turklāt Komisijai būs nepieciešams plašāks atbalsts no *JRC*, lai pastiprinātu gaisa kvalitātes monitoringa un modelēšanas īstenošanu. Konkrētāk, tas ietvers vadlīniju sagatavošanu, divu galveno ekspertu tīklu vadīšanu un gaisa kvalitātes monitoringa un modelēšanas standartu izstrādi sadarbībā ar Eiropas Standartizācijas komiteju (*CEN*). Šis zinātniskais atbalsts tik iegūts, noslēdzot administratīvas vienošanās.

EVA darba apjoms palielināsies saistībā ar: nepieciešamību palielināt infrastruktūras iespējas un atbalstīt pastāvīgās ziņošanas procesu, kas tiks paplašināts, lai ietvertu potenciāli problemātiskus piesārņotājus, kā arī vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus attiecībā uz piesārņotājiem $PM_{2,5}$ un NO_2 ; nepieciešamību palielināt ziņošanas infrastruktūras iespējas attiecībā uz jaunāko informāciju no papildu paraugu ņemšanas punktiem, modelēšanas datiem un gaisa kvalitātes plāniem; nepieciešamību palielināt atbalstu ziņoto gaisa kvalitātes datu pamatotiem novērtējumiem; un nepieciešamību stiprināt saikni starp analīzi un atbalstu politikām gaisa piesārņojuma, klimata pārmaiņu, cilvēku un ekosistēmas veselības jomā. Lai to nodrošinātu, papildus esošajai *EVA* darbinieku komandai, kura jau īsteno ES tīra gaisa

³³ COM (2022), platforma “Gatavi nākotnei”, atsauce uz atzinumu: 2021/SBGR1/04.

kvalitātes politikas atbalstu, būs nepieciešams vēl viens jauns pilnas slodzes darbinieks un divi pārcelti darbinieki.

4. CITI ELEMENTI

Kā parāda direktīvu [atbilstības pārbaude](#), pašreizējā sistēma, kas izveidota saskaņā ar Gaisa kvalitātes direktīvām, jau nodrošina augstas kvalitātes reprezentatīvo gaisa kvalitātes monitoringu. ES teritorijā dalībvalstis ir izveidojušas gaisa kvalitātes monitoringa tīklu ar aptuveni 16 000 paraugu ņemšanas punktu, kas paredzēti konkrētiem piesārņotājiem (daudzi no tiem ir sagrupēti vairāk nekā 4000 monitoringa stacijās), paraugošanu veicot pēc kopīgiem direktīvās definētiem kritērijiem. Kopumā monitoringa tīkls lielākoties atbilst direktīvu prasībām un nodrošina uzticamus un reprezentatīvus gaisa kvalitātes datus. Šis priekšlikums vēl vairāk uzlabos monitoringa sistēmu, kā sīkāk paskaidrots turpmāk.

Pašreizējie noteikumi par ziņošanu, kas ietverti [Komisijas Lēmumā 2011/850/ES](#), paredzēja efektīvas un lietderīgas digitālās e-ziņošanas sistēmas izveidi, kuru pārvalda EVA³⁴. Papildus tam šis priekšlikums ietver potenciāli problemātisku piesārņotāju monitoringu. Tas palīdzēs uzraudzīt vairākus gaisa piesārņotājus, kuriem vēl netiek veikts saskaņots ES mēroga gaisa kvalitātes monitoringa.

Šajā priekšlikumā ietverti arī uzlabojumi attiecībā uz gaisa kvalitātes monitoringa, modelēšanas un novērtēšanas režīmiem. Tie nodrošinās salīdzināmu un objektīvu papildu informāciju, kas ļaus regulāri uzraudzīt un izvērtēt gaisa kvalitātes izmaiņas ES. Papildus precīzākām prasībām attiecībā uz informāciju, kas jāietver gaisa kvalitātes plānos, kā to paredz šis priekšlikums, tas nodrošinās, ka pastāvīgi tiek pārbaudīta konkrētu (bieži vien vietēju) gaisa kvalitātes pasākumu efektivitāte. Skaidrākas īpašās prasības attiecībā uz sabiedrības informēšanu nodrošinās, ka sabiedrība var vieglāk un ātrāk piekļūt gaisa kvalitātes datu monitoringa un izvērtēšanas, kā arī saistīto politikas pasākumu rezultātiem.

Visi šie aspekti nodrošinās lietderīgu informāciju pārskatītās Gaisa kvalitātes direktīvas turpmākajiem izvērtējumiem.

5. DETALIZĒTS KONKRĒTU PRIEKŠLIKUMA NOTEIKUMU SKAIDROJUMS

Priekšlikumā **apvienot pašlaik spēkā esošās Gaisa kvalitātes direktīvas** (2008/50/EK un 2004/107/EK) paredzēto grozījumu mērķis ir konsolidēt un vienkāršot tiesību aktus.

Turpmāk sniegtajos skaidrojumos ir aprakstīts, kādas ir paredzētās izmaiņas, salīdzinot ar pašreizējām direktīvām. Norādīto pantu numerācija atbilst priekšlikumā izmantotajai numerācijai.

Ar **1. pantu** tiek ieviests gaisa kvalitātes nulles piesārņojuma mērķis 2050. gadam, lai nodrošinātu, ka līdz 2050. gadam gaisa kvalitāte ir uzlabota tādā mērā, lai tā vairs nebūtu uzskatāma par kaitīgu cilvēku veselībai un videi.

3. pants paredz zinātnisko pierādījumu regulāru pārskatīšanu, lai pārbaudītu, vai spēkā esošie gaisa kvalitātes standarti joprojām ir pietiekami, lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi, un vai būtu nepieciešams regulēt vēl kādus gaisa piesārņotājus. Pamatojoties uz regulārās pārskatīšanas mehānismu, kas izveidots ar mērķi ņemt vērā jaunākās zinātniskās atziņas, šāda

³⁴ Sk. arī atbilstības pārbaudi par monitoringu un ziņošanu vides politikas jomā, SWD(2017) 230 final.

pārskatīšana palīdzēs izstrādāt plānus saskaņošanai ar PVO Gaisa kvalitātes pamatnostādnēm līdz 2050. gadam.

4. pants ietver atjauninātas definīcijas un jaunas definīcijas elementiem, kuri ir mainīti vai pievienoti Direktīvai.

5. pants nosaka, ka dalībvalstīm ir jānodrošina modelēšanas lietotņu precizitāte, lai modelēšanu varētu plašāk izmantot gaisa kvalitātes novērtēšanai un tā tiktu labāk pielietota.

7. pantā ir vienkāršoti noteikumi attiecībā uz novērtēšanas sliekšņiem. Sliekšņi nosaka, kuras gaisa kvalitātes novērtēšanas metodes izmantojamas dažādos piesārņojuma līmeņos. Priekšlikums paredz pašreizējo augšējo un apakšējo sliekšni aizstāt ar vienu novērtēšanas sliekšni katram piesārņotājam.

8. pants nodrošina, ka gadījumos, kad gaisa piesārņojuma līmeņi pārsniedz PVO ieteikumus, ir jāveic gaisa kvalitātes monitorings, izmantojot stacionārus paraugu ņemšanas punktus. Ja tiek pārsniegtas šajā direktīvā noteiktās robežvērtības vai ozona mērķvērtība, gaisa kvalitāte ir jānovērtē arī ar modelēšanas lietotnēm. Modelēšana arī palīdzēs noteikt vēl citas iespējamās vietas, kurās ir pārsniegtas robežvērtības vai ozona mērķvērtība. Tas tiek veikts ar nolūku izmantot modelēšanas lietotņu pilnveidojumus, kuri palīdzēs pieņemt iedarbīgus, mērķorientētus un izmaksefektīvus gaisa kvalitātes pasākumus un tādējādi pēc iespējas ātrāk pārtraukt gaisa kvalitātes standartu pārkāpumus.

9. pantā ir atjaunināti un precizēti noteikumi par paraugu ņemšanas punktu skaitu un izvietojumu, nosakot stingrākus noteikumus paraugu ņemšanas punktu pārvietošanai. Pārskatītie noteikumi arī apvieno un vienkāršo tādas paraugu ņemšanas punktu prasības attiecībā uz dažādiem gaisa piesārņotājiem un gaisa kvalitātes standartiem, kas pašlaik ir ietvertas dažādās direktīvās.

10. pants paredz monitoringa superobjektu izveidi un nosaka to skaitu un izvietojumu. Šādos monitoringa superobjektos ir apvienoti vairāki paraugu ņemšanas punkti, lai ievāktu ilgtermiņa datus par šīs direktīvas aptvertajiem gaisa piesārņotājiem, potenciāli problemātiskajiem gaisa piesārņotājiem, kā arī citiem relevantiem parametriem. Apvienojot vairākus paraugu ņemšanas punktus vienā superobjektā, nevis izvietojot tos atsevišķi, dažos gadījumos var ietaupīt izmaksas. Papildu paraugu ņemšanas punktu izveide potenciāli problemātiskiem gaisa piesārņotājiem, kas netiek regulēti, piemēram, ultrasmalkās daļiņas (*UFP*), melnais ogleklis (*BC*), amonjaks (NH_3) vai daļiņu oksidatīvais potenciāls, palīdzēs veidot zinātnisku izpratni par to ietekmi uz veselību un vidi. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var izveidot monitoringa superobjektus, tādējādi samazinot izmaksas.

11. pantā ir precizēti datu kvalitātes mērķi gaisa kvalitātes mērījumiem un ieviesti kvalitātes mērķi modelēšanai. Ir pievienota jauna prasība, kas nosaka, ka visi dati — pat ja tie neatbilst datu kvalitātes mērķiem — ir jāziņo un jāizmanto atbilstības novērtēšanas nolūkos.

Noteikumi par ozona novērtēšanu ir iekļauti noteikumos par citu piesārņotāju novērtēšanu, lai tos vienkāršotu un racionalizētu.

12. pantā ir apvienotas pašreizējās prasības attiecībā uz to, lai gaisa piesārņotāju līmeņi nepārsniegtu robežvērtības, un ieviestas jaunas prasības attiecībā uz vidējās ekspozīcijas koncentrācijām.

13. pantā ES gaisa kvalitātes standarti ir ciešāk saskaņoti ar PVO 2021. gada ieteikumiem, ņemot vērā īstenošanas iespējas un izmaksu efektivitāti, kas tika analizētas šim priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā. Papildus tam ir ieviestas robežvērtības visiem gaisa piesārņotājiem, kuriem pašlaik tiek piemērotas mērķvērtības, izņemot ozonu (O_3). Pieredze ar spēkā esošajām direktīvām parāda, ka tas palielinās efektivitāti attiecībā uz

gaisa piesārņotāju koncentrāciju samazināšanu. Izmaiņas netiek attiecinātas uz ozonu, jo tā veidošanās process atmosfērā ir sarežģīts, tādējādi apgrūtinot uzdevumu izvērtēt iespēju nodrošināt atbilstību stingrākām robežvērtībām. Pārskatītās robežvērtības un mērķvērtības stāsies spēkā 2030. gadā, sabalansējot nepieciešamību panākt ātrus uzlabojumus ar nepieciešamību nodrošināt pietiekamu izpildes laiku un koordināciju ar galvenajām saistītajām politikām, kuru rezultāti būs redzami 2030. gadā, piemēram, klimata pārmaiņu mazināšanas politiku pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %". Lai panāktu, ka ES spēj sasniegt gaisa nulles piesārņojuma redzējumu 2050. gadā, ir ieviests jauns noteikums, kas paredz reģionālā līmenī (*NUTS 1* teritoriālās vienības) samazināt vidējo ekspozīciju, ko sabiedrībai rada smalkās daļiņas ($PM_{2,5}$) un slāpekļa dioksīds (NO_2), lai tie atbilstu PVO ieteiktajiem līmeņiem. Tas papildina pienākumu sasniegt robežvērtības un mērķvērtības, kas piemērojamas attiecīgajās gaisa kvalitātes zonās. Lai ES līmenī īstenotu tīra gaisa politiku, dalībvalstīm ir pienākums nekavējoties paziņot Komisijai, ja tās ievieš stingrākus gaisa kvalitātes standartus nekā ES noteikusi.

14. pants ir saīsināts, jo prasības attiecībā uz paraugu ņemšanas punktiem ir tādas pašas kā 7. pantā.

Vairāku pantu (iepriekš Direktīvas 2008/50/EK 15.–18. pants) saturs attiecībā uz gaisa kvalitātes standartiem un saistītajām prasībām, kas piemērojamas smalkajām daļiņām ($PM_{2,5}$) un ozonam (O_3), ir iekļautas citu piesārņotāju standartos 12., 13. un 23. pantā, un paraugu ņemšanas punktu prasības ir iekļautas 7. pantā.

Ar **15. pantu**, ņemot vērā daļiņu piesārņojuma būtisko ietekmi uz veselību, papildus jau esošajiem trauksmes sliekšņiem, kas noteikti attiecībā uz slāpekļa dioksīdu (NO_2) un sēra dioksīdu (SO_2), tiek ieviesti trauksmes sliekšņi attiecībā uz īstermiņa pasākumiem, kurus īsteno daļiņu (PM_{10} un $PM_{2,5}$) piesārņojuma maksimumperiodos.

16. pantā ir paplašināti noteikumi par dabisko avotu pienesuma atskaitīšanu, tos attiecinot arī uz gaisa kvalitātes standartu pārsniegumiem, lai aptvertu vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu neizpildi. Gaisa piesārņojumu, ko rada dabiski avoti, piemēram, Sahāras tuksneša putekļi, nevar ietekmēt ar gaisa kvalitātes pārvaldību. Tādēļ 19. un 20. pants nodrošina, ka gaisa kvalitātes pārsniegumi, kas radušies šādu avotu rezultātā, netiek uzskatīti par neatbilstību gaisa kvalitātes standartiem, ietverot vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus, tādēļ tiem nav jāizstrādā gaisa kvalitātes plāni.

17. pants par smilšu un sāls kaisīšanas samazināšanu ziemā ir paplašināts, lai ietvertu smalkās daļiņas ($PM_{2,5}$). Smilšu un sāls kaisīšana ziemā ir svarīga ceļu drošībai, lai gan šādu pasākumu atstāto daļiņu atkārtota suspendēšanās var veicināt gaisa piesārņošanu ar dažāda lieluma daļiņām. Ja gaisa kvalitātes pārsniegumi radušies tikai šādu avotu ietekmē, netiks prasīts sagatavot gaisa kvalitātes plānus saskaņā ar 19 pantu.

18. pantā par robežvērtību sasniegšanas termiņu atlikšanu attiecībā uz daļiņām (PM_{10} un $PM_{2,5}$) un slāpekļa dioksīdu (NO_2) ir noteikti papildu priekšnoteikumi šādai atlikšanai, lai palielinātu tādu gaisa kvalitātes pasākumu efektivitāti, kas īstenoti, lai nodrošinātu robežvērtību ievērošanu. Piemēram, gaisa kvalitātes plānos ir jānorāda, kā tiks meklēts papildu finansējums, lai ātrāk panāktu atbilstību, un kā tiks informēta sabiedrība par sekām uz cilvēku veselību un vidi, ko rada šāda atlikšana. Turklāt atlikt robežvērtības sasniegšanas termiņu būs iespējams tikai tad, ja vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi attiecībā uz relevanto gaisa piesārņotāju būs izpildīti vismaz 3 gadus pirms atlikšanas sākuma. Tas noteikts ar mērķi nodrošināt, ka termiņa atlikšana tiek atļauta tikai gadījumos, kad robežvērtību pārsniegumi ir vietēja mēroga sakarā ar konkrētajai vietai specifiskiem apstākļiem, un tā netiks izmantota, lai atliktu vietēja, reģionāla vai valsts līmeņa gaisa kvalitātes pasākumu īstenošanu.

19. pants paredz gaisa kvalitātes plānu efektivitātes palielināšanu, lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu atbilstību gaisa kvalitātes standartiem. Tas tiks panākts, a) nosakot, ka laika periodā līdz 2030. gadam neatbilstību gadījumos pirms gaisa kvalitātes standartu stāšanās spēkā ir jā sagatavo gaisa kvalitātes plāni, b) precizējot, ka gaisa kvalitātes plāni ir jāizstrādā tā, lai pārsnieguma laiks būtu pēc iespējas īsāks un attiecībā uz robežvērtībām — jebkurā gadījumā ne ilgāks par 3 gadiem, un c) paredzot gaisa kvalitātes plānu obligātu atjaunināšanu, ja ar tiem netiek panākta atbilstība.

Ir noteikts, ka gaisa kvalitātes plāni ir obligāti jā sagatavo gadījumos, kad tiek pārsniegtas robežvērtības, ozona mērķvērtības vai netiek izpildīti vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi. Plāni būs obligāti arī gadījumos, kad ir paredzams, ka šie standarti tiks pārsniegti. Tas palīdzēs nodrošināt, ka pārsniegumu laiks ir pēc iespējas īsāks. Turklāt tas veicinās sinerģiju starp dažādu gaisa piesārņotāju pārvaldību un pasākumiem, kas veltīti dažādu standartu sasniegšanai. Piemēram, pasākumi, ar kuriem tiek pildīti vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi attiecībā uz daļiņām (PM_{2,5}), palīdzēs sasniegt arī PM_{2,5} robežvērtību.

Pēdējais grozījums nosaka, ka gaisa kvalitātes plānos ir jāanalizē trauksmes sliekšņu pārsnieguma risks. Tā rezultātā ilgtermiņa rīcības plānos tiks vairāk integrēti īstermiņa rīcības plāni, kas nepieciešami trauksmes sliekšņa pārsniegumu novēršanai; tas palīdzēs ietaupīt resursus un pilnveidos veiktos pasākumus.

20. pants nosaka, ka gadījumā, ja, neraugoties uz risku pārsniegt ozona trauksmes sliekšni, dalībvalstis nolemj nepieņemt īstermiņa rīcības plānu, tām ir jāpierāda, kādēļ tas nebūtu iedarbīgs. Pants arī paredz obligātu sabiedrisko apspriešanu par īstermiņa rīcības plāniem, lai nodrošinātu, ka to izstrādē ir ņemta vērā visa relevantā informācija.

21. pantā ir sīkāk paskaidrota un noteikta stingrāka kārtība, kā īstenojamība sadarbība starp dalībvalstīm, lai novērstu gaisa kvalitātes standartu pārkāpumus, kas radušies pārrobežu gaisa piesārņojuma rezultātā, jo īpaši paredzot ātru informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju.

22. pants paredz uzlabot sabiedrības informētību par gaisa piesārņojumu, nosakot dalībvalstīm pienākumu ieviest gaisa kvalitātes indeksu, ik stundu sniedzot jaunāko informāciju par gaisa kvalitāti attiecībā uz kaitīgākajiem gaisa piesārņotājiem.

23. pantā ir noteikts, ka Komisija pieņems īstenošanas aktus par informācijas ziņošanu attiecībā uz gaisa kvalitātes datiem un pārvaldību. Šie īstenošanas akti tiks saskaņoti ar pārskatīto direktīvu.

27. pants nosaka detalizētus noteikumus, kas nodrošina iespēju vērsties tiesā personām, kuras vēlas apstrīdēt ar šīs direktīvas īstenošanu saistītus jautājumus, piemēram, gadījumā, ja, neraugoties uz relevanto gaisa kvalitātes standartu pārsniegšanu, nav izstrādāts gaisa kvalitātes plāns.

28. panta mērķis ir noteikt efektīvas tiesības cilvēkam saņemt kompensāciju, ja viņa veselībai ir nodarīts kaitējums, kas ir pilnībā vai daļēji saistīts ar to, ka ir pārkāpti noteikumi attiecībā uz robežvērtībām, gaisa kvalitātes plāniem, īstermiņa rīcības plāniem, vai saistībā ar pārrobežu piesārņojumu. Skartajiem cilvēkiem ir tiesības pieprasīt un saņemt kompensāciju par šādu kaitējumu. Tas ietver iespēju iesniegt prasību kolektīvi.

29. pants ir grozīts, lai precizētu, kā dalībvalstīm noteikt efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas tiem, kuri pārkāpj dalībvalstu pieņemtos pasākumus, ar kuriem īstenoja šī direktīva,

ietverot preventīvas finansiālās sankcijas, neskarot Direktīvu 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību³⁵.

I pielikumā kopā ar 13. un 15. pantu apvienoti dažādiem piesārņotājiem noteiktie gaisa kvalitātes standarti, nosakot: a) jaunas robežvērtības cilvēku veselības aizsardzībai; b) atjauninātas ozona mērķvērtības un ilgtermiņa mērķus; c) jaunus trauksmes sliekšņus daļiņām (PM₁₀ un PM_{2,5}); un d) vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi attiecībā uz smalkajām daļiņām (PM_{2,5}) un slāpekļa dioksīdu (NO₂), lai izpildītu vidējās ekspozīcijas koncentrācijas saistības PVO ieteikumos norādītajā līmenī.

II pielikumā ir noteikti novērtēšanas sliekšņi attiecībā uz gaisa kvalitātes monitoringu un modelēšanu.

III pielikumā kopā ar 9. pantu ir vienkāršoti kritēriji stacionāriem mērījumiem paredzētu paraugu ņemšanas punktu minimālā skaita noteikšanai un apvienoti kritēriji attiecībā uz visiem gaisa piesārņotājiem, uz kuriem attiecas dažādi gaisa kvalitātes standarti (robežvērtības, ozona mērķvērtības, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi, trauksmes sliekšņi un kritiskie līmeņi).

IV pielikumā apvienoti kritēriji paraugu ņemšanas punktu izvietojšanai attiecībā uz visiem gaisa piesārņotājiem, uz kuriem attiecas dažādi gaisa kvalitātes standarti.

V pielikumā ir atjauninātas un noteiktas stingrākas datu kvalitātes un nenoteiktības prasības attiecībā uz stacionārajiem un indikatīvajiem gaisa kvalitātes mērījumiem, modelēšanu un mērķa novērtējumu, lai nodrošinātu precīzu novērtēšanu, kurā ņemti vērā ierosinātie stingrākie gaisa kvalitātes standarti un tehnoloģiskais progress, kas noticis kopš spēkā esošo direktīvu pieņemšanas.

VI pielikumā ir atjaunināti noteikumi par metodēm, kas izmantojamas, lai novērtētu dažādu piesārņotāju koncentrāciju gaisā, kā arī tempu, kādā noteikti piesārņotāji nonāk ekosistēmā.

VII pielikumā tiek ieviests ultrasmalku daļiņu (*UFP*) monitorings vietās, kurās ir iespējamas augstas *UFP* koncentrācijas, piemēram, lidostās, ostās, uz ceļiem, rūpnieciskos objektos vai mājokļu apkures sistēmās vai šo objektu tuvumā. Kopā ar informāciju, ko nodrošina *UFP* fona koncentrāciju monitorings, kas veikts monitoringa superobjektos atbilstoši 10. pantā prasītajam, tas palīdzēs saprast, kāds ir dažādo avotu pienesums *UFP* koncentrācijās. VII pielikumā ir atjaunināts arī saraksts ar gaistošiem organiskiem savienojumiem (GOS), kurus ieteicams mērīt, lai uzlabotu izpratni par ozona veidošanos un pārvaldību.

VIII pielikumā kopā ar 19. pantu ir apvienotas gaisa kvalitātes plānu prasības, ar kuru palīdzību risina robežvērtību un ozona mērķvērtības pārsniegumus un vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu neizpildi. Racionalizējot šīs saistības, tiks veicināta sinerģija starp dažādu gaisa piesārņotāju pārvaldību un dažādu gaisa kvalitātes standartu sasniegšanu. Papildus tam VIII pielikumā ir noteikts, ka gaisa kvalitātes plānos ir jāietver precīzāka analīze par gaisa kvalitātes pasākumu paredzamo ietekmi. Tas palīdzēs gaisa kvalitātes plānus padarīt iedarbīgākus.

IX pielikumā ir paredzēts paplašināt gaisa kvalitātes informāciju, kas sniedzama sabiedrībai, ietverot obligātu ziņošanu reizi stundā par galveno gaisa piesārņotāju jaunākajiem stacionārajiem mērījumiem, kā arī aktuālajiem modelēšanas rezultātiem, ja tādi ir pieejami.

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību, OV L 328, 6.12.2008., 28.–37. lpp. 2021. gada 15. decembrī Komisija pieņēma priekšlikumu, ar kuru aizstāj Direktīvu 2008/99/EK: COM(2021) 851 final “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus par vides krimināltiesisko aizsardzību un ar ko aizstāj Direktīvu 2008/99/EK”.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai

(pārstrādāta redakcija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā [Līgumu par Eiropas Savienības darbību](#) ~~un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu~~ un jo īpaši tā [192.](#) ~~175.~~ pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³⁶,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³⁷,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

↓ jauns

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/107/EK³⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK³⁹ ir būtiski grozītas. Tā kā ir jāizdara vēl citi grozījumi, skaidrības labad minētās direktīvas būtu jāpārstrādā.
- (2) 2019. gada decembrī Eiropas Komisija paziņojumā “Eiropas zaļais kurss”⁴⁰ nāca klajā ar vērienīgu ceļvedi, kā Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kuras mērķis ir aizsargāt, saglabāt un uzlabot Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem riskiem un ietekmes. Attiecībā uz tīru gaisu Eiropas zaļajā kursā pausta apņēmība vēl vairāk uzlabot gaisa kvalitāti un ES gaisa kvalitātes standartus ciešāk saskaņot ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ieteikumiem.

³⁶ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁷ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris), par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogleņdeņražiem apkārtējā gaisā (OV L 023, 26.1.2005., 3. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

⁴⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss”, COM(2019) 640 final.

Tajā arī paziņots, ka tiks pastiprināti noteikumi par gaisa kvalitātes monitoringu, modelēšanu un plānošanu.

- (3) 2021. gada maijā Komisija pieņēma paziņojumu, ar ko izveidoja “Nulles piesārņojuma rīcības plānu”⁴¹, kurā cita starpā risināti Eiropas zaļajā kursā minētie piesārņojuma aspekti un pausta apņemšanās līdz 2030. gadam par vairāk nekā 55 % samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz veselību un par 25 % – uz ES ekosistēmām, kurās gaisa piesārņojums apdraud biodaudzveidību.
- (4) Nulles piesārņojuma rīcības plānā ir izklāstīts arī redzējums 2050. gadam, proti, ka gaisa piesārņojums tiks samazināts līdz līmenim, kas vairs netiek uzskatīts par kaitīgu veselībai un dabiskajām ekosistēmām. Šajā nolūkā, nosakot pašreizējos un turpmākos ES gaisa kvalitātes standartus, nosakot starpposma gaisa kvalitātes standartus 2030. gadam un periodam pēc tam un izstrādājot perspektīvu par to, kā panākt atbilstību PVO gaisa kvalitātes vadlīnijām vēlākais līdz 2050. gadam, būtu jāīsteno pakāpeniska pieeja, kas balstītos uz regulāras izskatīšanas mehānismu, ar kura palīdzību tiktu ņemta vērā jaunākā zinātniskā izpratne. Ņemot vērā saiknes starp piesārņojuma samazināšanu un dekarbonizāciju, ilgtermiņa mērķis īstenot nulles piesārņojuma ieceri būtu jāsasniedz vienlaikus ar siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119⁴².
- (5) Veicot relevantus pasākumus Savienības un valstu līmenī, lai attiecībā uz gaisa piesārņojumu sasniegtu nulles piesārņojuma mērķi, dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai būtu jāievēro Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteiktais piesardzības princips un princips “piesārņotājs maksā”, kā arī Eiropas zaļā kursa princips “nekaitēt”. Tām cita starpā būtu jāņem vērā šādi aspekti: uzlabotas gaisa kvalitātes devums sabiedrības veselībā, vides kvalitātē, iedzīvotāju labbūtībā, sabiedrības labklājībā, nodarbinātībā un ekonomikas konkurētspējā; enerģētikas pārkārtošana, lielāka enerģētiskā drošība un enerģētiskās nabadzības mazināšana; nodrošinātība ar pārtiku un pieejamība cenas ziņā; ilgtspējīgas un viedas mobilitātes un transporta risinājumu izstrāde; uzvedības maiņas ietekme; taisnīgums un solidaritāte starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs, ņemot vērā ekonomiskās iespējas, vietējos apstākļus, piemēram, salu īpatnības, un nepieciešamību laika gaitā panākt konvergenci; nepieciešamība ar attiecīgām izglītības un apmācību programmām panākt godīgu un sociāli taisnīgu pārkārtošanos; labākie pieejamie un jaunākie zinātniskie pierādījumi, it sevišķi PVO paziņotie konstatējumi; nepieciešamība ar gaisa piesārņojumu saistītos riskus integrēt investīciju un plānošanas lēmumu pieņemšanā; izmaksu lietderība un tehnoloģiskā neitralitāte gaisa piesārņotāju emisiju samazināšanā; un vidiskās integritātes un ieceru vērienīguma kāpināšana laika gaitā.
- (6) “Astotajā vispārējā Savienības vides rīcības programmā līdz 2030. gadam”, kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis)⁴³, ir noteikts mērķis panākt netoksisku vidi, kas aizsargātu cilvēku, dzīvnieku un ekosistēmu veselību un labbūtību no vidiskiem riskiem un negatīvas

⁴¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem ES. Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns”, COM(2021) 400 final.

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1.–17. lpp.).

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22.–36. lpp.).

ietekmes, un šajā nolūkā ir noteikts, ka ir jāturpina uzlabot monitoringa metodes, labāk jāinformē sabiedrība un jāpalielina piekļuve tiesu iestādēm. Iepriekš minētais virza šajā direktīvā noteiktos mērķus.

- (7) Komisijai būtu regulāri jāizskata zinātniskie pierādījumi par piesārņotājiem, to ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, kā arī tehnoloģiju attīstību. Balstoties uz izskatīšanu, Komisijai būtu jānovērtē, vai piemērojami gaisa kvalitātes standarti joprojām ir piemēroti šīs direktīvas mērķu sasniegšanai. Pirmā izskatīšana būtu jāveic līdz 2028. gada 31. decembrim, lai novērtētu, vai, balstoties uz jaunāko zinātnisko informāciju, ir vajadzīgs atjaunināt gaisa kvalitātes standartus.

↓ 2008/50 5. apsvēruma
(pielāgots)

- (8) Gaisa kvalitāte būtu jāvērtē , izmantojot kopīgu pieeju, saskaņā ar kuru piemēro kopīgus vērtēšanas kritērijus ~~„pamatojoties uz kopēju pieeju un kopējiem vērtēšanas kritērijiem”~~. Vērtējot gaisa kvalitāti, būtu jāņem vērā gaisa piesārņojumam eksponēto ~~paklauso~~ iedzīvotāju skaits un ekosistēmu lielums. Tādēļ ir lietderīgi katras dalībvalsts teritoriju iedalīt zonās ~~un aglomerācijās~~ atkarībā no iedzīvotāju blīvuma.

↓ 2008/50 14. apsvēruma
(pielāgots)
⇒ jauns

- (9) Zonās ~~un aglomerācijās~~, kurās ir pārsniegti ~~ar ozonu saistīti ilgtermiņa mērķi vai citu piesārņojošo vielu~~ novērtēšanas sliekšņi, obligāti būtu jāveic stacionāri ~~pastāvīgi~~ mērījumi. ~~Ar pastāvīgajiem mērījumiem gūto informāciju var papildināt ar modelēšanas tehniku un/vai indikatīviem mērījumiem, lai~~ Modelēšanas lietotnes un indikatīvi mērījumi papildus informācijai, kas iegūta ar stacionāriem mērījumiem, dod iespēju paraugu ņemšanas punktu ~~vietu~~ datus ~~varētu~~ interpretēt pēc koncentrāciju ģeogrāfiskās izplatības. Šādu ~~Gaisa kvalitātes~~ novērtēšanas papildlīdzekļu izmantošanai vajadzētu arī palīdzēt samazināt vajadzīgo paraugu ņemšanas punktu ~~„samazinot vajadzīgo paraugu ņemšanas vietu~~ minimālo skaitu ⇒ zonās, kurās novērtēšanas sliekšņi nav pārsniegti. Zonās, kurās robežvērtības vai mērķvērtības ir pārsniegtas, obligāti gan jāveic stacionāri mērījumi, gan jāizmanto modelēšanas lietotnes. Lai gūtu labāku izpratni par piesārņojuma līmeņiem un izkliedi, būtu arī papildus jāmonitorē gaisā esošo piesārņotāju fona koncentrācijas un nosēdumi. ⇐

↓ 2008/50 6. apsvēruma
(pielāgots)
⇒ jauns

- ~~(10) Cik vien iespējams,~~ Būtu jāizmanto modelēšanas ⇐ lietotnes ⇐, lai iegūtos punktu datus būtu iespējams interpretēt saistībā ar piesārņotāju koncentrācijas ģeogrāfisko sadalījumu ⇒, lai vieglāk atklātu gaisa kvalitātes standartu pārkāpumus un lai iegūtu gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem un paraugu ņemšanas punktu

izvietošanai noderīgu informāciju ⇐. ~~Tas veidotu pamatu kopējās iedarbības aprēķināšanai uz iedzīvotājiem, kuri dzīvo attiecīgajā zonā.~~

- (11) ⇨ Papildus šajā direktīvā noteiktajām gaisa kvalitātes monitoringa prasībām dalībvalstis tiek mudinātas monitoringa vajadzībām izmantot informācijas produktus un papildrīkus (piemēram, regulārus izvērtēšanas un kvalitātes novērtēšanas ziņojumus, rīcībpolitikas tiešsaistes lietotnes), ko nodrošina ES kosmosa programmas zemes novērošanai veltītais komponents, it sevišķi *Copernicus* atmosfēras monitoringa pakalpojums (*CAMS*). ⇐

↓ jauns

- (12) Ir svarīgi, ka tiek monitorēti potenciāli problemātiski piesārņotāji, piemēram, ultrasmalkas daļiņas, melnais ogleklis un elementārais ogleklis, kā arī amonjaks un daļiņu oksidatīvais potenciāls, jo atbilstoši PVO ieteikumiem tas sekmēs zinātnisko izpratni par to ietekmi uz veselību un vidi.

↓ 2008/50 8. apsvērums
(pielāgots)
⇨ jauns

- (13) Būtu jāveic sīkāki smalko ~~cieto~~ daļiņu mērījumi lauku fona vietās teritorijās, lai labāk izprastu šī piesārņotāja ~~šīs piesārņojošās vietas~~ ietekmi un izstrādātu atbilstīgu politiku. Šādiem mērījumiem vajadzētu būt saskanīgiem ar mērījumiem, kas paredzēti kopējā programmā gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (*EMEP*), kas izveidota saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (*UNECE*) 1979. gada Konvenciju par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos, kura apstiprināta Padomes Lēmumā 81/462/EEK (1981. gada 11. jūnijs)⁴⁴, ⇨ un tās protokoliem, arī 2012. gadā pārskatīto 1999. gada Protokolu par acidifikācijas, eutrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu ⇐.

↓ 2008/50 7. apsvērums
(pielāgots)

- (14) Lai nodrošinātu to, ka savāktā informācija par gaisa piesārņojumu ir pietiekami reprezentatīva un salīdzināma Savienības ~~Kopienas~~ mērogā, gaisa kvalitātes novērtēšanā ir būtiski izmantot standartizētus mērīšanas paņēmienus un kopīgus ~~kopējus~~ kritērijus mērījumu ~~monitoringa~~ staciju skaita un atrašanās vietas izvēlei. Gaisa kvalitātes novērtēšanai var izmantot ne tikai mērījumus, bet arī citus paņēmienus, un tādēļ jānosaka šādu paņēmienu izmantojuma un vajadzīgās precizitātes kritēriji.

⁴⁴ Padomes Lēmums 81/462/EEK (1981. gada 11. jūnijs) par Konvencijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu noslēgšanu (OV L 171, 27.6.1981., 11. lpp.).

↓ 2004/107 12. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (15) ~~Standartizēti un precīzi mērīšanas paņēmieni un kopēji kritēriji mērīšanas staciju novietojumam ir būtiski faktori, lai apkārtējā gaisa kvalitāti varētu novērtēt tā, lai iegūto informāciju varētu salīdzināt visā Kopienā.~~ Atzīts, ka ir svarīgi nodrošināt mērīšanas references metodes ~~standartmetodes~~. Komisija jau devusi atļauju veikt darbu pie tādu CEN standartu sagatavošanas , kas vajadzīgi policiklisko aromātisko oglekļa dioksīdu mērīšanai un tādu sensorsistēmu snieguma izvērtēšanai, ar kurām nosaka gāzveida piesārņotāju un daļiņu koncentrācijas gaisā tādu sastāvdaļu mērījumiem apkārtējā gaisā, kuru mērķvērtības ir noteiktas (arsēns, kadmija, niķelis un benzo(a)pirēns), kā arī smago metālu uzkrāšanās mērījumiem, lai standartus laikus varētu izstrādāt un pieņemt. Ja trūkst CEN standarta metožu, vajadzētu atļaut starptautiskas vai valsts mēroga mērīšanas standarta references metodes ~~standartmetodes~~.

↓ 2008/50 2. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (16) Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi kopumā, ir jo īpaši svarīgi apkarot piesārņotāju ~~piesārņojošo vielu~~ emisijas piesārņojuma avotā un apzināt un īstenot efektīvākos emisiju mazināšanas pasākumus vietējā, valsts un Savienības ~~Kopienas~~ mērogā , it sevišķi attiecībā uz emisijām no lauksaimniecības, rūpniecības, transporta un enerģijas ražošanas . Tādēļ būtu jāizvairās no kaitīgu gaisa piesārņotāju ~~gaisu piesārņojošu vielu~~ emisijām, tās būtu jānovērš vai jāsamazina un jāparedz attiecīgi gaisa kvalitātes standarti, ievērojot relevantus ~~atbildīgus~~ Pasaules Veselības organizācijas standartus, vadlīnijas ~~pamatnostādnes~~ un programmas.

↓ 2004/107 3. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- ~~(17) Zinātniski pierādīts, ka sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds un slāpekļa oksīdi, daļiņas, svins, benzols, oglekļa monoksīds, arsēns, kadmija, niķelis, un daži policikliski aromātiski oglekļa dioksīdi un ozons ir atbildīgi par būtisku negatīvu ietekmi uz cilvēka veselību cilvēkam genotoksiski kancerogēni un ka nav iespējams noteikt robežlielumu, par kuru mazākā koncentrācijā šīs vielas neapdraud cilvēka veselību. Cilvēka veselību un vidi ietekmē to koncentrācija apkārtējā gaisā un uzkrāšanās. Izmaksu efektivitātes dēļ tādas arsēna, kadmija, niķeļa un policiklisku aromātisku oglekļa dioksīdu koncentrācijas apkārtējā gaisā, kas ievērojami neapdraud cilvēku veselību, dažos reģionos nevar sasniegt.~~

↓ 2004/107 11. apsvērumš
(pielāgots)
⇒ jauns

~~(18)~~ ⇒ Svina, ~~arsēna~~, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisku aromātisku ogļūdeņražu ietekme uz cilvēka veselību, tostarp caur barošanās ķēdi, un uz vidi kopumā notiek ~~arī ar nosēdumu starpniecību caur koncentrāciju apkārtējā gaisā un uzkrāšanās veidā~~; jāņem vērā šo vielu uzkrāšanās augsnē un gruntsūdeņu aizsardzība. ~~Lai sekmētu šīs direktīvas pārskatu 2010. gadā, Komisijai un dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja veicināt izpēti par arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisko aromātisko ogļūdeņražu ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, jo īpaši uzkrāšanās veidā.~~

↓ jauns

~~(19)~~ Balstoties uz PVO ieteikumiem, būtu jāsamazina iedzīvotāju vidējā eksponētība piesārņotājiem ar augstāko dokumentēto ietekmi uz cilvēka veselību, smalkajām daļiņām (PM_{2,5}) un slāpekļa dioksīdam (NO₂). Šajā nolūkā papildus robežvērtībām attiecībā uz minētajiem piesārņotājiem būtu jānosaka vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākums.

↓ 2004/107 4. apsvērumš
(pielāgots)
⇒ jauns

~~(20)~~ ⇒ Gaisa kvalitātes direktīvu (Direktīvas 2004/107/EK un Direktīvas 2008/50/EK)⁴⁵ atbilstības pārbaude liecina, ka robežvērtības piesārņotāju koncentrāciju samazināšanā ir iedarbīgākas nekā mērķvērtības. ~~Lai pēc iespējas samazinātu arsēna, kadmija, niķeļa un policiklisku aromātisku ogļūdeņražu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, īpašu uzmanību pievēršot mazaiszargātām un jutīgām iedzīvotāju grupām, un videi kopumā, attiecībā uz sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, daļiņu, svina, benzola, oglekļa monoksīda, arsēna, kadmija, niķeļa un policiklisku aromātisko ogļūdeņražu koncentrāciju gaisā jānosaka robežvērtības mērķvērtības, kas pēc iespējas jāsamazina.~~ Benzo(a)pirēnu būtu jāizmanto kā policiklisku aromātisku ogļūdeņražu kancerogēnā riska rādītāju apkārtējā gaisā.

↓ jauns

(21) Lai dalībvalstis varētu sagatavoties pārskatītiem gaisa kvalitātes standartiem, kas noteikti ar šo direktīvu, un lai nodrošinātu juridisko nepārtrauktību, starpposmā, līdz sāk piemērot jaunās robežvērtības, robežvērtībām vajadzētu būt identiskām tām, kas noteiktas saskaņā ar atceltajām direktīvām.

⁴⁵ Gaisa kvalitātes direktīvu 2019. gada 28. novembra atbilstības pārbaude (SWD(2019) 427 final).

↓ 2008/50 13. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (22) Ozons ir pārrobežu piesārņotājs ~~piesārņojoša viela~~, kas veidojas no atmosfērā emitētiem primārajiem piesārņotājiem ~~emitētām primārajiem piesārņojošām vielām~~, uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 Direktīva 2001/81/EK⁴⁶ (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošajām vielām⁴⁷. Šajā direktīvā noteikto ar ~~Ar~~ ozonu saistītu gaisa kvalitātes mērķrādītāju ~~mērķu~~ un ilgtermiņa mērķu sasniegšanas gaita ~~šajā direktīvā~~ būtu jānosaka ar mērķrādītājiem un emisiju ⇒ samazināšanas saistībām ⇐ ~~atbilstīgi mērķiem un maksimāli pieļaujamajām emisijām~~, kas paredzētas Direktīvā (ES) 2016/2284 Direktīvā 2001/81/EK un, ~~attiecīgā gadījumā~~, īstenojot ⇒ izmaksliedderīgus pasākumus un ⇐ gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus ~~saskaņā ar šo direktīvu~~.

↓ 2008/50 12. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (23) ~~Pašreizējiem mērķlielumiem~~ ⇒ Ozona ⇐ mērķvērtības un ilgtermiņa mērķiem, ar ko jānodrošina efektīva aizsardzība pret ozona iedarbības kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un veģetāciju, un ekosistēmām, būtu ⇒ jāatjaunina, ņemot vērā jaunākos Pasaules Veselības organizācijas ieteikumus ⇐ ~~jāpaliek nemainīgiem~~.
- (24) Lai vispārējo sabiedrību ~~iedzīvotāju kopumā~~ ⇒ un mazaizsargātām ⇐ un jutīgām ~~paaugstināta riska~~ grupām piederīgos iedzīvotājus aizsargātu pret īslaicīgu paaugstinātas koncentrācijas ozona ekspozīciju ~~iedarbību~~, būtu jānosaka attiecīgi trauksmes sliekšnis ~~līmenis~~ ⇒ attiecībā uz sēra dioksīdu, slāpekļa dioksīdu, daļiņām (PM₁₀ un PM_{2,5}) un ozonu ⇐ un iedzīvotāju informēšanas sliekšnis attiecībā uz ozonu ~~rādītājs~~. Šo sliekšņu ~~rādītāju~~ pārsniegumam būtu jāizraisa sabiedrības informēšana par ozona ekspozīcijas ~~iedarbības~~ radīto apdraudējumu un, vajadzības gadījumā, atbilstīgu īstermiņa pasākumu īstenošana ⇒ piesārņojuma ⇐ ~~ozona~~ līmeņu ~~koncentrācijas~~ samazināšanai, ja ir pārsniegts trauksmes sliekšnis ~~līmenis~~.

↓ 2004/107 7. apsvērums
(pielāgots)

- (25) Saskaņā ar Līguma 193 ~~176.~~ pantu dalībvalstis var saglabāt vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus ~~attiecībā uz arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogļūdeņražiem~~, ar noteikumu, ka tie ir saderīgi ar Līgumu un ka par tiem paziņo Komisijai.

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

⁴⁷ OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/105/EK (OV L 363, 20.12.2006., 368. lpp.).

↓ 2008/50 9. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (26) Gaisa kvalitāte būtu jāuztur tur, kur tā jau ir laba, vai jāuzlabo. Ja ⇒ ir risks, ka ⇐ šajā direktīvā noteiktie gaisa kvalitātes ⇒ standarti ⇐ ~~mērķi~~ ⇒ netiks sasniegti, vai tie ⇐ nav sasniegti, ☒ dalībvalstīm būtu jāveic ☒ ~~dalībvalstis veic pasākumus~~ ⇒ tūlītēji pasākumi ⇐, lai ievērotu ☒ robežvērtības ☒ ~~robežlielumus~~ ⇒, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus ⇐ un kritiskos ~~piesārņojuma~~ līmeņus, un, ja iespējams, sasniegtu ⇒ ozona ⇐ ☒ mērķvērtības ☒ ~~mērķlielumus~~ un ilgtermiņa mērķus.

↓ 2004/107 9. apsvērum

- (27) Dzīvsudrabs ir ļoti bīstama viela cilvēka veselībai un videi. Tas atrodas visā vidē, un metildzīvsudraba formā tas var uzkrāties organismos, jo īpaši koncentrēties augstāk attīstītos organismos. Dzīvsudrabs, kas nokļuvis atmosfērā, var tikt pārnesti ļoti tālos attālumos.

↓ 2004/107 10. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (28) ~~Komisija plāno 2005. gadā nākt klajā ar saskaņotu stratēģiju par pasākumiem~~ ☒ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula 2017/852⁴⁸ cenšas nodrošināt ☒ cilvēka veselības un vides aizsardzību ~~un~~ pret dzīvsudraba izplatību, pamatojoties uz ☒ aprites cikla pieeju ☒ ~~dzīves ciklu~~ un ņemot vērā ražošanu, lietojumu, atkritumu apstrādi un emisijas. ~~Šajā sakarā Komisijai būtu jāapsver visi piemērotie pasākumi, lai samazinātu dzīvsudraba apjomu sauszemes un ūdens ekosistēmās un attiecīgi arī dzīvsudraba uzņemšanu ar pārtiku, kā arī izslēgt dzīvsudrabu no atsevišķiem produktiem.~~ ⇒ Šīs direktīvas noteikumi par dzīvsudraba monitoringu minēto regulu papildina un sniedz tās īstenošanai vajadzīgo informāciju. ⇐

↓ 2008/50 10. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (29) Nopietnākais apdraudējums, ko veģetācijai un ☒ dabiskām ☒ ~~dabas~~ ekosistēmām rada gaisa piesārņojums, ir vietās ārpus pilsētu rajoniem. Vērtējot šādus apdraudējumus un atbilstību veģetācijas aizsardzībai noteiktajiem kritiskajiem ~~piesārņojuma~~ līmeņiem, galvenā uzmanība tādēļ būtu jāvērs uz vietām, kas atrodas ārpus apbūvētām zonām. ⇒ Šajā novērtējumā būtu jāņem vērā un jāpapildina Direktīvā (ES) 2016/2284 noteiktās prasības monitorēt gaisa piesārņojuma ietekmi uz sauszemes un ūdens ekosistēmām un ziņot par šādu ietekmi. ⇐

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/852 (2017. gada 17. maijs) par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008 (OV L 137, 24.5.2017., 1.–21. lpp.).

↓ 2008/50 15. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (30) ~~Var novērtēt arī emisijas no dabiskiem avotiem, taču tās nevar regulēt~~ Pienesumu no dabiskiem avotiem var novērtēt, bet to nevar kontrolēt . Tādēļ, ja pietiekami skaidri var konstatēt dabisko pienesumu piesārņotājiem ~~piesārņojošo vielu radīto piesārņojumu~~ gaisā un ja pārsniegumi ir pilnībā vai daļēji radušies dabiskā pienesuma ~~dabiskās ietekmes~~ dēļ, saskaņā ar šajā direktīvā paredzētiem nosacījumiem minētos pārsniegumus var atskaitīt, novērtējot atbilstību gaisa kvalitātes robežvērtībām ~~robežlielumiem~~ ⇒ un vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumiem . ~~Cieter Daļiņu PM₁₀ robežvērtību robežlielumu~~ pārsniegumu, ko var saistīt ar ceļu kaisīšanu ar smiltīm vai ar sāli ziemā , arī var atskaitīt, novērtējot atbilstību gaisa kvalitātes robežvērtībām ~~robežlielumiem~~, ja ir veikti saprātīgi ~~vērā ņemami~~ pasākumi, lai mazinātu koncentrāciju.

↓ 2008/50 16. apsvērum
(pielāgots)

- (31) ~~Attiecībā uz zonām un aglomerācijām, kurās ir sevišķi sarežģīti apstākļi, jābūt iespējai atlikt termiņu, kurā jānodrošina atbilstība gaisa kvalitātes~~ robežvērtībām ~~robežlielumiem, ja – neatkarīgi no attiecīgo piesārņojuma mazināšanas pasākumu īstenošanas – konkrētās zonās vai aglomerācijās pastāv nopietnas problēmas saistībā ar atbilstības nodrošināšanu. Atliekot termiņu konkrētā zonā vai aglomerācijā, būtu reizē jāizstrādā vispārējs plāns, kas jānovērtē Komisijai un ar ko paredzēts nodrošināt atbilstību pagarinātajā termiņā. Vajadzīgo Kopienas pasākumu, kas atspoguļo Tematiskajā stratēģijā par gaisa kvalitāti izvirzītos mērķus samazināt emisijas to rašanās vietā, pieejamība būs svarīga, lai efektīvi samazinātu emisijas termiņos, kas noteikti šajā direktīvā robežlielumu atbilstības sasniegšanai, un tie jāņem vērā, novērtējot pieprasījumus pagarināt termiņus, kuros jānodrošina atbilstība.~~

↓ 2008/50 18. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (32) Zonām ~~vai aglomerācijām~~, kurās piesārņotāju ~~piesārņojošo vielu~~ koncentrācija gaisā pārsniedz relevantos ~~piemērojamos~~ gaisa kvalitātes ~~mērķlielumus vai~~ robežvērtības ~~robežlielumus~~, ⇒ ozona mērķvērtības vai vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus, ~~attiecīgā gadījumā ņemot vērā jebkādu pagaidu pielaidi~~, būtu jā sagatavo un jāatjaunina gaisa kvalitātes plāni ~~vai programmas~~. ~~Gaisu piesārņojošas vielas~~ Gaisa piesārņotājus emitē daudzi dažādi avoti un darbības. Lai nodrošinātu rīcībpolitiku ~~politikas~~ saskaņību, tādiem gaisa kvalitātes plāniem un programmām vajadzētu būt pēc iespējas konsekventākiem ~~un lielākā saskaņā~~ ar plāniem un programmām, kas izstrādātas atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2010/75/ES 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) ~~par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām~~^{49,50}, Direktīvai (ES) 2016/2284 Direktīvai 2001/81/EK un

⁴⁹ OV L 309, 27.11.2001., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/105/EK.

~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību^{51,52}. Pilnībā tiks ņemti vērā arī mērķi attiecībā uz apkārtējā gaisa kvalitāti, kas paredzēti šajā direktīvā, piešķirot atļaujas rūpnieciskajām darbībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁵³.~~

↓ jauns

- (33) Tāpat gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni būtu jā sagatavo pirms 2030. gada, ja pastāv risks, ka dalībvalstis līdz minētajam datumam nerasniegs robežvērtības vai ozona mērķvērtību, lai nodrošinātu, ka piesārņotāju līmeņi tiek attiecīgi samazināti.

↓ 2008/50 19. apsvērumš
(pielāgots)
⇒ jauns

- (34) Ja pastāv viena vai vairāku trauksmes ~~līmeņu~~ pārsnieguma iespējamība, tad, lai šo iespējamību samazinātu un lai ierobežotu šādas parādības ilgumu, būtu jā izstrādā rīcības plāni, kuros norādīti īstermiņā veicamie pasākumi. Ja šāda iespējamība attiecas uz vienu vai vairākām ~~iem~~ robežvērtībām vai mērķvērtībām ~~un~~ robežlielumiem vai mērķlielumiem, dalībvalstis vajadzības gadījumā var izstrādāt tādu īstermiņa rīcības plānus. ~~Attiecībā uz ozonu šādos īstermiņa rīcības plānos būtu jā ņem vērā Komisijas Lēmums 2004/279/EK (2004. gada 19. marts) par īstenošanas pamatnostādņiem attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/3/EK attiecībā uz ozonu gaisā.~~

↓ 2008/50 20. apsvērumš
(pielāgots)
⇒ jauns

- (35) Dalībvalstīm būtu ~~⇒ citai ar citu jāsadarbojas~~ jāapspriežas, ja citā dalībvalstī izraisīta nozīmīga piesārņojuma dēļ piesārņotāja ~~un~~ piesārņojošās vietas līmenis pārsniedz vai varētu pārsniegt ~~⇒ kādu robežvērtību, ozona mērķvērtību, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu vai~~ attiecīgos gaisa kvalitātes mērķus, ja vajadzīgs, ņemot vērā pielaidi, vai ~~attiecīgā gadījumā~~ trauksmes sliekšni ~~un~~ līmeni. Konkrētu piesārņotāju ~~un~~ piesārņojošo vielu, piemēram, ozona un ~~cieto~~ daļiņu, pārrobežu ietekmes dēļ var būt vajadzīga kaimiņu dalībvalstu savstarpēja sadarbība, izstrādājot un īstenojot gaisa kvalitātes plānus un īstermiņa rīcības plānus, kā arī informējot sabiedrību. Vajadzības gadījumā dalībvalstīm būtu jā sadarbojas ar trešām valstīm, jo īpaši uzsverot nepieciešamību pēc iespējas agrā posmā iesaistīt kandidātvalstis. ~~⇒ Komisija par šādu sadarbību būtu savlaicīgi jāinformē un jāaicina tajā palīdzēt.~~

⁵⁰ ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).~~

⁵¹ ~~OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.~~

⁵² ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību (OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.).~~

⁵³ ~~OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.~~

↓ 2008/50 21. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (36) Dalībvalstīm un Komisijai jāvāc informācija par gaisa kvalitāti, jāapmainās ar to un tā jāizplata, lai labāk izprastu gaisa piesārņojuma ~~gaisa piesārņojošo vielu~~ ietekmi un izstrādātu attiecīgu politiku. Turklāt jaunākajai informācijai par visu regulēto piesārņotāju ~~reglamentēto piesārņojošo vielu~~ koncentrāciju gaisā ⇒ , kā arī gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem un īstermiņa rīcības plāniem ⇐ vajadzētu būt viegli pieejamiem ~~pieejami~~ iedzīvotājiem.

↓ 2008/50 22. apsvērum
⇒ jauns

- (37) ⇒ Informācija par regulēto piesārņotāju koncentrācijām un nosēdumiem būtu jāpārsūta Komisijai, veidojot pamatu regulāriem ziņojumiem. ⇐ Lai sekmētu gaisa kvalitātes informācijas apstrādi un salīdzināšanu, dati Komisijai būtu jāiesniedz standartizētā formā.

↓ 2008/50 23. apsvērum

- (38) Datu iesniegšanas, gaisa kvalitātes novērtēšanas un ziņojumu iesniegšanas procedūras būtu jāpielāgo tā, lai elektroniskie sakaru līdzekļi un internets kļūtu par galveno līdzekli, kuru izmanto, lai informāciju darītu pieejamu un lai nodrošinātu šo procedūru atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2007/2/EK (~~2007. gada 14. marts~~), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE)⁵⁴.

↓ 2008/50 24. apsvērum
(pielāgots)

- (39) Ir lietderīgi paredzēt iespēju pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai gaisa kvalitātes novērtēšanas kritērijus un paņēmienus ~~metodes~~, un attiecīgi pielāgojot informāciju, kas jāsniedz.

⇓ jauns

- (40) Kā skaidrots Tiesas judikatūrā⁵⁵, dalībvalstis nevar tiesības celt prasību pret publiskas iestādes lēmumu attiecināt tikai uz tiem attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem, kuri ir piedalījušies iepriekšējā administratīvā procedūrā, ar kuru minētais lēmums pieņemts. Tāpat Tiesas judikatūrā⁵⁶ skaidrots, ka faktiskā iespēja vērsties tiesu iestādēs vides jautājumos un iedarbīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi cita starpā prasa, lai attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem būtu tiesības lūgt tiesai vai kompetentai neatkarīgai un

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

⁵⁵ Tiesas (pirmās palātas) 2021. gada 14. janvāra spriedums *LB un citi / College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren*, C-826/18, 58. un 59. punkts.

⁵⁶ Tiesas (virspalātas) 2013. gada 15. janvāra spriedums *Jozef Križan un citi / Slovenská inšpekcia životného prostredia (Križan)*, C-416/10, 109. punkts.

objektīvai struktūrai noteikt pagaidu pasākumus, ar kuriem konkrētais piesārņošanas gadījums tiktu novērsts. Tādēļ būtu jāprecizē, ka tiesībām celt prasību nevajadzētu būt atkarīgām no tā, kāda loma attiecīgajam sabiedrības loceklim bijusi šajā direktīvā paredzēto lēmumu pieņemšanas procedūru līdzdalības posmā. Turklāt jebkurai izskatīšanas procedūrai vajadzētu būt taisnīgai, vienlīdzīgai un ne pārmērīgi dārgai, un tajā būtu jāparedz pienācīgi un iedarbīgi tiesiskās aizsardzības mehānismi, tostarp attiecīgā gadījumā pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļi.

↓ 2008/50 30. apsvērums

⇒ jauns

- (41) Šajā direktīvā ir ievērotas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā paredzētās pamattiesības un principi. ~~Jo īpaši šī direktīva tiecas integrēt Savienības politikā augsta līmeņa vides aizsardzību un uzlabot vides kvalitāti saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantā.~~ ⇒ Ja šīs direktīvas 19., 20. un 21. panta pārkāpuma rezultātā ir radies kaitējums cilvēka veselībai, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka personas, kuras skar šādi pārkāpumi, par minēto kaitējumu no relevantās kompetentās iestādes var pieprasīt un saņemt zaudējumu atlīdzinājumu. Šīs direktīvas noteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu, iespēju vērsties tiesu iestādēs un sankcijām mērķis ir novērst, nepieļaut un samazināt gaisa piesārņojuma kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi saskaņā ar LESD 191. panta 1. punktu. Tādējādi to mērķis ir Savienības rīcībpolitikās integrēt augstu vides aizsardzības līmeni un uzlabot vides kvalitāti saskaņā ar Hartas 37. pantā noteikto ilgtspējīgas attīstības principu un konkrēti iestrādāt noteikumos Hartas 2. un 3. pantā noteikto pienākumu aizsargāt tiesības uz dzīvību un personas neaizskaramību. Tas arī veicina hartas 47. pantā paredzētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saistībā ar cilvēka veselības aizsardzību. ⇐

↓ 2008/50 28. apsvērums

(pielāgots)

~~Pienākumam šo direktīvu transponēt attiecīgo valstu tiesību aktos būtu jāattiecas tikai uz noteikumiem, ar ko ir paredzētas būtiskas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām.~~

↓ 2008/50 29. apsvērums

(pielāgots)

~~Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁵⁷ dalībvalstīm ir ieteikts gan pašu, gan arī Kopienas vajadzībām sastādīt tabulas, kas pēc iespējas labāk atspoguļotu šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumu savstarpēju saistību, kā arī darītu tās zināmas atklātībā.~~

↓ jauns

- (42) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus dalībvalstu prasību īstenošanai attiecībā uz to, kā nosūtāma un ziņojama informācija par gaisa kvalitāti saskaņā ar šo direktīvu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras i) izstrādāt noteikumus attiecībā uz

⁵⁷ OVC 321, 31.12.2003., 1. lpp.

informāciju par gaisa kvalitāti, kas dalībvalstīm jā dara pieejama Komisijai, kā arī noteikt termiņus, kādos minētā informācija ir jā paziņo, un ii) racionalizēt veidu, kā paziņojami dati un notiek savstarpēja informācijas un datu apmaiņa no tīkliem un atsevišķiem paraugu ņemšanas punktiem, kuros mēra gaisa piesārņojumu dalībvalstīs. Minētās pilnvaras būtu jā izmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁵⁸.

- (43) Lai nodrošinātu, ka šīs direktīvas mērķi, proti, nepieļaut, novērst un samazināt gaisa kvalitātes kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, tiek sasniegti arī turpmāk, attiecībā uz šīs direktīvas pielikumu grozīšanu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai ņemtu vērā tehnikas un zinātnes attīstību saistībā ar gaisa piesārņotājiem, to novērtēšanu un pārvaldību, to ietekmi uz cilvēka veselību un vidi un pienācīgu sabiedrības informēšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁵⁹. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (44) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējām direktīvām, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no iepriekšējām direktīvām.
- (45) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

↓ 2004/107 1. apsvērums
(pielāgots)

~~Pamatojoties uz principiem, kas ietverti Līguma 175. panta 3. punktā, ar Sesto Kopienas Vides rīcības programmu, kas apstiprināta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1600/2002/EK⁶⁰, paredz to, ka jāpazemina piesārņojums līdz līmenim, kas samazina kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, īpašu uzmanību pievēršot jutīgām iedzīvotāju grupām, un vidi kopumā, un jāuzlabo gaisa kvalitātes pārraudzība un novērtēšana, tostarp piesārņotājvielu uzkrāšana, un to, ka jānodrošina sabiedrības informēšana.~~

↓ 2004/107 2. apsvērums
(pielāgots)

~~Padomes Direktīvas 96/62/EK (1996. gada 27. septembris) par apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību⁶¹ 4. panta 1. punktā paredzēts, ka priekšlikumus šīs direktīvas I pielikumā uzskaitīto piesārņotājvielu regulēšanai iesniedz, ņemot vērā minētā panta 3. un 4. punktu.~~

⁵⁸ OV L 55, 28.2.2011., 13.–18. lpp.

⁵⁹ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

⁶⁰ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

⁶¹ OV L 296, 21.11.1996., 55. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

↓ 2004/107 5. apsvērumš

Mērķvērtībām nav nepieciešami pasākumi, kas rada nesamērīgas izmaksas. Attiecībā uz rūpnieciskām iekārtām nebūtu vajadzīgi nekādi pasākumi labāko pieejamo metožu (LPM) piemērošanai papildu tam, kā noteikts Padomes Direktīvā 96/61/EK (1996. gada 24. septembris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁶², un jo īpaši tas neizraisītu iekārtu slēgšanu. Tomēr tām būtu vajadzīgs, ka dalībvalstis veic visus ekonomiski izdevīgos samazināšanas pasākumus attiecīgajos sektoros.

↓ 2004/107 6. apsvērumš

Jo īpaši šīs direktīvas mērķvērtības nevar uzskatīt par vides kvalitātes standartiem, kuri definēti Direktīvas 96/61/EK 2. panta 7. punktā un kuriem saskaņā ar minētās direktīvas 10. pantu paredz stingrākus nosacījumus nekā tos, ko iespējams nodrošināt ar LPM.

↓ 2004/107 8. apsvērumš

Ja koncentrācija pārsniedz noteiktos robežlielumus, obligāti jāveic arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna pārraudzība. Papildus novērtēšanas līdzekļi var samazināt vajadzīgo paraugu ņemšanas punktu skaitu stacionāriem mērījumiem. Jāparedz arī turpmāka apkārtējā fona gaisa koncentrāciju un uzkrāšanās pārraudzība.

↓ 2004/107 13. apsvērumš

Informācija par regulēto piesārņotājvielu koncentrāciju un uzkrāšanos būtu jāsusīta Komisijai kā pamats regulāriem ziņojumiem.

↓ 2004/107 14. apsvērumš

Atjaunināta informācija par regulēto piesārņotājvielu koncentrāciju un uzkrāšanos apkārtējā gaisā jādara viegli pieejama sabiedrībai.

↓ 2004/107 15. apsvērumš

Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas attiecībā uz šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem, un jānodrošina, lai tās īstenotu. Šīm sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un preventīvām.

↓ 2004/107 16. apsvērumš

Šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgie pasākumi būtu jāparedz saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁶³.

⁶² OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

⁶³ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

↓ 2004/107 17. apsvērumš

~~Grozījumiem, kas nepieciešami, lai pielāgotu šo direktīvu zinātnes un tehnikas progresam, būtu jāattiecas tikai uz tiem kritērijiem un metodēm, kas saistīti ar regulēto piesārņotāju vielu koncentrāciju un uzkrāšanos novērtējumu vai ar sīki izstrādātu kārtību, kādā informāciju nodod Komisijai. Tiem nevajadzētu izmainīt mērķvērtības vai novērtējuma robežlielumus ne tieši, ne netieši.~~

↓ 2008/50 1. apsvērumš
(pielāgots)

~~Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1600/2002/EK (2002. gada 22. jūlijs)⁶⁴ pieņemtajā Sestajā Kopienas vides rīības programmā ir atzīta vajadzība samazināt piesārņojumu līdz līmenim, kas pēc iespējas mazāk kaitē cilvēku veselībai, pievēršot īpašu uzmanību paaugstināta riska grupām piederīgiem iedzīvotājiem un videi kopumā, uzlabot gaisa kvalitātes monitoringu un novērtēšanu, ietverot piesārņojošo vielu nosēdumus, un nodrošināt sabiedrību ar informāciju.~~

↓ 2008/50 2. apsvērumš

~~Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi kopumā, ir jo īpaši svarīgi apkarot piesārņojošo vielu emisijas piesārņojuma avotā un apzināt un īstenot efektīvākos emisiju mazināšanas pasākumus vietējā, valsts un Kopienas mērogā. Tādēļ būtu jāizvairās no kaitīgu gaisu piesārņojošu vielu emisijām, tās būtu jānovērš vai jāsamazina un jāparedz attiecīgi gaisa kvalitātes standarti, ievērojot atbilstīgus Pasauls Veselības organizācijas standartus, pamatnostādnes un programmas.~~

↓ 2008/50 3. apsvērumš
(pielāgots)

~~Lai ņemtu vērā jaunākos sasniegumus veselības aizsardzībā un zinātnē, kā arī dalībvalstu pieredzi, būtiski jāpārskata Padomes Direktīva 96/62/EK (1996. gada 27. septembris) par gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību⁶⁵, Padomes Direktīva 1999/30/EK (1999. gada 22. aprīlis) par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai gaisā⁶⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/69/EK (2000. gada 16. novembris) par robežvērtībām benzola un oglekļa oksīda koncentrācijai gaisā⁶⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/3/EK (2002. gada 12. februāris) attiecībā uz ozonu gaisā⁶⁸ un Padomes Lēmums 97/101/EK (1997. gada 27. janvāris), ar ko ievieš savstarpēju informācijas un datu apmaiņu no tīkliem un individuālām stacijām, kuras veic gaisa piesārņojuma mērījumus dalībvalstīs⁶⁹. Tādēļ~~

⁶⁴ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

⁶⁵ OV L 296, 21.11.1996., 55. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁶⁶ OV L 163, 29.6.1999., 41. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2001/744/EK (OV L 278, 23.10.2001., 35. lpp.).

⁶⁷ OV L 313, 13.12.2000., 12. lpp.

⁶⁸ OV L 67, 9.3.2002., 14. lpp.

⁶⁹ OV L 35, 5.2.1997., 14. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2001/752/EK (OV L 282, 26.10.2001., 69. lpp.).

~~skaidrības, vienkāršības un pārvaldes efektivitātes labad ir lietderīgi šos piecus tiesību aktus aizstāt ar vienu direktīvu un vajadzības gadījumā ar īstenošanas pasākumiem.~~

↓ 2008/50 4. apsvērumš
(pielāgots)

~~Kad būs iegūta pietiekama pieredze saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris) par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogleņūdeņražiem gaisā⁷⁰ īstenošanu, varētu novērtēt iespēju apvienot tās noteikumus ar šīs direktīvas noteikumiem.~~

↓ 2008/50 11. apsvērumš

~~Smalkās cietās daļiņas (PM_{2,5}) ievērojami kaitē cilvēka veselībai. Turklāt sliksni, kuru nepārsniedzot PM_{2,5} ir nekaitīgas, pagaidām nevar noteikt. Tādēļ šī piesārņojošā viela būtu eitādi jāreglamentē nekā pārējās gaisu piesārņojošās vielas. Ar šo pieeju vajadzētu censties panākt vispārēju koncentrācijas samazinājumu pilsētu fona līmeņiem, lai lielas iedzīvotāju grupas varētu gūt labumu no uzlabotas gaisa kvalitātes. Tomēr, lai nodrošinātu veselības aizsardzības prasību minimuma ievērošanu visos apvidos, minētā pieeja būtu jāpiemēro vienlaikus ar noteiktu preventīvo robežlielumu, pirms kura sākotnējā posmā vajadzētu piemērot mērķlielumu.~~

↓ 2008/50 17. apsvērumš

~~Visām atbilstīgajām iestādēm prioritārā kārtā rūpīgi jāizvērtē nepieciešamie Kopienas pasākumi emisiju samazināšanai to rašanās vietā, jo īpaši pasākumi, lai uzlabotu Kopienas tiesību aktus attiecībā uz rūpnieciskajām emisijām, lai ierobežotu izplūdes emisijas no lielaudas transporta dzinējiem, lai aizvien samazinātu dalībvalstīm atļautās galveno piesārņotāju emisijas, kā arī emisijas, kas saistītas ar degvielas uzpildi transportam ar benzīna dzinējiem degvielas uzpildes stacijās, un lai risinātu jautājumu par sēra saturu degvielās, tostarp arī kuģu degvielā.~~

↓ 2008/50 18. apsvērumš

~~Zonām vai aglomerācijām, kurās piesārņojošo vielu koncentrācija gaisā pārsniedz piemērojamos gaisa kvalitātes mērķlielumus vai robežlielumus, attiecīgā gadījumā ņemot vērā jebkādu pagaidu pielaidi, būtu jā sagatavo gaisa kvalitātes plāni vai programmas. Gaisu piesārņojošās vielas emitē daudzi dažādi avoti un darbības. Lai nodrošinātu politikas saskaņību, tādiem gaisa kvalitātes plāniem un programmām vajadzētu būt pēc iespējas konsekventākiem un lielākā saskaņā ar plāniem un programmām, kas izstrādātas atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām⁷¹, Direktīvai 2001/81/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību⁷². Pilnībā tiks ņemti vērā arī mērķi attiecībā uz apkārtējā gaisa kvalitāti, kas paredzēti šajā direktīvā, piešķirot atļaujas~~

⁷⁰ OVL 23, 26.1.2005., 3. lpp.

⁷¹ OVL 309, 27.11.2001., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīt ar Direktīvu 2006/405/EK.

⁷² OVL 189, 18.7.2002., 12. lpp.

rūpnieciskajām darbībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁷³.

↓ 2008/50 25. apsvērums
(pielāgots)

~~Nemot vērā, ka šīs direktīvas mērķus dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs gaisu piesārņojošo vielu pārrobežu ietekmes dēļ un to, ka šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.~~

↓ 2008/50 26. apsvērums

~~Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankeijām, kas piemērojamas, ja ir pārkāpti šīs direktīvas noteikumi, un būtu jānodrošina to piemērošana. Sankeijām būtu jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.~~

↓ 2008/50 27. apsvērums
(pielāgots)

~~Dažiem ar šo direktīvu atcelto tiesību aktu noteikumiem būtu jāpaliek spēkā, lai pašreizējie ar slāpekļa dioksīdu saistītie gaisa kvalitātes robežlielumi paliktu spēkā līdz 2010. gada 1. janvārim, kad tos aizstās ar citiem robežlielumiem, un lai līdz jaunu īstenošanas pasākumu pieņemšanai paliktu spēkā noteikumi par gaisa kvalitātes ziņojumu iesniegšanu, kā arī, lai joprojām paliktu spēkā ar gaisa kvalitātes sākotnējo novērtēšanu saistīti pienākumi, kas paredzēti saskaņā ar Direktīvu 2004/107/EK.~~

↓ 2008/50 31. apsvērums

~~Šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgie pasākumi būtu jāparedz saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁷⁴.~~

↓ 2008/50 32. apsvērums

~~Komisija būtu jāpilnvaro grozīt I līdz VI pielikumu, VIII līdz X pielikumu un XV pielikumu. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

⁷³ OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.

⁷⁴ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmums grozīts ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.)

↓ 2008/50 33. apsvērum
(pielāgots)

~~Transponēšanas klauzulā dalībvalstīm ir prasīts nodrošināt, lai vajadzīgie pilsētu fona mērījumi būtu veikti pietiekami laicīgi, lai varētu noteikt vidējo ekspozīcijas rādītāju (AEI), ar ko varēs nodrošināt ar valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķa vērtēšanu un vidējo ekspozīcijas rādītāja aprēķināšanu saistītas prasības,~~

↓ 2008/50

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

↓ 2004/107

~~1. pants~~

~~Mērķi~~

~~Šīs direktīvas mērķi ir:~~

- ~~a) noteikt mērķvērtību arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna koncentrācijai apkārtējā gaisā, lai nepieļautu, novērstu vai samazinātu arsēna, kadmija, niķeļa un policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi kopumā;~~
- ~~b) ņemot vērā arsēnu, kadmiju, niķeli un policikliskus aromātiskus ogleņūdeņražus, nodrošināt, ka tiek saglabāta apkārtējā gaisa kvalitāte, ja tā ir laba, un to, ka tā tiek uzlabota citos gadījumos;~~
- ~~e) noteikt kopīgas metodes un kritērijus arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisku aromātisku ogleņūdeņražu koncentrācijas noteikšanai apkārtējā gaisā, kā arī arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisku aromātisku ogleņūdeņražu uzkrāšanās noteikšanai;~~
- ~~d) nodrošināt to, ka tiek iegūta pienācīga informācija par arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisku aromātisku ogleņūdeņražu koncentrāciju apkārtējā gaisā, kā arī par arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un policiklisku aromātisku ogleņūdeņražu uzkrāšanos, kā arī to, ka šī informācija ir pieejama sabiedrībai.~~

↓ jauns

1. pants

Mērķi

1. Ar šo direktīvu attiecībā uz gaisa kvalitāti nosaka nulles piesārņojuma mērķi, lai gaisa kvalitāte Savienībā tiktu pakāpeniski uzlabota līdz līmenim, ko vairs neuzskata par kaitīgu cilvēka veselībai un dabiskajām ekosistēmām, kā definēts zinātniskos pierādījumos, un tas palīdzēs vēlākais līdz 2050. gadam izveidot no toksikantiem brīvu vidi.
2. Šī direktīva nosaka starpposma robežvērtības, mērķvērtības, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus, vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķus, kritiskos līmeņus, informēšanas sliekšņus, trauksmes sliekšņus un ilgtermiņa mērķus ("gaisa kvalitātes standarti"), kas jāsasniedz līdz 2030. gadam un pēc tam regulāri jāizskata saskaņā ar 3. pantu.
3. Turklāt šī direktīva palīdz sasniegt Savienības piesārņojuma mazināšanas, biodaudzveidības un ekosistēmu mērķus saskaņā ar 8. vides rīcības programmu, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/591⁷⁵.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

2. pants

☒ Priekšmets ☒

Ar šo direktīvu ☒ nosaka šādus pasākumus ☒ ~~ir paredzēti pasākumi, lai:~~

1. ☒ pasākumus, ar ko definē un nosaka ☒ ~~noteiktu un izvirzītu~~ mērķus gaisa kvalitātei ☒ kas izstrādāti tā, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību ☒, ~~novēršot, nepieļaujot vai mazinot kaitīgu iedarbību uz cilvēku veselību un vidi kopumā;~~
2. ☒ pasākumus, ar ko nosaka kopīgas metodes un kritērijus, pēc kuriem novērtē ☒ gaisa kvalitāti dalībvalstīs ~~vērtētu saskaņā ar vienotām metodēm un kritērijiem;~~
3. ⇒ pasākumus, ar ko monitorē ☒ ~~iegūtu informāciju par~~ gaisa kvalitātes ~~esi~~, ~~palīdzot novērst~~ gaisa piesārņojumu un kairinājumus, kā arī lai pārraudzītu valstu un Kopienas pasākumu ~~radītās~~ ilgtermiņa attīstības tendences un ☒ Savienības un valstu pasākumu ☒ ⇒ ietekmi uz gaisa kvalitāti ☒ ~~uzlabojumus;~~
4. ☒ pasākumus, ar ko nodrošina, ka ☒ ~~nodrošinātu, lai~~ informācija par gaisa kvalitāti ☒ ir ☒ ~~būtu~~ pieejama sabiedrībai;
5. ☒ pasākumus, ar ko uztur ☒ ~~uzturētu~~ gaisa kvalitāti tur, kur tā ir laba, un pārējos gadījumos to uzlabo ~~tu~~;
6. ☒ pasākumus, ar ko veicina ☒ ~~veicinātu~~ dalībvalstu ciešāku sadarbību gaisa piesārņojuma mazināšanā.

↓ jauns

3. pants

Regulāra izskatīšana

⁷⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).

1. Līdz 2028. gada 31. decembrim un pēc tam reizi piecos gados vai biežāk, ja būtiski jauni zinātniskie konstatējumi liecina par šādu nepieciešamību, Komisija izskata zinātniskos pierādījumus par gaisa piesārņotājiem un to ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, kas ir relevanti 1. pantā noteiktā mērķa sasniegšanai, un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ar galvenajiem konstatējumiem.

2. Izskatīšanā novērtē, vai piemērojamie gaisa kvalitātes standarti joprojām ir piemēroti, lai sasniegtu mērķi nepieļaut, novērst vai samazināt kaitīgu ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, un vai būtu jāaptver papildu gaisa piesārņotāji.

Lai sasniegtu 1. pantā noteiktos mērķus, izskatīšanā novērtē, vai šī direktīva ir jāpārskata, lai nodrošinātu saskaņotību ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) gaisa kvalitātes vadlīnijām un jaunāko zinātnisko informāciju.

Izskatīšanas vajadzībām Komisija cita starpā ņem vērā šādus elementus:

- (a) jaunākā zinātniskā informācija no PVO un citām relevantām organizācijām,
- (b) tehnoloģiju attīstība, kas ietekmē gaisa kvalitāti un tās novērtēšanu,
- (c) gaisa kvalitātes situācijas un ar tām saistītā ietekme uz cilvēka veselību un vidi dalībvalstīs,
- (d) progress, kas panākts valstu un Savienības piesārņotāju samazināšanas pasākumu īstenošanā un gaisa kvalitātes uzlabošanā.

3. Komisijai izskatīšanā palīdz Eiropas Vides aģentūra.

4. Ja Komisija izskatīšanas rezultātā to uzskata par lietderīgu, tā iesniedz priekšlikumu pārskatīt gaisa kvalitātes standartus vai aptvert citus gaisa piesārņotājus.

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

42. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas .

- (1) “gaiss” ir ārtelpu gaiss troposfērā, izņemot Padomes Direktīvas 89/654/EEK⁷⁶ 2. pantā definētās darba vietās, ~~kā definēts Direktīvā 89/654/EEK~~, kur piemēro noteikumus par veselības aizsardzību un drošību darba vietā un kuras sabiedrības locekļiem nav regulāri pieejamas;
- (2) “ piesārņotājs ~~piesārņojoša viela~~” ir jebkura gaisā esoša viela, kas var kaitīgi ietekmēt cilvēka veselību ~~un/vai vidi kopumā~~;
- (3) “līmenis” ir piesārņotāja ~~piesārņojošas vielas~~ koncentrācija gaisā vai ~~šīs vielas nogulsējums~~ šā piesārņotāja nosēdumi uz virsmas noteiktā laikā;

⁷⁶ Padomes Direktīva 89/654/EEK (1989. gada 30. novembris) par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darba vietā (pirmā atsevišķā direktīva saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punktu) (OV L 393, 30.12.1989., 1. lpp.). Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/30/EK (OV L 165, 27.6.2007., 21. lpp.).

↓ 2004/107 (pielāgots)

~~2. pants~~

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro Direktīvas 96/62/EK 2. pantā ietvertās definīcijas, izņemot “mērķvērtības” definīciju.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- a) “mērķvērtība” ir koncentrācija apkārtējā gaisā, ko nosaka ar mērķi nepieļaut, novērst vai samazināt kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi kopumā, kas, ja iespējams, jāpanāk noteiktā termiņā;
- (4) ~~b)~~ “kopējā jeb vispārējā uzkrāšanās kopējie nosēdumi piesārņotāju kopējā masa tādu piesārņotājvielu kopējais daudzums, kas no atmosfēras nonāk uz virsmām, (piemēram, uz augsnes, veģetācijas, ūdeni, uz ēkām, u.c.) kādā noteiktā apgabalā konkrētā laikposmā;

↓ 2008/50 (pielāgots)

- (5) ~~18)~~ “PM₁₀” ir ~~eietās~~ daļiņas, kas iziet caur lieluma ziņā selektīvu sprauslu, kura definēta references metodē PM₁₀ paraugu ņemšanai un mērījumu veikšanai (EN 12341) un kuras efektivitātes sliekšņvērtība pie 10 μm aerodinamiskā diametra ir 50 % kuras nosaka, laižot gaisu caur selektīvo sprauslu, kas definēta standartmetodē PM₁₀ paraugu ņemšanai un mērījumu veikšanai, ar aerodinamisko diametru 10 μm, tādējādi aizturot vismaz 50 % eieto daļiņu;
- (6) ~~19)~~ “PM_{2,5}” ir ~~eietās~~ daļiņas, kas iziet caur lieluma ziņā selektīvu sprauslu, kura definēta references metodē PM_{2,5} paraugu ņemšanai un mērījumu veikšanai (EN 14907) un kuras efektivitātes sliekšņvērtība pie 2,5 μm aerodinamiskā diametra ir 50 % kuras nosaka, laižot gaisu caur selektīvo sprauslu, kas definēta standartmetodē PM_{2,5} paraugu ņemšanai un mērīšanai, ar aerodinamisko diametru 2,5 μm, tādējādi aizturot vismaz 50 % eieto daļiņu;
- ~~(7)~~ ~~24)~~ “slāpekļa oksīdi” ir tilpumattiecību summa maisījumam, kas sastāv no slāpekļa mon oksīda un slāpekļa dioksīda (ppbv), kas izteikta slāpekļa dioksīda masas koncentrācijas vienībās (μg/m³);

↓ 2004/107 (pielāgots)

- e) “augstākais novērtējuma robežlielums” ir līmenis, kas noteikts II pielikumā, zem kura var izmantot mērījumu un modeļēšanas paņēmieni apvienojumu, lai novērtētu apkārtējā gaisa kvalitāti saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 3. punktu;
- d) “zemākais novērtējuma robežlielums” ir līmenis, kas noteikts II pielikumā, zem kura iespējama modeļēšana vai mērķu novērtēšanas paņēmieni, lai novērtētu apkārtējā gaisa kvalitāti saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 4. punktu;

- e) ~~“stacionāri mērījumi” ir mērījumi, kas izdarīti noteiktās vietās nepārtraukti vai izlases veidā saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 5. punktu;~~
- (8) ~~“arsēns”, “kadmījs”, “niķelis”, “benzo(a)pirēns” ir šo elementu un savienojumu kopējais saturs PM₁₀ frakcijā;~~
- ~~“PM₁₀” ir sīkas daļiņas, kas iet cauri noteikta izmēra ieplūdes kolektoram, kā tas noteikts EN 12341 ar 50 % efektivitātes līmeni pie 10 μm aerodinamiskā diametra;~~
- (9) ~~“policikliski aromātiski ogleņraži” ir tādi organiskie organiski ķīmiski savienojumi, ko veido vismaz divi savienoti aromātiskie benzola gredzeni, kuros ir tikai ogleklis un ūdeņradis;~~
- (10) ~~“kopējais gāzveida dzīvsudrabs” ir elementāra dzīvsudraba tvaiki (Hg⁰) un reaktīvs gāzveida dzīvsudrabs, t. i., ūdenī šķīstoši dzīvsudraba paveidi ar pietiekami augstu tvaika spiedienu, lai tie ~~tas~~ būtu gāzes stāvoklī;~~

↓ 2008/50

- (11) ~~27~~ “gaistošie organiskie savienojumi” (GOS) ir antropogēnas vai biogēnas izcelsmes organiskie savienojumi (izņemot metānu), no kuriem saules gaismā reakcijās ar slāpekļa oksīdiem var veidoties fotoķīmiski oksidanti;
- ~~(12) 28~~ “ozona prekursori” ir vielas, kuras veicina piezemes ozona veidošanos; ~~dažas no šīm vielām uzskaitītas X pielikumā.~~

↓ jauns

- (13) “melns ogleklis” (BC) ir ekvivalentais melns ogleklis (eBC), kas iegūts ar optiskām metodēm;
- (14) “ultrasmalkas daļiņas” (UFP) ir daļiņu skaita koncentrācija cm³ tādu lielumu diapazonā, kur zemākā robeža ir ≤ 10 nm, un tādu lielumu diapazonā, kur nav ierobežojuma attiecībā uz augšējo robežu;

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

- (15) ~~16~~ “zona” ir dalībvalsts teritorijas daļa, ko dalībvalsts noteikusi gaisa kvalitātes novērtēšanas un pārvaldības vajadzībām;
- (16) ~~17~~ “aglomerācija” ir ~~zona~~ (konurbācija), kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 250 000, vai ~~zona, kurā~~ , ja iedzīvotāju skaits nepārsniedz 250 000, ~~bet konurbācija, kurā ir konkrēts iedzīvotāju blīvums uz km², kā noteikusi dalībvalsts;~~
- (17) ~~4~~ “novērtēšana” ir jebkuras tādas metodes izmantošana, ko lieto, lai mērītu, aprēķinātu, prognozētu vai aplēstu provizoriski novērtētu piesārņojuma līmeni;
- (18) ~~12~~ “~~augšējais~~ piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis” ir piesārņojuma līmenis, ⇒ kurš nosaka novērtēšanas režīmu, kas jāizmanto, lai novērtētu gaisa kvalitāti ~~↔ kuru nepārsniedzot gaisa kvalitātes novērtēšanai var izmantot stacionārus mērījumus kopā ar modelēšanu un/vai indikatīviem mērījumiem;~~

13. ~~“apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis” ir piesārņojuma līmenis, kuru nepārsniedzot gaisa kvalitātes novērtēšanai pietiek ar modelēšanu vai ar mērķa novērtējuma metodi;~~

- (19) ~~25~~ “stacionāri mērījumi” ir \Rightarrow paraugu ņemšanas punktos \Leftarrow ~~noteiktās vietās~~ veikti nepārtraukti vai izlases mērījumi \Rightarrow , kas veikti konstantās atrašanās vietās vismaz 1 kalendāro gadu \Leftarrow , lai noteiktu \boxtimes piesārņotāju līmeņus \boxtimes ~~piesārņojuma līmeni~~ saskaņā ar \boxtimes relevantajiem \boxtimes ~~attiecīgiem~~ datu kvalitātes mērķiem;
- (20) ~~26~~ “indikatīvie mērījumi” ir mērījumi, kas salīdzinājumā ar stacionāriem mērījumiem atbilst mazāk stingriem datu kvalitātes mērķiem;

↓ jauns

- (21) “objektīva aplēse” ir novērtēšanas metode, ar ko ar ekspertu slēdzienu iegūst kvantitatīvu vai kvalitatīvu informāciju par kāda piesārņotāja koncentrāciju vai nosēdumu līmeni; tās vajadzībām var izmantot statistikas rīkus, tālizpēti un *in situ* sensorus;
- (22) “telpiskā reprezentativitāte” ir novērtēšanas pieeja, saskaņā ar kuru paraugu ņemšanas punktā novērotie gaisa kvalitātes rādītāji ir reprezentatīvi skaidri norobežotam ģeogrāfiskajam apgabalam tādā mērā, ka gaisa kvalitātes rādītāji minētajā apgabalā neatšķiras no paraugu ņemšanas punktā novērotajiem rādītājiem vairāk kā par iepriekš definētu pielaides līmeni;

↓ 2008/50 (pielāgots)

- (23) ~~23~~ “pilsētas fona \boxtimes vietas \boxtimes teritorijas” ir tādas vietas pilsētas teritorijās, kurās \boxtimes līmeņi reprezentē pilsētu iedzīvotāju vispārējo eksponētību \boxtimes ~~piesārņojuma līmenis raksturo piesārņojošās vietas iedarbību uz pilsētas iedzīvotājiem kopumā;~~

↓ jauns

- (24) “lauku fona vietas” ir tādas vietas lauku teritorijās ar mazu iedzīvotāju blīvumu, kurās līmeņi reprezentē lauku iedzīvotāju vispārējo eksponētību;
- (25) “monitoringa superobjekts” ir monitoringa stacija pilsētas fona vai lauku fona vietā, kurā apvienoti vairāki paraugu ņemšanas punkti, ar kuru palīdzību vāc ilgtermiņa datus par vairākiem piesārņotājiem;

↓ 2008/50 (pielāgots)

\Rightarrow jauns

- (26) ~~5~~ “ \boxtimes robežvērtība \boxtimes robežlīmenis” ir \boxtimes līmenis, ko nedrīkst pārsniegt un kas ir noteikts, balstoties uz zinātnes atziņām, \boxtimes ~~zinātniski pamatots piesārņojuma līmenis, kas noteikts, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu šā piesārņojuma kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību un/vai uz vidi kopumā un kas jāsasniedz noteiktā termiņā, un ko pēc tam nedrīkst pārsniegt;~~
- (27) ~~9~~ “ \Rightarrow ozona \Leftarrow \boxtimes mērķvērtība \boxtimes mērķlīmenis” ir ~~piesārņojuma~~ līmenis, kas noteikts \Rightarrow , balstoties uz zinātniskajām atziņām \Leftarrow , lai novērstu, nepieļautu vai

mazinātu ~~⇒ ozona ⇐ šā piesārņojuma~~ kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību un/vai uz vidi kopumā; noteiktā termiņā pēc iespējas jānovērš ~~minētā lieluma~~ pārsniegums;

- (28) ~~20)~~ “~~⊗~~ vidējās ekspozīcijas ~~⊗~~ ~~vidējais~~ ekspozīcijas rādītājs” ir vidējais ~~piesārņojuma~~ līmenis, kas noteikts, pamatojoties uz mērījumiem pilsētas fona ~~⊗~~ vietās ~~⊗~~ teritorijās visā dalībvalstī ~~⇒ NUTS I līmeņa teritoriālajā vienībā,~~ kas aprakstīta Regulā (EK) Nr. 1059/2003, vai – ja konkrētajā teritoriālajā vienībā nav nevienas pilsētas teritorijas – lauku fona vietās, ~~⇐,~~ un kas atspoguļo ~~⊗~~ iedzīvotāju eksponētību ~~⊗~~ ~~piesārņojošās vietas iedarbību uz iedzīvotājiem~~; to ~~Te~~ izmanto, lai ~~⇒~~ pārbaudītu, vai ~~⇐~~ attiecīgai valstij ~~aprēķinātu~~ ~~⇒~~ konkrētajā teritoriālajā vienībā ir izpildīts vidējās ~~⇐~~ ekspozīcijas samazināšanas ~~⇒~~ pienākums ~~⇐~~ mērķlielumu un ~~⇒~~ ir sasniegts vidējās ~~⇐~~ ~~saistības attiecībā uz~~ ekspozīcijas koncentrācijas ~~⇒~~ mērķis ~~⇐~~;
- ~~(29) 22)~~ “~~⇒~~ vidējās ~~⇐~~ valsts ekspozīcijas samazināšanas ~~⇒~~ pienākums ~~⇐~~ mērķis” ir tas, cik procentu izteiksmē paredz mazināt ~~⊗~~ iedzīvotāju vidējo eksponētību ~~⊗~~ ~~⇒~~, kas izteikta kā vidējās ekspozīcijas rādītājs, ~~⇐~~ ~~⇒~~ kādā NUTS I līmeņa teritoriālajā vienībā, kas aprakstīta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1059/2003⁷⁷ ~~⇐~~ ~~vidējo ekspozīcijas rādītāju uz dalībvalsts iedzīvotājiem~~ atsaucēs gadā, lai mazinātu kaitīgu ietekmi uz cilvēku veselību, un kas ~~pēc iespējas~~ jāsasniedz konkrētā termiņā;
- (30) ~~21)~~ “~~saistības attiecībā uz~~ ~~⇒~~ vidējās ~~⇐~~ ekspozīcijas koncentrācijas ~~⇒~~ mērķis ~~⇐~~” ir ~~⊗~~ vidējās ekspozīcijas rādītāja ~~⊗~~ koncentrācijas līmenis, kas ~~⊗~~ jāsasniedz ~~⊗~~ noteikts, pamatojoties uz vidējo ekspozīcijas rādītāju, lai mazinātu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, un kura pārsniegums jānovērš noteiktā laika posmā;
- (31) ~~6)~~ “kritiskais ~~piesārņojuma~~ līmenis” ir ~~zinātniski pamatots piesārņojuma~~ līmenis, kura pārsniegšana var ~~⊗~~ tieši ~~⊗~~ kaitīgi ietekmēt dažus piesārņojuma saņēmējus, piemēram, kokus, citus augus vai ~~⊗~~ dabiskās ~~⊗~~ dabas ekosistēmas, bet nekaitē cilvēkiem;
- (32) ~~11)~~ “~~iedzīvotāju informēšanas rādītājs~~ ~~⊗~~ informēšanas sliekšnis ~~⊗~~” ir ~~piesārņojuma~~ līmenis, kuru pārsniedzot pat īslaicīga ~~⊗~~ eksponētība ~~⊗~~ ~~šā piesārņojuma iedarbība~~ apdraud paaugstināta riska ~~⊗~~ un mazaizsargātām ~~⊗~~ grupām piederīgu iedzīvotāju veselību un kuru sasniegšana tūlīt pienācīgi jāinformē iedzīvotāji;
- (33) ~~10)~~ “trauksmes ~~⊗~~ sliekšnis ~~⊗~~ līmenis” ir piesārņojuma līmenis, kuru pārsniedzot pat īslaicīga ~~⊗~~ eksponētība ~~⊗~~ ~~šāda piesārņojuma iedarbība~~ rada risku visu iedzīvotāju veselībai un kuru sasniegšana jāveic tūlītēji pasākumi;
- ~~7)~~ “~~pielāides robeža~~” ir procentos izteikts ~~robežlieluma pārsniegums,~~ kas ~~pielaujams saskaņā ar šīs direktīvas nosacījumiem~~;
- (34) ~~14)~~ “ilgtermiņa mērķis” ir ~~⊗~~ līmenis, kas jāsasniedz ~~⊗~~ ~~piesārņojuma līmenis,~~ kura pārsniegums jānovērš ilgākā termiņā (ja vien tas ir iespējams ar samērīgiem pasākumiem), lai nodrošinātu ~~⊗~~ patiesu cilvēka ~~⊗~~ ~~efektīvu cilvēku~~ veselības un vides aizsardzību;

⁷⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

- (35) ~~15)~~ “dabisko avotu pienesums ~~radītais piesārņojums~~” ir piesārņojošo ~~vielu~~ emisijas, ko nav radījušas tiešas vai netiešas cilvēku darbības un ko radījuši tādi piesārņotāji kā ~~konkrēti, tādas~~ dabas parādības , piemēram, ~~kā~~ vulkānu izvirdumi, seismiskas darbības, ģeotermiskas darbības, dabas ugunsgrēki, vētras, jūru aerosoli vai dabisku sauso reģionu daļiņu atkārtota suspensija atmosfērā vai to pārnese;
- (36) ~~8)~~ “gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni” ir plāni, kuros paredzēti pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību robežvērtībām, \Rightarrow ozona mērķvērtībām \Rightarrow vai vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumiem ~~sasniegtu robežlielumu vai mērķlielumu;~~

↓ jauns

- (37) “īstermiņa rīcības plāni” ir plāni, kuros izklāstīti ārkārtas pasākumi, kas jāveic īstermiņā, lai samazinātu tūlītēju risku vai trauksmes sliekšņu pārsnieguma ilgumu;
- (38) “attiecīgā sabiedrības daļa” ir sabiedrības daļa, kuru ietekmē vai var ietekmēt gaisa kvalitātes standartu pārsniegumi vai kura ir ieinteresēta lēmumu pieņemšanas procedūrās, kas saistītas ar šajā direktīvā noteikto pienākumu īstenošanu; te ietilpst arī nevalstiskās organizācijas, kuras veicina cilvēka veselības vai vides aizsardzību un kuras izpilda visas valsts tiesību aktos noteiktās prasības;
- (39) “jutīgi iedzīvotāji un mazaizsargātas grupas” ir tās iedzīvotāju grupas, kuras ir mazaizsargātākas pret eksponētību gaisa piesārņojumam nekā caurmēra iedzīvotāji, jo tām ir augstāka jutība vai zemāks sliekšnis attiecībā uz ietekmi uz veselību vai arī tām ir samazināta spēja sevi aizsargāt.

↓ 2008/50 (pielāgots)

53. pants

Kompetence

Dalībvalstis ieceļ attiecīgā līmeņa kompetentās iestādes un struktūras organizācijas, kas ir atbildīgas:

- par gaisa kvalitātes novērtēšanu;
- par mērījumu sistēmu (metožu, iekārtu, tīklu un laboratoriju) akreditāciju;
- par mērījumu precizitātes nodrošināšanu;

↓ jauns

- par modelēšanas lietotņu precizitātes nodrošināšanu;

↓ 2008/50 (pielāgots)

- par novērtējuma metožu analīzi;

- fe) ja Komisija Savienības Kopienas mērogā organizē kvalitātes uzlabošanas nodrošināšanas programmas – par to koordināciju savas valsts teritorijā;
- gf) par sadarbību ar pārējām dalībvalstīm un ar Komisiju;

↓ jauns

- h) par gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu izveidi;
- i) par īstermiņa rīcības plānu izveidi.

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

~~Kompetentās iestādes un organizācijas attiecīgā gadījumā darbojas saskaņā ar VI pielikuma C iedaļas E un F punktu.~~

~~64.~~ pants

Zonu ~~un aglomerāciju~~ izveide

Dalībvalstis visā to teritorijā izveido zonas ~~un aglomerācijas~~ ⇨, arī aglomerāciju līmenī, ja tas ir lietderīgi gaisa kvalitātes novērtēšanas un pārvaldības vajadzībām ⇨. Gaisa kvalitātes novērtēšanu un gaisa kvalitātes pārvaldību veic visās zonās ~~un aglomerācijās~~.

II NODAĻA

GAISA KVALITĀTES UN NOSĒŠANĀS RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒŠANA

~~1. IEDAĻA~~

~~Gaisa kvalitātes novērtēšana attiecībā uz sēra dioksīdu, slāpekļa dioksīdu un slāpekļa oksīdiem, cietajām daļiņām, svīnu, benzolu un oglekļa oksīdu~~

~~75.~~ pants

Novērtēšanas režīms

1. II pielikumā ~~A iedaļā~~ noteiktos ~~augšējos un apakšējos~~ piesārņojuma novērtēšanas sliekšņus piemēro sēra dioksīdam, slāpekļa dioksīdam un slāpekļa oksīdiem, ~~cietajām daļiņām~~ (PM₁₀ un PM_{2,5}), svīnam, benzolam, ~~un~~ oglekļa monoksīdam , arsēnam, kadmijam, niķelī, benzo(a)pirēnam un ozonam gaisā .

Katru zonu ~~un aglomerāciju~~ klasificē attiecībā uz šiem piesārņojuma novērtēšanas sliekšņiem.

2. Dalībvalstis 1. punktā minēto klasifikāciju pārskata vismaz reizi 5 ~~gados~~ gados saskaņā ar šajā punktā II pielikuma ~~B iedaļā~~ noteikto kārtību. Tomēr klasifikāciju pārskata biežāk, ja būtiski mainās darbības, kas emitē gaisa piesārņotājus un izmaina tādu vielu koncentrāciju gaisā kā sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds un ~~vai~~ ~~attiecīgā gadījumā~~ slāpekļa oksīdi, ~~cietās daļiņas~~ (PM₁₀, PM_{2,5}), svīns, benzols, ~~vai~~ oglekļa monoksīds , arsēns, kadmijs, niķelis, benzo(a)pirēns vai ozons .

B. Augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa un apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumu noteikšana

Augšējā un apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņu pārsniegumu nosaka, pamatojoties uz iepriekšējo 5 piecu gadu koncentrācijām teritorijās, par kurām ir pieejami pietiekami dati. Novērtēšanas sliekšni uzskata par pārsniegtu, ja pārsniegums konstatēts vismaz 3 trijos atsevišķos gados no minētajiem iepriekšējiem 5 pieciem gadiem.

Ja ir pieejami mazāk nekā dati ir pieejami par mazāk nekā 5 gadiem piecu gadu dati, lai noteiktu augšējā un apakšējā piesārņojuma novērtējuma sliekšņu pārsniegumus, dalībvalstis var apvienot rezultātus, ko iegūst īslaicīgās mērījumu kampaņās īslaicīgos mērījumu ciklos tajā gada laikā un tajās vietās, kad un kur tipiski vajadzētu būt lielākajam raksturīgajam piesārņojuma līmenim, ar rezultātiem, kas iegūti no emisiju inventarizācijas pārskatiem un modelēšanas.

86. pants

Novērtēšanas kritēriji

1. Dalībvalstis visās zonās un aglomerācijās novērtē gaisa kvalitāti attiecībā uz 7.5. pantā minētajām piesārņojošajām vielām saskaņā ar šā panta 2. -6. punktā 3. un 4. punktā paredzētajiem kritērijiem un saskaņā ar IV III pielikuma paredzētajiem kritērijiem.

2. Visās zonās un aglomerācijās, kur 1. punktā minēto piesārņojošo vielu līmenis koncentrācija pārsniedz minētajām piesārņojošajām vielām noteikto augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai izmanto stacionārus mērījumus. Minētos stacionāros mērījumus var papildināt ar modelēšanas lietotnēm un vai indikatīviem mērījumiem, ar ko novērtē gaisa kvalitāti un kas sniedz pietiekamu informāciju par gaisa piesārņotāju kvalitātes telpisko sadalījumu un stacionāro mērījumu telpisko reprezentivitāti .

3. Visās zonās un aglomerācijās, kur piesārņotāju līmenis 1. punktā minēto piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniedz minētajiem piesārņotājiem I pielikuma 1. iedaļas 1. tabulā noteikto robežvērtību vai I pielikuma 2. iedaļā noteikto ozona mērķvērtību ir mazāka par šīm piesārņojošajām vielām noteikto augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai papildus stacionāriem mērījumiem izmanto var izmantot stacionārus mērījumus apvienojumā ar modelēšanas lietotnes un/vai indikatīviem mērījumiem.

jauns

Minētās modelēšanas lietotnes sniedz arī informāciju par piesārņotāju telpisko sadalījumu un stacionāro mērījumu telpisko reprezentivitāti.

2008/50 (pielāgots)

jauns

4. Visās zonās un aglomerācijās, kur piesārņotāju līmenis 1. punktā minēto piesārņojošo vielu koncentrācija ir mazāka par minētajiem piesārņotājiem šīm piesārņojošām vielām noteikto apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai pietiek ar modelēšanas lietotnēm, indikatīviem mērījumiem,

☒ objektīviem aplēšanas paņēmieniem ☒ vai mērķa novērtējuma metodi, vai ⇒ to kombināciju ⇐ abām kopā.

↓ jauns

5. Ja modelēšana liecina, ka zonā, kuru neaptver stacionāri mērījumi, kāda robežvērtība vai ozona mērķvērtība ir pārsniegta, vismaz 1 kalendāro gadu pēc pārsnieguma reģistrēšanas izmanto papildu stacionārus vai indikatīvus mērījumus, lai novērtētu relevantā piesārņotāja koncentrācijas līmeni.

↓ 2004/107 (pielāgots)
⇒ jauns

~~4. pants~~

~~Koncentrāciju un uzkrāšanās ātrumu novērtējums apkārtējā gaisā~~

~~1. Apkārtējā gaisa kvalitāti attiecībā uz arsēnu, kadmiju, niķeli un benzo(a)pirēnu novērtē visā dalībvalstu teritorijā.~~

~~2. Saskaņā ar kritērijiem, kas izklāstīti 7. punktā, mērījumi obligāti jāveic šādās zonās:~~

~~a) zonās un aglomerācijās, kurās piesārņojuma līmenis ir starp augstāko un zemāko robežlielumu;~~

~~b) citās zonās un aglomerācijās, kurās līmenis pārsniedz augstāko novērtējuma robežu.~~

~~Lai iegūtu adekvātu informāciju par apkārtējā gaisa kvalitāti, papildus noteiktajiem mērījumiem var veikt modelēšanu.~~

~~3. Var izmantot kombinētus mērījumus, arī indikatīvos mērījumus, kas minēti IV pielikuma I iedaļā, un modeļu veidošanas paņēmienus, lai novērtētu apkārtējā gaisa kvalitāti zonās un aglomerācijās, kurās līmenis reprezentatīvā periodā ir starp augstāko un zemāko robežlielumu saskaņā ar II pielikuma II iedaļu.~~

~~4. Zonās un aglomerācijās, kurās līmenis ir zemāks par zemāko robežlielumu saskaņā ar II pielikuma II iedaļu, līmeņa noteikšanai var izmantot tikai modelēšanu vai objektīvus vērtēšanas paņēmienus.~~

~~5. Ja jānosaka piesārņotāji daudzums, mērījumus noteiktās vietās stacionāri izdara nepārtraukti vai izlases kārtā; mērījumu daudzumam jābūt pietiekamam, lai varētu noteikt piesārņojuma līmeni.~~

~~6. Augstākās un zemākās novērtējuma robežas arsēnam, kadmijam, niķelim un benzo(a)pirēnam apkārtējā gaisā ir noteiktas II pielikuma I iedaļā. Katras zonas un aglomerācijas klasifikāciju šī panta nozīmē pārskata vismaz reizi piecos gados saskaņā ar procedūru, kas noteikta šīs direktīvas II pielikuma II iedaļā. Klasifikāciju pārskata agrāk, ja notiek būtiskas pārmaiņas darbībās, kas ietekmē arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna koncentrāciju apkārtējā gaisā.~~

~~7. Kritēriji paraugu ņemšanas punktu vietas noteikšanai, lai apkārtējā gaisā mērītu arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna daudzumu, vērtējot atbilstību mērķvienībām, ir uzskaitīti III pielikuma I un II iedaļā. Obligātais paraugu ņemšanas punktu skaits katras piesārņotās vietas koncentrāciju stacionāriem mērījumiem ir noteikts III pielikuma IV iedaļā,~~

~~un tie ierīkojami katrā zonā un aglomerācijā, kurā mērīšana jāveic, ja stacionāri mērījumi ir vienīgais datu avots par tajā esošajām koncentrācijām.~~

~~68. Lai novērtētu benzo(a)pirēna daudzumu apkārtējā gaisā, katra dalībvalsts uzrauga citus relevantus attiecīgus policikliskus aromātiskos ogleņūdeņražus ierobežotā mērījumu vietu skaitā paraugu ņemšanas punktu . Šiem savienojumiem jāietver vismaz: benzo(a)antracēns, benzo(b)fluorantēns, benzo(j)fluorantēns, benzo(k)fluorantēns, indeno(1,2,3-cd)pirēns un dibenz(a,h)antracēns. Šo policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu paraugu ņemšanas punktiem uzraudzības vietām jāatrodas turpat, kur benzo(a)pirēna paraugu ņemšanas punktiem vietām, un tos izraugās tā, lai varētu konstatēt ~~to daudzveidību tās izrauga, ievērojot~~ ģeogrāfiskās atšķirības un ilgtermiņa tendences. Piemēro III pielikuma I, II un III iedaļu.~~

↓ jauns

~~7. Papildus 10. pantā prasītajam monitoringam dalībvalstis attiecīgā gadījumā monitorē ultrasmalko daļiņu līmeni saskaņā ar III pielikuma D punktu un VII pielikuma 3. iedaļu.~~

↓ 2008/50

~~5. Papildus 2., 3. un 4. punktā minētajam novērtējumam veic gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas mērījumus lauku fona teritorijās tālu no vērā ņemamiem gaisa piesārņojuma avotiem. Ar šiem mērījumiem jānodrošina vismaz gadskārtēji vidējie dati par kopējo smalko cieto daļiņu (PM_{2,5}) masas koncentrāciju un ķīmiskā sastāva koncentrāciju, un tos veic, izmantojot šādus kritērijus:~~

- ~~a) izveido vienu paraugu ņemšanas vietu katros 100 000 km²;~~
- ~~b) katra dalībvalsts izveido vismaz vienu monitoringa staciju vai pēc vienošanās ar kaimiņos esošām dalībvalstīm var izveidot vienu vai vairākas kopīgas monitoringa stacijas, kurās veiktie mērījumi aptver attiecīgās kaimiņos esošās zonas, lai nodrošinātu vajadzīgo telpisko izšķirtspēju;~~
- ~~c) vajadzības gadījumā monitoringu saskaņo ar pārraudzības stratēģiju un mērījumu programmu, kas paredzēta kopējā programmā gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (EMEP);~~
- ~~d) šīs direktīvas I pielikuma A un C iedaļu piemēro attiecībā uz datu kvalitātes mērķiem, kas izvirzīti cieto daļiņu masas koncentrācijas mērījumiem, un IV pielikumu piemēro pilnībā.~~

~~Dalībvalstis informē Komisiju par smalko cieto daļiņu (PM_{2,5}) ķīmiskā sastāva noteikšanā izmantotajām mērījumu metodēm.~~

↓ 219/2009 1. pants un pielikuma 3.8. punkts (pielāgots)

~~9. Neatkarīgi no koncentrāciju līmeņa vienu fona paraugu ņemšanas vietu ierīko katros 100 000 km², lai veiktu indikatīvus arsēna, kadmija, niķeļa, kopējā gāzveida dzīvsudraba, benzo(a)pirēna un citu 8. punktā minēto policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu mērījumus apkārtējā gaisā, kā arī lai noteiktu arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa, benzo(a)pirēna un citu 8. punktā minēto policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu kopējo uzkrāšanos. Katra dalībvalsts ierīko vismaz vienu mērījumu staciju. Tomēr dalībvalstis, lai nodrošinātu vajadzīgo telpisko~~

~~izšķirtspēju, saskaņā ar 6. panta 2. punktā minētās regulatīvās procedūras pamatnostādņēm var pēc vienošanās izveidot vienu vai vairākas kopīgas mērījumu stacijas, sedzot kaimiņu zonas dalībvalstīs, kas atrodas blakus. Ieteicams mērīt arī daļiņveida un gāzveida divvērtīgo dzīvsudrabu. Vajadzības gadījumā pārraudzību saskaņo ar Eiropas Piesārņotājvielu monitoringa un novērtēšanas (EMEP) pārraudzības stratēģiju un mērījumu programmu palīdzību. Šo piesārņotājvielu paraugu ņemšanas vietas būtu jāizrauga, ievērojot ģeogrāfisko daudzveidību un ilgtermiņa tendences. Piemēro III pielikuma I, II un III iedaļu.~~

↓ 2004/107

⇒ jauns

~~8.10. Vērtējot uz ekosistēmu atstātā iespaida reģionālās iezīmes, ⇒ apsver ⇐ var apsvērt iespēju izmantot bioindikatorus ⇒ , arī saskaņā ar monitoringu, ko veic saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284 ⇐.~~

~~11. Zonās un aglomerācijās, no kurām stacionāru mērījumu staciju informācija papildina informāciju no citiem avotiem, piemēram, izmešu inventarizācijas pārskatiem indikatīvām mērījumu metodēm un gaisa kvalitātes modeļiem, ierīkojamo pastāvīgo mērījumu staciju skaitam un citu paņēmieni telpiskajai izšķirtspējai jābūt pietiekamai, lai noteiktu gaisa piesārņotājvielu koncentrācijas saskaņā ar III pielikuma I iedaļu un IV pielikuma I iedaļu.~~

~~12. Datu kvalitātes mērķi ir izklāstīti IV pielikuma I iedaļā. Ja novērtēšanai izmanto gaisa kvalitātes modeļus, piemēro IV pielikuma II iedaļu.~~

~~13. Apkārtējā gaisā esošā arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un polieiklisko aromātisko ogļūdeņražu paraugu ņemšanas un analīžu standartmetodes ir izklāstītas V pielikuma I, II un III iedaļā. V pielikuma IV iedaļā izklāstīti standartpaņēmieni arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un polieiklisko aromātisko ogļūdeņražu kopējās uzkrāšanās mērījumiem, un V pielikuma V iedaļa attiecas uz gaisa kvalitātes modelēšanu gadījumos, kad tādi paņēmieni ir izmantojami.~~

~~14. Terminš, līdz kādam dalībvalstis informē Komisiju par gaisa kvalitātes sākotnējā vērtēšanā izmantotajām metodēm saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkta d) apakšpunktu, ir šīs direktīvas 10. pantā noteiktā diena.~~

↓ 219/2009 1. pants un pielikuma 3.8. punkts

~~15. Visus grozījumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu šā panta noteikumus, kā arī II pielikuma II iedaļas un III, IV un V pielikuma noteikumus zinātnes un tehnikas attīstībai, pieņem Komisija. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 6. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Tie nedrīkst izraisīt jebkādas tiešas vai netiešas pārmaiņas mērķvērtībās.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~97.~~ pants

Paraugu ņemšanas ~~×~~ punkti ~~×~~ vietas

1. Paraugu ņemšanas punktu vietu izvietojumu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, ~~cieta~~ daļiņu (PM₁₀, PM_{2,5}), svina, benzola, ~~un~~ oglekļa monoksīda , arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna mērīšanai gaisā nosaka saskaņā ar IV pielikumu , ~~izmantojot III pielikumā minētos kritērijus.~~

Paraugu ņemšanas punktu atrašanās vietu ozona mērījumiem nosaka saskaņā ar IV pielikumu.

2. Zonās ~~un aglomerācijās~~, kur \Rightarrow piesārņotāju līmenis pārsniedz II pielikumā norādīto piesārņojuma novērtēšanas sliekšni \Leftarrow ~~stacionārie mērījumi ir vienīgais gaisa kvalitātes novērtēšanā izmantotais informācijas avots~~, paraugu ņemšanas punktu vietu skaits katram piesārņotājam ~~katrai attiecīgai piesārņojošai vielai~~ nav mazāks kā minimālais paraugu ņemšanas punktu vietu skaits, kas paredzēts ~~III~~ pielikuma A un C punkta 3. un 4. tabulā A iedaļā.

3. Zonās ~~un aglomerācijās~~, kur \Rightarrow piesārņotāju līmenis pārsniedz relevanto II pielikumā norādīto piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, bet ne attiecīgās I pielikuma 1. iedaļas 1. tabulā norādītās robežvērtības, I pielikuma 2. iedaļā norādītās ozona mērķvērtības vai I pielikuma 3. iedaļā norādītos kritiskos līmeņus \Leftarrow ~~datu no stacionāro mērījumu paraugu ņemšanas vietām papildina ar modelēšanu un/vai indikatīvos mērījumus iegūtu informāciju~~, paraugu ņemšanas punktu vietu \Rightarrow minimālo skaitu \Leftarrow ~~kopskaitu~~, kas noteikts ~~V~~ pielikuma A iedaļā, var samazināt līdz 50 % \Rightarrow saskaņā ar III pielikuma A un C punktu \Leftarrow , ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) \Rightarrow papildus informācijai, ko sniedz stacionārie paraugu ņemšanas punkti, \Leftarrow ar \Rightarrow indikatīviem mērījumiem un modelēšanu \Leftarrow ~~papildu metodēm~~ iegūtā informācija ir pietiekama gaisa kvalitātes novērtēšanai attiecībā uz robežvērtībām ~~lielumiem~~ \Rightarrow , ozona mērķvērtībām, kritiskajiem līmeņiem, informēšanas sliekšņiem un \Leftarrow ~~vai~~ trauksmes sliekšņiem ~~līmeņiem~~, un tā ir pietiekama sabiedrības informēšanai;

b) ierīkojamo paraugu ņemšanas punktu vietu skaits un ~~citā novērtēšanas~~ \Rightarrow indikatīvo mērījumu un modelēšanas \Leftarrow paņēmieni nodrošinātā telpiskā izšķirtspēja ir pietiekama, lai relevantā piesārņotāja ~~attiecīgas piesārņojošas vielas~~ koncentrāciju noteiktu saskaņā ar ~~V~~ pielikuma A un B punktā iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem un lai iegūtu ~~V~~ pielikuma D punktā B iedaļā norādītajām prasībām ~~paredzētajiem kritērijiem~~ atbilstīgus novērtējuma rezultātus; ~~±~~

↓ jauns

c) indikatīvo mērījumu skaits ir tāds pats kā aizstājamo stacionāro mērījumu skaits, un indikatīvie mērījumi kalendārajā gadā ilgst vismaz 2 mēnešus;

d) attiecībā uz ozonu, slāpekļa dioksīda koncentrāciju mēra visos atlikušajos paraugu ņemšanas punktos, kuros mēra ozonu, izņemot ozona novērtēšanas punktus lauku fona vietās, kā minēts IV pielikuma B punktā.

4. Dalībvalsts teritorijā uzstāda vienu vai vairākus paraugu ņemšanas punktus, kas pielāgoti VII pielikuma 2. iedaļas A punktā norādītajam monitoringa mērķim, lai piegādātu datus par minētās iedaļas B punktā uzskaitīto ozona prekursoru koncentrāciju vietās, kas noteiktas saskaņā ar minētās iedaļas C punktu.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~5.4. Katra dalībvalsts saskaņā ar IV pielikumu un nodrošina, ka to paraugu ņemšanas vietu izvietojums un skaits, kuros iegūtos datus izmanto vidēja ekspozīcijas rādītāja noteikšanai~~ ⊗ distribūcija, ko izmanto vidējo ekspozīcijas rādītāju aprēķināšanai ⊗ attiecībā uz PM_{2,5} ⇒ un NO₂ ⇐, ~~garantē, ka šo cieto daļiņu vispārējā iedarbība uz iedzīvotājiem tiks pienācīgi atspoguļota~~ ⊗ vispārējās sabiedrības eksponētību ⊗. Paraugu ņemšanas ⊗ punktu ⊗ vietu skaits nedrīkst būt mazāks par to, ko nosaka, piemērojot III pielikuma B punktu iedaļu.

6. Modelēšanas ⇒ lietotņu ⇐ un/vai indikatīvo mērījumu rezultātus ņem vērā, vērtējot gaisa kvalitāti attiecībā uz ⊗ robežvērtībām ⊗ robežlicumiem ⇒ un ozona mērķvērtībām ⇐.

↓ jauns

7. Paraugu ņemšanas punktus, kuros iepriekšējos 3 gados ir konstatēti I pielikuma 1. iedaļā norādīto robežvērtību pārsniegumi, nepārvieta, ja vien pārvietašana nav nepieciešama īpašu apstākļu dēļ, arī telpiskās attīstības dēļ. Paraugu ņemšanas punktu pārvietašanu veic to telpiskās reprezentativitātes apgabalā, un to balsta uz modelēšanas rezultātiem.

↓ 2008/50

~~4. Izvēlētā paraugu ņemšanas vieta tiek noteikta pēc kritērijiem, kuri ir saskaņoti visā Eiropas Savienībā un kuru piemērošanu dalībvalstīs uzrauga Komisija.~~

↓ jauns

10. pants

Monitoringa superobjekts

1. Katra dalībvalsts uz katriem 10 miljoniem iedzīvotāju izveido vismaz vienu monitoringa superobjektu pilsētas fona vietā. Dalībvalstis, kurās ir mazāk nekā 10 miljoni iedzīvotāju, izveido vismaz vienu monitoringa superobjektu pilsētas fona vietā.

Katra dalībvalsts uz katriem 100 000 km² izveido vismaz vienu monitoringa superobjektu lauku fona vietā. Dalībvalstis, kuru teritorija ir mazāka par 100 000 km², izveido vismaz vienu monitoringa superobjektu lauku fona vietā.

2. Monitoringa superobjektu izvietojumu pilsētas fona vietām un lauku fona vietām nosaka saskaņā ar IV pielikuma B punktu.

3. Visus paraugu ņemšanas punktus, kas izpilda IV pielikuma B un C punktā noteiktās prasības un kas ir uzstādīti monitoringa superobjektos, var ņemt vērā, lai izpildītu prasības par relevanto piesārņotāju paraugu ņemšanas punktu minimālo skaitu, kas noteikts III pielikumā.

4. Nolūkā izpildīt 1. punktā noteiktās prasības dalībvalsts pēc vienošanās ar vienu vai vairākām kaimiņos esošām dalībvalstīm var izveidot vienu vai vairākus kopīgus monitoringa superobjektus. Tas neietekmē katras dalībvalsts pienākumu izveidot vismaz 1 monitoringa superobjektu pilsētas fona vietā un 1 monitoringa superobjektu lauku fona vietā.

5. Mērījumi visos monitoringa superobjektos pilsētas fona vietās ietver stacionārus vai indikatīvus ultrasmalko daļiņu granulometriskā sastāva un daļiņu oksidēšanās potenciāla mērījumus.

6. Mērījumi visos monitoringa superobjektos pilsētu fona vietās un lauku fona vietās ietver vismaz šādus mērījumus:

- a) daļiņu (PM_{10} un $PM_{2,5}$), slāpekļa dioksīda (NO_2), ozona (O_3), melnā oglekļa (BC), amonjaka (NH_3) un ultrasmalko daļiņu (UFP) stacionāri mērījumi;
- b) stacionāri vai indikatīvi smalko daļiņu ($PM_{2,5}$) mērījumi, kurus veic, lai saskaņā ar VII pielikuma 1. iedaļu nodrošinātu vismaz informāciju par to ikgadējo vidējo kopējo masas koncentrāciju un ķīmiskās speciācijas koncentrācijām;
- c) arsēna, kadmija, niķeļa, kopējā gāzveida dzīvsudraba, benzo(a)pirēna un citu 8. panta 6. punktā minēto policiklisko aromātisko ogļūdeņražu stacionāri vai indikatīvi mērījumi un arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa, benzo(a)pirēna un citu 8. panta 6. punktā minēto policiklisko aromātisko ogļūdeņražu kopējo nosēdumu stacionāri vai indikatīvi mērījumi, neatkarīgi no koncentrāciju līmeņiem.

7. Monitoringa superobjektos pilsētu fona vietās un lauku fona vietās var veikt arī daļiņveida un gāzveida divvērtīgā dzīvsudraba mērījumus.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

8.e) vajadzības gadījumā monitoringu saskaņo ar ~~pārraudzības~~ monitoringa stratēģiju un mērījumu programmu, kas paredzēta kopējā programmā gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (*EMEP*) ⇒ , aerosolu, mākoņu un mikrogāzu pētniecības infrastruktūru (*ACTRIS*) un saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284 veikto gaisa piesārņojuma ietekmes monitoringu ⇐.

11. pants

Mērījumu references ~~standarta~~ metodes un datu kvalitātes mērķi

1. Mērījumu veikšanā dalībvalstis izmanto references ~~standarta~~ metodes un kritērijus, kas norādītas noteikti VI pielikuma ~~A un C iedaļā~~ A un C punktā.

~~2.~~ Tomēr , ievērojot nosacījumus ~~Saskaņā ar~~ VI pielikuma B, C, D un E punktā, ~~iedalā paredzētajiem nosacījumiem~~ drīkst izmantot arī citas mērīšanas metodes.

↓ jauns

2. Gaisa kvalitātes dati atbilst V pielikumā noteiktajiem datu kvalitātes mērķiem.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

2. IEDAĻA

Gaisa kvalitātes novērtēšana attiecībā uz ozonu

9. pants

Novērtēšanas kritēriji

- ~~1. Ja ozona koncentrācija zonā vai aglomerācijā kādā no pieciem iepriekšējiem mērījumu gadiem ir pārsniegusi VII pielikuma C iedaļā noteiktos ilgtermiņa mērķus, veic stacionārus mērījumus.~~
- ~~2. Ja dati ir pieejami par īsāku laikposmu nekā pieci gadi, dalībvalstis, lai noteiktu to, vai šajos piecos gados ir pārsniegti 1. punktā minētie ilgtermiņa mērķi, apvieno rezultātus, kas iegūti īstermiņa mērīšanas kampaņās, kuras veic tad, kad koncentrācija šķiet esam vislielākā, un tur, kur koncentrācija šķiet esam vislielākā, ar rezultātiem, kas iegūti emisiju inventarizācijā un modelēšanā.~~

10. pants

Paraugu ņemšanas vietas

- ~~1. Paraugu ņemšanas vietu izvietojumu ozona mērījumiem nosaka, izmantojot VIII pielikumā noteiktos kritērijus.~~
- ~~2. Zonās un aglomerācijās, kur mērījumi ir vienīgais gaisa kvalitātes novērtēšanā izmantotais informācijas avots, paraugu ņemšanas vietu skaits ozona stacionāriem mērījumiem ir ne mazāks kā minimālais paraugu ņemšanas vietu skaits, kas noteikts IX pielikuma A iedaļā.~~
- ~~3. Zonās un aglomerācijās, kur datus no stacionāro mērījumu paraugu ņemšanas vietām papildina ar modelēšanā un/vai indikatīvos mērījumos iegūtu informāciju, paraugu ņemšanas vietu skaitu, kā noteikts IX pielikuma A iedaļā, var samazināt, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:~~
 - ~~a) ar papildu metodēm iegūtā informācija ir pietiekama gaisa kvalitātes novērtēšanai attiecībā uz mērķlielumiem, ilgtermiņa mērķiem, iedzīvotāju informēšanas rādītāju un trauksmes līmeni;~~
 - ~~b) ierīkojamo paraugu ņemšanas vietu skaits un citu novērtēšanas paņēmieni nodrošinātā izšķirtspēja telpā ir pietiekama, lai ozona koncentrāciju noteiktu saskaņā ar I pielikuma A iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem un lai iegūtu I pielikuma B iedaļā noteiktajiem kritērijiem atbilstīgus novērtējuma rezultātus;~~
 - ~~c) zonās un aglomerācijās ir vismaz viena paraugu ņemšanas vieta uz diviem miljoniem iedzīvotāju vai viena paraugu ņemšanas vieta uz 50 000 km² (izvēloties variantu, kurā paraugu ņemšanas vietu skaits ir lielāks), bet ne mazāk kā viena paraugu ņemšanas vieta zonā vai aglomerācijā;~~
 - ~~d) slāpekļa dioksīda koncentrāciju mēra visās atlikušajās paraugu ņemšanas vietās, izņemot lauku fona stacijas, kā minēts VIII pielikuma A iedaļā.~~

~~Modelēšanas un/vai indikatīvo mērījumu rezultātus ņem vērā, vērtējot gaisa kvalitāti saskaņā ar mērķlielumiem.~~

- ~~5. Zonās un aglomerācijās, kur katrā no pieciem iepriekšējiem mērījumu gadiem koncentrācija ir bijusi mazāka par noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem, paraugu ņemšanas vietu skaitu stacionāriem mērījumiem nosaka saskaņā ar IX pielikuma B iedaļu.~~
- ~~6. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka tās teritorijā ierīko un izmanto vismaz vienu paraugu ņemšanas vietu, kurā iegūst datus par X pielikumā minēto ozona prekursoru koncentrāciju. Katra dalībvalsts izvēlas staciju skaitu un izvietojumu ozona prekursoru mērīšanai, ņemot vērā X pielikumā noteiktos mērķus un metodes.~~

11. pants

Mērījumu standartmetodes

~~1. Ozona koncentrācijas mērīšanā dalībvalstis izmanto standarta metodi, kas noteikta VI pielikuma A iedaļas 8. punktā. Saskaņā ar VI pielikuma B iedaļā paredzētajiem nosacījumiem drīkst izmantot arī citas mērīšanas metodes.~~

~~2. Katra dalībvalsts informē Komisiju par metodēm, kuras tā izmanto X pielikumā minēto GOS paraugu ņemšanai un šo vielu koncentrācijas mērīšanai.~~

III NODAĻA

GAISA KVALITĀTES PĀRVALDĪBA

12. pants

Prasības, ko piemēro, ja piesārņotāju līmeņi ir mazāki par robežvērtībām piesārņojums ir mazāks par noteiktajiem robežlielumiem , ozona mērķvērtību un vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķiem, bet tie pārsniedz novērtēšanas sliekšņus

~~1. Zonās un aglomerācijās, kur sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, daļiņu (PM₁₀, PM_{2,5}), svina, benzola, un oglekļa monoksīda \Rightarrow , arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna \Leftarrow līmenis gaisā ir mazāks par attiecīgajām robežvērtībām, kas noteiktas koncentrācija gaisā ir mazāka par attiecīgajiem robežlielumiem, kas noteikti I pielikuma 1. iedaļā XI un XIV pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minēto piesārņotāju esošo ~~vielu~~ līmenis saglabājas # zemāks par robežvērtībām robežlielumiem, un tiecas saglabāt labāko gaisa kvalitāti, kas atbilst ilgtspējīgai attīstībai.~~

18. pants

Prasības zonās un aglomerācijās, kurās ozona koncentrācija atbilst ilgtermiņa mērķiem

~~2. Zonās un aglomerācijās, kur ozona līmeņi koncentrācija \Rightarrow ir mazāki par ozona mērķvērtību \Leftarrow atbilst ilgtermiņa mērķiem, dalībvalstis \Rightarrow veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai noturētu minētos līmeņus zem ozona mērķvērtības, un cenšas sasniegt I pielikuma 2. iedaļā norādītos ilgtermiņa mērķus \Leftarrow , ciktāl to atļauj tādi faktori kā ozona piesārņojuma pārrobežu raksturs un meteoroloģiskie apstākļi \Rightarrow un ar nosacījumu, ka vajadzīgie pasākumi nerada nesamērīgas izmaksas. \Leftarrow , uztur minēto koncentrāciju, kas nepārsniedz ilgtermiņa mērķus,~~

↓ jauns

3. Regulā (EK) Nr. 1059/2003 aprakstītā NUTS I līmeņa teritoriālajās vienībās, kur PM_{2,5} un NO₂ vidējās ekspozīcijas rādītāji ir zemāki par šo piesārņotāju vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķu attiecīgo vērtību, kas noteikta I pielikuma 5. iedaļā, dalībvalstis nodrošina, ka šo piesārņotāju līmeņi saglabājas mazāki par vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķiem.

↓ 2008/50 (pielāgots)
 \Rightarrow jauns

4. Dalībvalstis un \Rightarrow cenšas panākt un \Leftarrow ar samērīgiem pasākumiem saglabāt vislabāko ar ilgtspējīgu attīstību saderīgo gaisa kvalitāti un augstu vides aizsardzības un cilvēku veselības aizsardzības līmeni \Rightarrow saskaņā ar PVO publicētajām gaisa kvalitātes vadlīnijām un zem II pielikumā noteiktajiem novērtēšanas sliekšņiem \Leftarrow .

13. pants

Cilvēku veselības aizsardzībai vajadzīgās robežvērtības, ozona mērķvērtības un vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākums ~~robežlielumi un trauksmes līmeņi~~

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka sēra dioksīda, ~~slāpekļa dioksīda, daļiņu~~ (~~PM₁₀~~ ~~un PM_{2,5}~~), ~~svina~~, benzola, ~~un oglekļa monoksīda~~, arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna ~~līmeņi~~ ~~koncentrācija~~ gaisā to zonās ~~un aglomerācijās~~ nepārsniedz ~~XI pielikumā I pielikuma 1. iedaļā noteiktās~~ ~~robežvērtības~~ ~~robežlielumus~~.

~~Robežlielumus, kas XI pielikumā noteikti attiecībā uz slāpekļa dioksīdu un benzolu, nedrīkst pārsniegt no minētajā pielikumā norādītās dienas.~~

17. pants

Prasības zonās un aglomerācijās, kurās ozona koncentrācija pārsniedz mērķlielumus un ilgtermiņa mērķus

2.1. ~~Attiecībā uz ozonu~~ ~~Dalībvalstis~~, veidamas ~~veie~~ visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, ~~nodrošina~~, ka viscaur zonā līmeņi nepārsniedz ~~lai nodrošinātu~~ ~~ozona~~ ~~mērķvērtības~~, kas noteiktas I pielikuma 2. iedaļas B punktā ~~mērķlielumu un ilgtermiņa mērķu sasniegšanu~~.

15. pants

Attiecīgās valsts PM_{2,5} ekspozīcijas samazināšanas mērķis cilvēku veselības aizsardzībai

31. ~~Lai sasniegtu XIV pielikuma B iedaļā paredzēto attiecīgās valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķi minētajā iedaļā noteiktajā gadā, Dalībvalstis~~ ~~nodrošina~~, ka ~~to~~ teritoriālajās vienībās NUTS 1 līmenī tiek izpildīti I pielikuma 5. iedaļas B punktā noteiktie vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumi attiecībā uz PM_{2,5} un NO₂, ja to līmeņi pārsniedz I pielikuma 5. iedaļas C punktā noteiktos vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķus ~~veie visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai mazinātu PM_{2,5} ekspozīciju~~.

4. Atbilstību ~~1., 2. un 3. punktam~~ ~~šīm prasībām~~ novērtē saskaņā ar ~~IV pielikumu III pielikumu~~.

5. Vidējāse ekspozīcijas ~~rādītājus~~ ~~rādītāju~~ attiecībā uz ~~PM_{2,5}~~ novērtē saskaņā ar ~~IXIV pielikuma 5. iedaļas A punktu iedaļu~~.

6. ~~Termiņu, kādā jāsasniedz robežvērtības~~ ~~Pielāides robežu~~, kas noteiktas ~~I pielikuma 1. iedaļas 1. tabulā XI pielikumā~~, ~~var pagarināt~~ ~~piemēro~~ saskaņā ar ~~18. pantu 3. punktu un 23. panta 1. punktu~~.

↓ jauns

7. Dalībvalstis, kas ievieš stingrākus gaisa kvalitātes standartus saskaņā ar LESD 193. pantu, par tiem paziņo Komisijai 3 mēnešu laikā pēc to pieņemšanas. Šādam paziņojumam pievieno paskaidrojumu par šo gaisa kvalitātes standartu noteikšanas procesu un izmantoto zinātnisko informāciju.

↓ 2008/50 (pielāgots)

14. pants

⊗ Veģetācijas un dabisko ekosistēmu aizsardzībai noteiktie ~~⊗~~ kk kritiskie piesārņojuma līmeņi

~~1.~~ Dalībvalstis nodrošina atbilstību ~~XIII pielikumā~~ I pielikuma 3. iedaļā noteiktajiem kritiskajiem piesārņojuma līmeņiem, kā novērtēts saskaņā ar ~~IVIII~~ pielikuma A punktu iedaļu.

~~2.~~ Ja stacionāri mērījumi ir vienīgais informācijas avots gaisa kvalitātes novērtēšanai, paraugu ņemšanas vietu skaits nedrīkst būt mazāks par V pielikuma C iedaļā norādīto minimālo skaitu. Ja minēto informāciju papildina ar indikatīvo mērījumu vai modelēšanas rezultātiem, paraugu ņemšanas vietu obligāto skaitu var samazināt līdz 50 %, ja vien attiecīgās piesārņojošās vielas koncentrāciju var novērtēt saskaņā ar I pielikuma A iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem.

↓ 2004/107

~~3. pants~~

~~Mērķvērtības~~

~~1.~~ Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai nodrošinātu to, ka no 2012. gada 31. decembra arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna, ko izmanto kā policiklisku aromātisku oglekļa ražošanas rādītāju, koncentrācijas apkārtējā gaisā, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu, nepārsniedz I pielikumā noteiktās mērķvērtības.

~~2.~~ Dalībvalstis sastāda zonu un aglomerāciju sarakstu, kurās benzo(a)pirēna līmenis ir zemāks nekā attiecīgā mērķvērtība. Dalībvalstis šajās zonās un aglomerācijās saglabā benzo(a)pirēna līmeni, kas ir zemāks par attiecīgo mērķvērtību, un cenšas saglabāt noturīgai attīstībai atbilstīgu apkārtējā gaisa kvalitāti.

~~3.~~ Dalībvalstis sastāda zonu un aglomerāciju sarakstu, kurās ir pārsniegtas mērķvērtības, kas noteiktas I pielikumā.

Šādām zonām un aglomerācijām dalībvalstis precīzē apgabalus, kuros mērķvērtības ir pārsniegtas, un avotus, kas veicina šo pārsniegumu. Dalībvalstīm jāpierāda, ka attiecīgajos apgabalos tās veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, kuras ir vērstas uz lielākajiem emisiju avotiem, lai sasniegtu mērķvērtības. Direktīvā 96/61/EK minēto rūpniecības iekārtu gadījumā jāpielieto LPM, kas noteiktas šīs direktīvas 2. panta 11. punktā.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~16. pants~~

~~PM_{2,5} mērķvērtība un robežlielums cilvēku veselības aizsardzībai~~

~~1.~~ Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai nodrošinātu, ka PM_{2,5} koncentrācija gaisā nepārsniedz XIV pielikuma D iedaļā paredzēto mērķlielumu no minētajā iedaļā norādītās dienas.

~~2. Dalībvalstis nodrošina, ka tās zonās un aglomerācijās PM_{2,5} koncentrācija gaisā nepārsniedz XIV pielikuma E iedaļā paredzēto robežlielumu no minētajā iedaļā norādītās dienas. Atbilstību šīm prasībām novērtēs saskaņā ar III pielikumu.~~

~~3. Pielāides robežu, kas noteikta XIV pielikuma E iedaļā, piemēro saskaņā ar 23. panta 1. punktu.~~

1519. pants

~~Pasākumi, kas jāveic iedzīvotāju informēšanas rādītāja vai Trauksmes vai informēšanas sliekšņu pārsniegumi līmeņa pārsnieguma gadījumā~~

~~1.2. Trauksmes sliekšņi līmeņi sēra dioksīda, un slāpekļa dioksīda un daļiņu (PM₁₀ un PM_{2,5}) koncentrācijai gaisā ir noteikti ~~IXH~~ pielikuma 4. iedaļas A punktā ~~A iedaļā~~.~~

↓ jauns

~~2. Trauksmes sliekšnis un informēšanas sliekšnis attiecībā uz ozonu ir noteikts I pielikuma 4. iedaļas B punktā.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

~~3. Ja tiek pārsniegts ~~XII~~ pielikumā noteiktais iedzīvotāju informēšanas rādītājs vai kāds no turpat noteiktajiem jebkurš I pielikuma 4. iedaļā noteiktais trauksmes sliekšnis vai informēšanas sliekšnis līmeņiem, dalībvalstis vēlākais dažu stundu laikā, izmantojot dažādus plašsaziņas līdzekļus un komunikācijas kanālus un nodrošinot plašu sabiedrības piekļuvi, veic vajadzīgos pasākumus sabiedrības informēšanai, izmantojot radio, televīziju, laikrakstus vai internetu.~~

↓ jauns

~~4. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar IX pielikuma 2. un 3. punktu sabiedrībai iespējami drīz tiek sniegta informācija par jebkura trauksmes sliekšņa vai informēšanas sliekšņa faktiski vai prognozētu pārsniegumu.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

1620. pants

Dabisko avotu piensums radītais piesārņojums

1. Dalībvalstis var par konkrētu gadu nosūtīt Komisijai identificēt

a) zonas tādā zonu un aglomerāciju sarakstus, kurās konkrēta piesārņotāja robežvērtību pārsniegumi ir attiecināmi uz dabiskajiem avotiem, konkrēti piesārņojošai vielai noteiktu robežlielumu pārsniegumus izraisa dabisko avotu radītais piesārņojums. un

↓ jauns

b) *NUTS 1* teritoriālās vienības, kurās vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu noteiktā līmeņa pārsniegumi ir attiecināmi uz dabiskiem avotiem.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

2. Dalībvalstis ⇒ Komisijai iesniedz šādu 1. punktā minēto zonu un *NUTS 1* teritoriālo vienību sarakstus un ⇐ informāciju informē par koncentrācijām un pienesuma avotiem, kā arī ~~sniiedz~~ pierādījumus par to, ka ☒ pārsniegumi ir attiecināmi uz dabiskajiem avotiem ☒ ~~pārsniegums ir radies no dabiskajiem avotiem.~~

32. Ja Komisiju saskaņā ar 21. punktu informē par pārsniegumu, kas ☒ attiecināms uz ☒ ~~radies no~~ dabiskajiem avotiem, šo pārsniegumu neuzskata par pārsniegumu šīs direktīvas izpratnē.

3. ~~Komisija līdz 2010. gada 11. jūnijam publicē pamatnostādnes ar dabiskajiem avotiem saistītu pārsniegumu uzrādīšanai un atņemšanai.~~

1721. pants

Pārsniegumi, ☒ kas attiecināmi uz ☒ ~~ko rada~~ ceļu nokaisīšanu ar smiltīm vai sāli ziemā

1. Dalībvalstis var ⇒ par konkrētu gadu ⇐ ☒ identificēt ☒ ~~noteikt~~ zonas un ~~un~~ aglomerācijas, kurās PM_{10} ☒ robežvērtības ☒ ~~robežlielumi~~ gaisā ir pārsniegtas atkārtotas ~~cieto~~ daļiņu suspensijas dēļ pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā.

2. Dalībvalstis ~~nosūta~~ ☒ iesniedz ☒ Komisijai šādu ⇒ 1. punktā minēto ⇐ zonu un ~~un~~ aglomerāciju sarakstus, kam pievieno informāciju par ⇒ šādās zonās ⇐ ~~tās~~ konstatēto PM_{10} koncentrācijām un avotiem.

3. ~~Informējot Komisiju saskaņā ar 27. pantu, D~~dalībvalstis iesniedz ☒ arī ☒ vajadzīgos pierādījumus, ☒ kuri apliecina, ka robežvērtības ☒ ~~lai parādītu, ka~~ robežlieluma pārsnieguma iemesls ir šādas atkārtoti suspendētas ~~cietās~~ daļiņas un ka ir veikti ☒ saprātīgi ☒ ~~attiecīgi~~ pasākumi, lai mazinātu ☒ šādas koncentrācijas ☒ ~~to~~ koncentrāciju.

34. Neskarot ~~1620.~~ pantu, šā panta 1. punktā minētajām zonām un ~~un~~ aglomerācijām dalībvalstīm ir jāizstrādā ~~1923.~~ pantā paredzētie gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni tikai tiktāl, ciktāl ~~robežlieluma~~ pārsniegumi ~~us~~ ir attiecināmi ~~var attiecināt~~ uz PM_{10} avotiem, kas nav ceļu nokaisīšana ar smiltīm vai sāli ziemā.

5. ~~Komisija līdz 2010. gada 11. jūnijam publicē norādījumus par to, kā konstatēt piesārņojumu, ko dod atkārtota cieto daļiņu suspensija pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā.~~

1822. pants

Izpildes ⇒ termiņa ⇐ ~~terminu~~ atlikšana un atbrīvojums no konkrētu ☒ robežvērtību ☒ ~~robežlielumu~~ piemērošanas pienākuma

1. Ja konkrētā zonā ~~vai aglomerācijā~~ atbilstību ⇒ daļiņu (PM_{10} un $PM_{2,5}$) vai ⇐ slāpekļa dioksīda ~~vai benzola~~ ☒ robežvērtībām ☒ ~~robežlielumiem~~ nevar sasniegt ~~IXI~~ pielikuma

1. iedaļas 1. tabulā norādītajā pielikumā paredzētajā termiņā ⇒ objektam specifisku dispersijas īpatnību, orogrāfisko robežu apstākļu, nelabvēlīgu klimatisko apstākļu vai pārrobežu pienesuma dēļ ⇐, dalībvalstis šai konkrētajai zonai vai aglomerācijai var atlikt minēto termiņu ⇒ vienu reizi ⇐ par ne vairāk kā 5 ❑ pieciem gadiem ❑, ja ir izpildīti šādi nosacījumi: ❑ ar nosacījumu;

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

- (a) ~~ka saskaņā ar 23. pantu gaisa kvalitātes plānu izstrādā zonai un aglomerācijām, uz kurām attiektos atlikšana ❑, saskaņā ar 19. panta 4. punktu izstrādā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu, kas atbilst 19. panta 5.–7. punktā izklāstītajām prasībām ❑;~~
- (b) ~~šādu ❑ a) apakšpunktā minētais ❑ gaisa kvalitātes ❑ uzlabošanas ❑ plānu ❑ ir papildināts ❑ papildina ar VIII pielikuma B punktā XV pielikuma B iedaļā minēto informāciju, kas saistīta ar ❑ attiecīgajiem piesārņotājiem ❑ attiecīgām piesārņojošām vielām, un tajā uzskatāmi parāda ❑ ir parādīts ❑, kā ⇒ tiks nodrošināts, ka robežvērtību pārsniegumu periodi saglabājas pēc iespējas īsi ⇐ līdz jaunā termiņa beigām nodrošinās atbilstību robežlielumiem.;~~

↓ jauns

- (c) a) apakšpunktā minētajā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānā ir izklāstīts, kā sabiedrība, jo īpaši jutīgi iedzīvotāji un mazaizsargātas grupas, tiks informēta par atlikšanas ietekmi uz cilvēku veselību un vidi;
- (d) a) apakšpunktā minētajā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānā ir izklāstīts, kā tiks mobilizēts papildu finansējums, arī ar relevantu nacionālo un Savienības finansējuma programmu palīdzību, lai paātrinātu gaisa kvalitātes uzlabošanu zonā, uz kuru attiektos atlikšana.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~2. Ja konkrētā zonā vai aglomerācijā atbilstību XI pielikumā noteiktajiem PM₁₀ robežlielumiem nevar sasniegt konkrētajai vietai raksturīgu izkliedes īpatnību, nelabvēlīgu klimatisko apstākļu vai pārrobežu ietekmes dēļ, dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma līdz 2011. gada 11. jūnijam nodrošināt atbilstību minētajiem robežlielumiem, ja ir ievēroti 1. punktā paredzētie nosacījumi un ja dalībvalsts pierāda, ka, lai ievērotu termiņus, ir veikti visi atbilstīgie pasākumi valsts, reģionālā un vietējā līmenī.~~

~~3. Ja kāda dalībvalsts piemēro 1. vai 2. punktu, tā nodrošina, ka robežlieluma pārsniegums nevienai piesārņojošai vielai nav lielāks par maksimālo pielaišanas robežu, kas katrai attiecīgai piesārņojošai vielai ir dota XI pielikumā.~~

24. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus gadījumus, kad tās uzskata, ka jāpiemēro 1. vai 2. punkts, kā arī dara zināmu 1. punktā minēto gaisa kvalitātes ❑ uzlabošanas ❑ plānu ❑ un visu relevanto ❑, tostarp visu attiecīgo informāciju, kas Komisijai vajadzīga, lai novērtētu to, vai ⇒ norādītais atcelšanas iemesls un ⇐ ❑ minētajā punktā noteiktie nosacījumi ir apmierināti ❑ attiecīgie nosacījumi ir ievēroti. Komisija novērtējumā ņem vērā dalībvalstus veikto pasākumu aplēsto ietekmi uz apkārtnes gaisa kvalitāti dalībvalstīs patlaban un nākotnē,

kā arī Savienības Kopienas pašreizējo pasākumu un plānoto Kopienas pasākumu, kurus Komisija ierosinās, aplēsto ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Ja 9 deviņos mēnešos no minētā paziņojuma saņemšanas dienas Komisija nav cēlusi iebildumus, uzskata, ka relevantie attiecīgie nosacījumi 1. vai 2. punkta piemērošanai ir apmierināti ievēroti.

Ja ir iebildumi, Komisija var prasīt, lai dalībvalstis precizē esošos vai izstrādā jaunus gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus.

IV NODAĻA

PLĀNI

1923. pants

Gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni

1. Ja konkrētās zonās vai aglomerācijās piesārņotāju līmeņi piesārņojošo vielu koncentrācija gaisā pārsniedz kādu \Rightarrow I pielikuma 1. iedaļā noteiktu robežvērtību robežlielumu vai mērķlielumu, kā arī attiecīgu pielāides robežu, dalībvalstis \Rightarrow , cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā 2 gadus pēc kalendārā gada, kurā reģistrēts minētais kādas robežvērtības pārsniegums, \Leftarrow minētajām zonām vai aglomerācijām izstrādā nodrošina gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus ~~izstrādā~~ \Rightarrow Minētajos gaisa kvalitātes uzlabošanas plānos izklāsta piemērotus pasākumus, ar ko panākt \Leftarrow lai panāktu atbilstību attiecīgajai robežvērtībai attiecīgajam robežlielumam vai mērķlielumam, kā paredzēts XI un XIV pielikumā. \Rightarrow un saglabāt pārsnieguma periodu pēc iespējas īsāku un jebkurā gadījumā ne ilgāku kā 3 gadus no tā kalendārā gada beigām, kurā tika ziņots par pirmo pārsniegumu. \Leftarrow

jauns

Ja trešajā kalendārajā gada pēc gaisa kvalitātes uzlabošanas plāna izstrādes saglabājas jebkuru robežvērtību pārsniegumi, dalībvalstis nākamajā kalendārajā gadā atjaunina gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu un tajā ietvertos pasākumus un veic iedarbīgākus papildu pasākumus, lai pārsnieguma periodu saglabātu pēc iespējas īsāku.

2. Ja kādā konkrētā NUTS 1 teritoriālajā vienībā piesārņotāju līmenis gaisā pārsniedz I pielikuma 2. iedaļā noteikto ozona mērķvērtību, dalībvalstis šīm NUTS 1 teritoriālajām vienībām iespējami drīz un ne vēlāk kā 2 gadus pēc kalendārā gada, kurā reģistrēts ozona mērķvērtības pārsniegums, izstrādā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus. Minētajos gaisa kvalitātes plānos paredz pasākumus, kas ir piemēroti, lai sasniegtu ozona mērķvērtību un pārsnieguma periodu saglabātu pēc iespējas īsāku.

Ja piektajā kalendārajā gada pēc gaisa kvalitātes uzlabošanas plāna izstrādes relevantajā NUTS 1 teritoriālajā vienībā saglabājas ozona mērķvērtības pārsniegumi, dalībvalstis nākamajā kalendārajā gadā atjaunina gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu un tajā ietvertos pasākumus un veic iedarbīgākus papildu pasākumus, lai pārsnieguma periodu saglabātu pēc iespējas īsāku.

Attiecībā uz NUTS 1 teritoriālajām vienībām, kurās ir pārsniegta ozona mērķvērtība, dalībvalstis nodrošina, ka relevantajā valsts gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmā, kas sagatavota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/2284 6. pantu, ir ietverti pasākumi, ar kuriem risina minētos pārsniegumus.

3. Ja kādā konkrētā *NUTS 1* teritoriālajā vienībā ir pārsniegts I pielikuma 5. iedaļā noteiktais vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākums, dalībvalstis minētajām *NUTS 1* teritoriālajām vienībām iespējami drīz un ne vēlāk kā 2 gadus pēc kalendārā gada, kurā reģistrēts vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākuma pārsniegums, izstrādā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus. Minētajos gaisa kvalitātes plānos paredz pasākumus, kas ir piemēroti, lai izpildītu vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu un pārsnieguma periodu saglabātu pēc iespējas īsāku.

Ja piektajā kalendārajā gada pēc gaisa kvalitātes uzlabošanas plāna izstrādes saglabājas vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākuma pārsniegumi, dalībvalstis nākamajā kalendārajā gadā atjaunina gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu un tajā ietvertos pasākumus un veic iedarbīgākus papildu pasākumus, lai pārsnieguma periodu saglabātu pēc iespējas īsāku.

4. Ja no [ieraksta gadu, kas ir 2 gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] līdz 2029. gada 31. decembrim kādā zonā vai *NUTS 1* teritoriālajā vienībā piesārņotāju līmeņi pārsniedz jebkuru I pielikuma 1. iedaļas 1. tabulā noteiktu robežvērtību, kas jāsasniedz līdz 2030. gada 1. janvārim, dalībvalstis attiecīgajam piesārņotājam pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 2 gadus pēc kalendārā gada, kurā pārsniegums reģistrēts, izstrādā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu, ar kura palīdzību līdz sasniegšanas termiņa beigām sasniedz attiecīgās robežvērtības vai ozona mērķvērtību.

Ja attiecībā uz to vienu un to pašu piesārņotāju dalībvalstīm ir jāizstrādā gaisa kvalitātes uzlabošanas plāns saskaņā ar šo punktu, kā arī gaisa kvalitātes uzlabošanas plāns saskaņā ar 19. panta 1. punktu, tās var izstrādāt apvienotu gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu saskaņā ar 19. panta 5., 6. un 7. punktu un sniegt informāciju par to pasākumu paredzamo ietekmi, ar kuru palīdzību tiek panākta atbilstība katrai robežvērtībai, ko ar to risina, kā prasīts VIII pielikuma 5. un 6. punktā. Šādā apvienotā gaisa kvalitātes uzlabošanas plānā nosaka pasākumus, kas ir piemēroti, lai sasniegtu visas saistītās robežvērtības un visus pārsnieguma periodus saglabātu pēc iespējas īsākus.

5. Gaisa kvalitātes uzlabošanas plānos ir vismaz šāda informācija:

- (a) VIII pielikuma A punkta 1.–6. apakšpunktā uzskaitītā informācija,
- (b) attiecīgā gadījumā VIII pielikuma A punkta 7. un 8. apakšpunktā uzskaitītā informācija,
- (c) vajadzības gadījumā informācija par VIII pielikuma B punkta 2. apakšpunktā uzskaitītajiem piesārņojuma mazināšanas pasākumiem.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

⇒ Dalībvalstis atbild par gaisa kvalitātes uzlabošanas plānos iekļaut 20. panta 2. punktā minētos pasākumus un ~~⇒ Gaisa kvalitātes plānos papildus var iekļaut~~ īpašus pasākumus, lai aizsargātu ~~☒~~ jutīgus iedzīvotājus ~~☒~~ paaugstināta riska ~~⇒~~ un mazaizsargātas ~~⇒~~ iedzīvotāju grupas, tostarp bērnus.

↓ jauns

Attiecībā uz attiecīgajiem piesārņotājiem, gatavojot gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus, dalībvalstis novērtē attiecīgo trauksmes sliekšņu pārsniegšanas risku. Minēto analīzi attiecīgā gadījumā izmanto, lai izstrādātu īstermiņa rīcības plānus.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

Ja ~~izstrādā~~ ~~ir jāizstrādā vai jāsteno~~ gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus ~~par~~ ~~vairākiem piesārņotājiem~~ ~~vairākām piesārņojošām vielām~~ ~~vai~~ gaisa kvalitātes standartiem~~],~~ dalībvalstis vajadzības gadījumā ~~izstrādā~~ ~~sagatavo un īsteno~~ integrētus gaisa kvalitātes plānus, kas aptver ~~visus attiecīgos piesārņotājus~~ ~~visas attiecīgās piesārņojošās vietas~~ ~~un~~ gaisa kvalitātes standartus~~].~~

2. ~~Lai sasniegtu attiecīgos vides aizsardzības mērķus,~~ Dalībvalstis pēc iespējas nodrošina ~~⇒~~ savu gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu ~~⇐~~ saderību ar pārējiem plāniem, ~~⇒~~ kam ir būtiska ietekme uz gaisa kvalitāti, arī tiem, ~~⇐~~ kas ir paredzēti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES⁷⁸ ~~Direktīvu 2001/80/EK,~~ Direktīvu (ES) 2016/2284 ~~2001/81/EK~~ ~~un~~ ~~⇐~~ ~~vai~~ Direktīvu 2002/49/EK ~~⇒~~ un saskaņā ar klimata, enerģētikas, transporta un lauksaimniecības jomas tiesību aktiem ~~⇐~~ .

↓ jauns

6. Dalībvalstis saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/35/EK⁷⁹ pirms galīgās versijas sagatavošanas par gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu projektiem un jebkādiem būtiskiem gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu atjauninājumiem apspriežas ar sabiedrību un kompetentajām iestādēm, uz kurām, ņemot vērā to pienākumus gaisa piesārņojuma un gaisa kvalitātes jomā, varētu attiekties gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu īstenošana.

Gatavojot gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus, dalībvalstis nodrošina, ka ieinteresētās personas, kuru darbības veicina pārsniegumu rašanās situāciju, tiek mudinātas ierosināt pasākumus, ko tās var veikt, lai palīdzētu izbeigt pārsniegumus, un ka šajās apspriedēs var piedalīties nevalstiskās organizācijas, piemēram, vides aizsardzības organizācijas, patērētāju organizācijas, organizācijas, kas pārstāv jutīgu iedzīvotāju un mazaizsargātu grupu intereses, citas relevantas veselības aprūpes struktūras un relevantās nozares apvienības.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

7. ~~Šos~~ ~~⇐~~ Gaisa kvalitātes uzlabošanas ~~⇐~~plānus ~~⇒~~ 2 mēnešu laikā pēc to pieņemšanas ~~⇐~~ ~~tūlīt~~ dara zināmus Komisijai, ~~bet ne vēlāk kā divus gadus pēc tā gada beigām, kad novērots pirmais pārsniegums.~~

2024. pants

Īstermiņa rīcības plāni

1. Ja konkrētā zonā ~~vai aglomerācija~~ pastāv ~~⇐~~ risks, ka piesārņotāju līmeņi ~~⇐~~ ~~iespēja,~~ ~~ka piesārņojošo vielu koncentrācija~~ pārsniegs vienu vai vairākus trauksmes ~~⇐~~ sliekšņus ~~⇐~~

⁷⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

⁷⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/35/EK (2003. gada 26. maijs), ar ko paredz sabiedrības līdzdalību dažu ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē un ar ko attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un iespēju griezties tiesās groza Padomes Direktīvas 85/337/EEK un 96/61/EK (OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.).

līmeņus, kas noteikti I pielikuma 4. iedaļā ~~XII pielikuma A iedaļā~~, dalībvalstis izstrādā īstermiņa rīcības plānus, kuros norāda ārkārtas īstermiņa pasākumus, kas veicami īstermiņā , lai mazinātu minēto risku iespēju un šāda pārsnieguma ilgumu. ~~Ja šāda iespēja attiecas uz vairākiem VII, XI un XIV pielikumā noteiktiem robežlielumiem vai mērķlielumiem, dalībvalstis vajadzības gadījumā var izstrādāt šādus īstermiņa rīcības plānus.~~

Tomēr, ja pastāv risks iespēja, ka ~~XII pielikuma B iedaļā noteiktais trauksmes līmenis ozonam~~ tiks pārsniegts ozonam noteiktais trauksmes sliekšnis , dalībvalstis var atturēties no šādu īstermiņa rīcības plānu izstrādes ~~šādus īstermiņa rīcības plānus izstrādā tikai tad, ja, pēc dalībvalstu domām, ņemot vērā valsts ģeogrāfiskos, meteoroloģiskos un ekonomiskos apstākļus, nav būtiska potenciāla pastāv ievērojamas iespējas mazināt minētā pārsnieguma risku iespējamību, ilgumu vai pakāpi. Izstrādājot minētos īstermiņa rīcības plānus, dalībvalstis ņem vērā Lēmumu 2004/279/EK.~~

2. Gatavojot 1. punktā minētos īstermiņa rīcības plānus, dalībvalstis ~~īstermiņa rīcības plānos, kas minēti 1. punktā,~~ atkarībā no konkrētā gadījuma var paredzēt iedarbīgus efektīvus pasākumus, lai kontrolētu un vajadzības gadījumā īslaicīgi apturētu pārtrauktu tādas darbības, kas palielina attiecīgo robežvērtību vai mērķvērtību vai trauksmes sliekšņa robežlielumu vai mērķlieluma, vai trauksmes līmeņa pārsniegšanas risku iespējamību. Atkarībā no galveno piesārņojuma avotu īpatsvara attiecībā pret risinājamiem pārsniegumiem, minētajos īstermiņa ~~šajos~~ rīcības plānos apsver iekļaut var iekļaut pasākumus attiecībā uz transportu mehānisko transportlīdzekļu satiksmi, būvdarbiem, pietauvotiem kuģiem un rūpnieciskāmu iekārtāmu un izstrādājumu un māsaimniecību apkures izmantošanu vai izstrādājumu izmantošanu mājokļu apkuri. Šo plānu satvarā apsver Saistībā ar šiem plāniem var apsvērt arī konkrētu rīcību, lai aizsargātu jutīgus iedzīvotājus paaugstināta riska un mazaizsargātas iedzīvotāju grupas, tostarp bērnus.

↓ jauns

3. Dalībvalstis par īstermiņa rīcības plānu projektiem un jebkādiem būtiskiem to atjauninājumiem pirms to galīgās versijas sagatavošanas apspriežas ar sabiedrību saskaņā ar Direktīvu 2003/35/EK un ar kompetentajām iestādēm, uz kurām, ņemot vērā to pienākumus gaisa piesārņojuma un gaisa kvalitātes jomā, varētu attiekties īstermiņa rīcības plāna īstenošana.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

43. Kad dalībvalstis izstrādājušas īstermiņa rīcības plānu, tās sabiedrībai un attiecīgajām organizācijām, piemēram, vides aizsardzības organizācijām, patērētāju organizācijām, organizācijām, kas pārstāv jutīgu iedzīvotāju paaugstināta riska un mazaizsargātām grupām piederīgu iedzīvotāju intereses, citām relevantām attiecīgām veselības aprūpes struktūrām un relevantajām attiecīgām nozares apvienībām dara pieejamus gan konkrēto īstermiņa rīcības plānu izstrādes iespēju, gan to satura novērtējuma rezultātus, kā arī informāciju par minēto plānu īstenošanu izpildi.

↓ jauns

5. Dalībvalstis īstermiņa rīcības plānus Komisijai iesniedz 2 mēnešu laikā pēc to pieņemšanas.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~4. Pirmo reizi pirms 2010. gada 11. jūnija un pēc tam regulāri Komisija publicē īstermiņa rīcības plānu izstrādes paraugprakses piemērus, tostarp piemērus par paraugpraksēm paaugstināta riska iedzīvotāju grupu, tostarp bērnu, aizsardzībā.~~

2125. pants

Gaisa pārrobežu piesārņojums

1. Ja kādas robežvērtības, ozona mērķvērtības, ~~trauksmes līmeņa, robežlieluma vai mērķlieluma un attiecīgu pielāgēšanas robežu~~ ⇒ vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākuma vai ~~trauksmes sliekšņa~~ ~~vai ilgtermiņa mērķu pārsniegums ir saistīts ar piesārņojošo vielu un to prekursoru pārrobežu pārnesei ievērojamā apjomā,~~ ⇒ pārsniegumu būtiski sekmē gaisa pārrobežu piesārņojums no vienas vai vairākām dalībvalstīm kādā citā dalībvalstī, šī dalībvalsts par to paziņo gaisa piesārņojuma izcelsmes dalībvalstīm un Komisijai. ⇐

~~Attiecīgās dalībvalstis sadarbojas~~ ⇒, lai apzinātu gaisa piesārņojuma avotus un pasākumus, kas jāveic, lai risinātu minēto avotu problēmu, ⇐ un vajadzības gadījumā, ~~veicot piemērotus, bet samērīgus pasākumus,~~ izstrādā kopīgas darbības, ~~rīkojas kopīgi,~~ piemēram, izstrādā kopīgus vai koordinētus ~~kopējus vai saskaņotus~~ gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus saskaņā ar 1923. pantu, lai novērstu šādus pārsniegumus.

↓ jauns

Dalībvalstis cita citai atbildi sniedz savlaicīgi un ne vēlāk kā 3 mēnešus pēc tam, kad kāda cita dalībvalsts ir sniegusi paziņojumu saskaņā ar pirmo daļu.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

2. Komisiju ⇒ informē par un ⇐ uzaicina būt klāt un piedalīties visos šā panta 1. punktā minētajos sadarbības pasākumos. Vajadzības gadījumā Komisija, ņemot vērā ziņojumus, kas sagatavoti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/2284 ~~2001/81/EK~~ 119. pantu, izskata jautājumu par to, vai Savienības ~~Kopienas~~ mērogā ir vajadzīga turpmāka rīcība, lai mazinātu pārrobežu piesārņojumu izraisītāju prekursoru emisijas.

3. Vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar 2024. pantu sagatavo un īsteno kopīgus ~~kopējus~~ īstermiņa rīcības plānus, kas aptver kaimiņos esošas zonas citās dalībvalstīs. Dalībvalstis nodrošina, ka kaimiņos esošās zonas, kuras atrodas citās dalībvalstīs ~~un kurām ir izstrādāti īstermiņa rīcības plāni,~~ ⇒ bez liekas kavēšanās ⇐ saņem visu attiecīgo informāciju ⇒ par minētajiem īstermiņa rīcības plāniem ⇐.

4. Ja ~~iedzīvotāju informēšanas rādītājs vai trauksmes līmenis tiek pārsniegti zonās vai aglomerācijās,~~ kas atrodas valsts robežas tuvumā, tiek pārsniegts informēšanas sliekšnis vai trauksmes sliekšnis, par minētajiem pārsniegumiem ~~netiek~~ pēc iespējas ātrāk informē attiecīgo kaimiņos esošo dalībvalstu kompetentās iestādes. Minēto informāciju dara pieejamu arī sabiedrībai.

5. Izstrādājot 1. un 3. punktā paredzētos plānus un informējot sabiedrību, kā minēts 4. punktā, dalībvalstis vajadzības gadījumā tiecas sadarboties ar trešām valstīm, un jo īpaši ar kandidātvalstīm.

V NODAĻA

INFORMĀCIJA UN ZIŅOJUMI

~~2226.~~ pants

Sabiedrības informēšana

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka sabiedrību, kā arī attiecīgas organizācijas, piemēram, vides aizsardzības organizācijas, patērētāju organizācijas, organizācijas, kas pārstāv jutīgu īpaši apdraudētu iedzīvotāju un mazaizsargātu grupu intereses, citas relevantas attiecīgās veselības aprūpes struktūras un relevantās attiecīgās nozares apvienības, pienācīgi un laikus informē par:

(a) gaisa kvalitāti saskaņā ar IX pielikuma 1. un 3. punktu ~~XVI pielikumu~~;

↓ 2008/50

⇒ jauns

(b) izpildes termiņa atlikšanas lēmumiem saskaņā ar 18. pantu ~~22. panta 1. punktu~~;

~~e) jebkādiem izņēmumiem saskaņā ar 22. panta 2. punktu;~~

~~(e) d) gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem, kā paredzēts 19. pantā; 22. panta 1. punktā un 23. pantā, un par 17. panta 2. punktā minētajām programmām.~~

↓ jauns

(d) 20. pantā paredzētajiem īstermiņa rīcības plāniem;

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~(e) 2. Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamus gada ziņojumus par visām piesārņojošām vielām, uz ko attiecas šī direktīva.~~

~~Šajos ziņojumos sniedz pārskatu par piesārņojošo vielu koncentrācijām, kas pārsniegušas robežlielumus, par mērķlielumiem, ilgtermiņa mērķiem, iedzīvotāju informēšanas rādītājiem un trauksmes līmeņiem attiecīgajā termiņā, kurš izmantots, aprēķinot vidējos rādītājus. Šo informāciju apvieno ar apkopojošu konstatāto robežvērtību, ozona mērķvērtību, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumu, informēšanas sliekšņu un trauksmes sliekšņu pārsniegumu ietekmēs kopsavilkuma novērtējumā novērtējumu; vajadzības gadījumā kopsavilkuma novērtējumā ziņojumā iekļauj var iekļaut papildu informāciju un novērtējumu saistībā ar mežu aizsardzību, kā arī informāciju par citiem piesārņotājiem , ko aptver~~

10. pants un VII pielikums. ~~⇐ citām piesārņojošām vielām, kuru pārraudzības noteikumi ir paredzēti šajā direktīvā, piemēram, *inter alia*, par atsevišķiem nereglamentētiem ozona prekursoriem, kas minēti X pielikuma B iedaļā.~~

↓ jauns

2. Dalībvalstis izveido gaisa kvalitātes indeksu, kas aptver sēra dioksīdu, slāpekļa dioksīdu, daļiņas (PM₁₀ un PM_{2,5}) un ozonu, un dara to pieejamu, izmantojot publisku avotu, ko ik pa stundai atjaunina. Gaisa kvalitātes indeksā ņem vērā PVO ieteikumus un par pamatu izmanto Eiropas Vides aģentūras nodrošinātos Eiropas mēroga gaisa kvalitātes indeksus.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

3. Dalībvalstis informē sabiedrību par kompetento iestādi vai struktūru, kas norīkota saistībā ar 53. pantā minētajiem uzdevumiem.

4. ⇐ Šajā pantā minēto ~~⇐ Šo informāciju~~ sabiedrībai sniedz bez atlīdzības, izmantojot ~~jebkurus~~ viegli pieejamus masu informācijas līdzekļus ~~⇐ un komunikācijas kanālus~~ ~~⇐, arī internetu, vai jebkādu citus piemērotus tālsakaru līdzekļus, un tajā ņem vērā noteikumus, kas paredzēti~~ saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu⁸⁰ ~~⇐ un Direktīvu (ES)2019/1024⁸¹ ⇐.~~

↓ 2004/107

~~7. pants~~

Publiski pieejama informācija

1. ~~Dalībvalstis nodrošina to, ka ir pieejama skaidra un saprotama informācija, kā arī regulāri dara pieejamu iedzīvotājiem un attiecīgām organizācijām, piemēram, vides aizsardzības organizācijām, patērētāju organizācijām, organizācijām, kas pārstāv paaugstināta riska iedzīvotāju grupu intereses, ka arī citām attiecīgām veselības aprūpes struktūrām par 4. panta 8. punktā minētajām arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un benzo(a)pirēna un citu policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu koncentrācijām apkārtējā gaisā, kā arī par 4. panta 8. punktā minētajām arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un benzo(a)pirēna un citu policiklisko aromātisko ogleņūdeņražu uzkrāšanās pieauguma līkēm.~~

2. ~~Informācijā norāda arī jebkādu I pielikumā minēto arsēna, kadmija, niķeļa un benzo(a)pirēna mērķvērtību pārsniegšanu vienā gadā. Informācija ietver pārsniegšanas iemeslus un jomu, uz ko tā attiecas. Tā arī sniedz īsu novērtējumu saistībā ar mērķvērtību, kā arī atbilstīgu informāciju par to ietekmi uz veselību un iespaidu uz vidi.~~

~~Informāciju par jebkādiem pasākumiem, ko veic saskaņā ar 3. pantu, dara pieejamu organizācijām, kas minētas šā panta 1. punktā.~~

3. ~~Informāciju dara pieejamu, piemēram, ar interneta, preses, un citu viegli pieejamu plašsaziņas līdzekļu starpniecību.~~

⁸⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

⁸¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

5. pants

Informācijas sūtīšana un paziņošana

~~1. Attiecībā uz zonām un aglomerācijām, kurās jebkura no I pielikumā minētajām mērķvērtībām ir pārsniegta, dalībvalstis sūta Komisijai šādu informāciju:~~

- ~~a) attiecīgo zonu un aglomerāciju sarakstu;~~
- ~~b) teritorijas, kurās mērķvērtība ir pārsniegta;~~
- ~~c) novērtēto koncentrāciju daudzumu;~~
- ~~d) iemeslus pārsniegumam, un jo īpaši visus piesārņojuma avotus, kas rada šo pārsniegumu;~~
- ~~e) iedzīvotāju skaitu, kuriem tāda pārsniegšana rada apdraudējumu.~~

~~Dalībvalstis arī dara zināmus visus saskaņā ar 4. pantu iegūtos datus, ja vien tie jau nav darīti zināmi saskaņā ar Padomes Lēmumu 97/101/EK (1997. gada 27. janvāris), ar ko ievieš savstarpēju informācijas un datu apmaiņu no tīkliem un individuālām stacijām, kuras veic apkārtējā gaisa piesārņojuma mērījumus dalībvalstīs⁸².~~

~~Informāciju nosūta par katru kalendāro gadu, vēlākais nākamā gada 30. septembrī, un pirmo reizi ne vēlāk kā 2007. gada 15. februārī.~~

~~2. Papildus 1. punktā izklāstītajām prasībām dalībvalstis arī ziņo par jebkādiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 3. pantu.~~

~~3. Komisija nodrošina, ka visu informāciju, kas iesniegta saskaņā ar 1. punktu, nekavējoties dara pieejamu iedzīvotājiem ar atbilstīgiem līdzekļiem, piemēram, ar internetu, preses un citu viegli pieejamu plašsaziņas līdzekļu starpniecību.~~

↓ 219/2009 1. pants un pielikuma
3.8. punkts

~~4. Saskaņā ar 6. panta 2. punktā minēto procedūru Komisija pieņem jebkurus sīki izstrādātus pasākumus informācijas pārsūtīšanai, kas jāsniedz saskaņā ar šā panta 1. punktu.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

2327. pants

Informācijas un ziņojumu pārsūtīšana ☒ un ziņošana ☒

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka informāciju par gaisa kvalitāti dara pieejamu Komisijai paredzētajā termiņā ⇒ saskaņā ar 5. punktā minētajiem īstenošanas aktiem un neatkarīgi no atbilstības V pielikumā noteiktajiem datu kvalitātes mērķiem ⇐, kā paredzēts atbilstīgi īstenošanas pasākumiem, kas minēti 28. panta 2. punktā.

2. Lai konkrēti novērtētu atbilstību ☒ robežvērtībām ☒ robežlielumiem ⇐, ozona mērķvērtībām, vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumiem ⇐ un kritiskajiem

⁸² OV L 35, 5.2.1997., 14. lpp. Lēmums, kas grozīts ar Komisijas Lēmumu 2001/752/EK (OV L 282, 26.10.2001., 69. lpp.).

piesārņojuma līmeņiem, kā arī mērķlielumu sasniegšanu, ⇒ 1. punktā minēto ⇨ šādu informāciju dara pieejamu Komisijai vēlākais ⇒ 4 ⇨ ~~deviņus~~ mēnešus pēc katra ⇨ kalendārā ⇨ gada beigām, un tajā iekļauj:

a) ⇨ izmaiņas ⇨ ~~grozījumus~~, kas sarakstā ir veiktas attiecīgā gadā, kā arī saistībā ar 64. pantā minēto zonu un ~~aglomerāciju~~ izveidi ⇒ vai NUTS I teritoriālajām vienībām ⇨;

b) ~~to~~ zonu un ⇒ NUTS I teritoriālo vienību un novērtēto piesārņotāju līmeņu ⇨ un ~~aglomerāciju~~ sarakstu, ⇒ Zonām ⇨, kurās ⇨ viena vai vairāku piesārņotāju ⇨ vienas vai vairāku piesārņojošo vielu līmenis ir augstāks par ⇨ robežvērtībām ⇨ robežlielumu, kam vajadzības gadījumā ir pieskaitīta pielāides robeža – vai arī augstāks par mērķlielumiem vai kritiskiem piesārņojuma līmeņiem ⇒, kā arī NUTS I teritoriālajām vienībām, kurās viena vai vairāku piesārņotāju līmenis ir augstāks par mērķvērtībām vai vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumiem: ⇨ = ~~un~~ tādām zonām un aglomerācijām:

i) ~~novērtētos līmeņus un, vajadzības gadījumā,~~ datumus un ⇨ periodus ⇨ terminus, kad tādi līmeņi ir novēroti;

ii) vajadzības gadījumā – novērtējumu, kāds ir dabisko avotu un atkārtotas ~~cieta~~ daļiņu suspensijas radītā piesārņojuma piensums novērtētajiem līmeņiem pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā, kā darīts zināms Komisijai saskaņā ar 16. un 17. ~~20. un 21.~~ pantu.

~~3. Šā panta 1. un 2. punkts attiecas uz informāciju, ko apkopo no otrā kalendāra gada sākuma pēc tam, kad stājas spēkā īstenošanas pasākumi, kas minēti 28. panta 2. punktā.~~

~~3. Dalībvalstis ⇨ ziņo ⇨ turklāt nosūta Komisijai ⇒ saskaņā ar 1. punktu ⇨ provizorisku informāciju par ⇨ reģistrētajiem līmeņiem ⇨ reģistrētajām koncentrācijām un par to laikposmu ilgumu, kuros ⇨ trauksmes sliekšnis vai informēšanas sliekšnis ⇨ trauksmes līmenis vai iedzīvotāju informēšanas rādītājs bija pārsniegts.~~

⇩ jauns

4. Dalībvalstis IV pielikuma D punktā minēto informāciju Komisijai sniedz 3 mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.

5. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, attiecīgā gadījumā pieņem pasākumus, ar ko

- nosaka papildu informāciju, kas dalībvalstīm jā dara pieejama saskaņā ar šo pantu, kā arī terminus, kādos šāda informācija jā paziņo;
- apzina veidus, kā racionalizēt datu ziņošanu un savstarpēju apmaiņu ar informāciju un datiem no tīkliem un atsevišķiem paraugu ņemšanas punktiem, kuros mēra gaisa piesārņojumu dalībvalstīs.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

VI NODAĻA

DELEĢĒTIE UN ĪSTENOŠANAS AKTI

↓ 2008/50 (pielāgots)

~~2428.~~ pants

~~Īstenošanas pasākumi~~ ☒ ~~Grozījumi pielikumos~~ ☒

↓ jauns

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25. pantu, ar kuriem groza II–IX pielikumu, lai ņemtu vērā tehnikas un zinātnes attīstību attiecībā uz gaisa kvalitātes novērtēšanu, gaisa kvalitātes uzlabošanas plānos iekļaujamo informāciju un sabiedrības informēšanu.

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~Pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, proti, I līdz VI pielikumu, VIII līdz X pielikumu un XV pielikumu, pieņem saskaņā ar 29. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~

Tomēr ar izdarītajiem grozījumiem nedrīkst tieši vai netieši mainīt turpmāk minēto:

a) ☒ robežvērtības ☒ ~~robežlielumus~~, ⇒ ozona mērķvērtības ☒ ☒ un ilgtermiņa mērķus ☒ ~~ekspozīcijas samazināšanas mērķus~~, kritiskos ~~piesārņojuma~~ līmeņus, ~~mērķus~~, ☒ trauksmes un informēšanas sliekšņus ☒ ~~iedzīvotāju informēšanas rādītājus~~, ~~trauksmes līmeņus~~ ⇒ , vidējās ekspozīcijas samazināšanas pienākumus un vidējās ekspozīcijas koncentrācijas mērķus ☒ ~~un ilgtermiņa mērķus~~, kas noteikti ~~IVH un XI līdz XIV~~ pielikumā;

b) termiņus, kādos jānodrošina atbilstība a) apakšpunktā minētajiem ☒ parametriem ☒ ~~rādītājiem~~.

~~2. Komisija saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nosaka papildu informāciju, ko dalībvalstis dara pieejamu saskaņā ar 27. pantu, kā arī termiņus, kādos šāda informācija jādara zināma.~~

~~Komisija turklāt saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nosaka, kādas ir iespējas racionalizēt datu paziņošanu un savstarpēju informācijas un datu apmaiņu, kas noris starp informācijas tīkliem un atsevišķām stacijām, kurās dalībvalstis mēra gaisa piesārņojumu.~~

~~3. Komisija izstrādā pamatnostādnes nolīgumiem par kopīgo monitoringa staciju izveidi, kā minēts 6. panta 5. punktā.~~

~~4. Komisija publicē norādījumus par metodes līdzvērtīguma pierādīšanu, kas minēta VI pielikuma B iedaļā.~~

↓ jauns

25. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 24. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [šīs direktīvas spēkā stāšanās diena].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 24. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

Saskaņā ar 24. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja 2 mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par 2 mēnešiem.

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

~~2629.~~ pants

~~Komiteja~~ ☒ Komiteju procedūra ☒

1. Komisijai palīdz ~~komiteja~~ "Gaisa kvalitātes komiteja". ⇒ Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē. ⇐
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro ⇒ Regulas (ES) 182/2011 5. pantu ⇐ ~~Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.~~
~~Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.~~
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

↓ 2004/107

~~6.~~ pants

~~Komiteja~~

1. ~~Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 96/62/EK 12. panta 2. punktu.~~

~~2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.~~

~~Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.~~

↓ 219/2009 1. pants un pielikuma
3.8. punkts

~~3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.~~

↓ jauns

VII NODAĻA

IESPĒJA VĒRSTIES TIESU IESTĀDĒS, ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANA UN SANKCIJAS

27. pants

Iespēja vērsties tiesu iestādēs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar to valsts tiesību sistēmu attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem ir iespēja izskatīšanas kārtībā ierosināt lietu tiesā vai citā ar likumu noteiktā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, lai apstrīdētu visu tādu lēmumu, darbību vai bezdarbību būtības vai procesuālo likumību, kuri attiecas uz dalībvalsts 19. pantā minētajiem gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem un 20. pantā minētajiem īstermiņa rīcības plāniem, ar nosacījumu, ka ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:

- a) sabiedrības locekļi, ko saprot kā vienu vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas un saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai juridisko praksi to apvienības, organizācijas vai grupas, ir pietiekami ieinteresēti;
- b) ja dalībvalsts piemērojami tiesību akti to pieprasa kā priekšnosacījumu, ir aizskartas sabiedrības locekļu tiesības.

Dalībvalstis nosaka, kas uzskatāms par pietiekamu ieinteresētību un tiesību aizskārumu, un to dara, ievērojot mērķi nodrošināt attiecīgajai sabiedrības daļai plašas iespējas vērsties tiesu iestādēs.

1. punkta a) apakšpunkta vajadzībām jebkuras nevalstiskas organizācijas, kas ir attiecīgās sabiedrības daļas locekle, ieinteresētību uzskata par pietiekamu. Tāpat 1. punkta b) apakšpunkta vajadzībām uzskatāms, ka šādām organizācijām ir tiesības, ko iespējams aizskart.

2. Tiesības piedalīties izskatīšanas procedūrā nav atkarīgas no attiecīgās sabiedrības daļas lomas ar 19. vai 20. pantu saistīto lēmumu pieņemšanas procedūru līdzdalības posmā.

3. Izskatīšanas procedūra ir taisnīga, vienlīdzīga, savlaicīga un nav pārmērīgi dārga, un tajā paredz pienācīgus un iedarbīgus tiesiskās aizsardzības mehānismus, tostarp attiecīgā gadījumā pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

4. Šis pants neliedz dalībvalstīm prasīt lietu nodot sākotnējai izskatīšanai administratīvā iestādē un neietekmē prasību pirms izskatīšanas tiesā izsmelt administratīvās izskatīšanas iespējas, ja valsts tiesību aktos šāda prasība noteikta.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrībai ir pieejama praktiska informācija par piekļuvi šajā pantā minētajām administratīvajām un tiesu izskatīšanas procedūrām.

28. pants

Zaudējumu atlīdzināšana par kaitējumu cilvēka veselībai

1. Dalībvalstis nodrošina, ka fiziskām personām, kuras cieš no kaitējuma cilvēka veselībai, kas radies sakarā ar to, ka kompetentās iestādes ir pārkāpušas šīs direktīvas 19. panta 1.–4. punktu, 20. panta 1. punktu un 2. punktu, 21. panta 1. punkta otro daļu un 21. panta 3. punktu, ir tiesības uz zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar šo pantu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nevalstiskajām organizācijām, kuras veicina cilvēka veselības vai vides aizsardzību un izpilda visas valsts tiesību aktos noteiktās prasības, ir atļauts pārstāvēt 1. punktā minētas fiziskās personas un iesniegt kolektīvas zaudējumu atlīdzināšanas prasības. Šādām kolektīvām prasībām *mutatis mutandis* piemēro Direktīvas (ES) 2020/1828 10. pantā un 12. panta 1. punktā noteiktās prasības.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētā fiziskā persona un 2. punktā minētās nevalstiskās organizācijas, kas pārstāv minēto personu, zaudējumu atlīdzināšanas prasību par pārkāpumu var iesniegt tikai vienreiz. Dalībvalstis nosaka noteikumus, ar kuriem nodrošina, ka skartās personas par vienu un to pašu prasību, kas celta pret vienu un to pašu kompetento iestādi, atlīdzību par zaudējumiem nesaņem vairāk kā vienu reizi.

4. Ja zaudējumu atlīdzināšanas prasība ir pamatota ar pierādījumiem, kas liecina, ka 1. punktā minētais pārkāpums ir visticamākais skaidrojums, kāpēc minētajai personai radies kaitējums, tiek prezumēts, ka starp pārkāpumu un kaitējuma rašanos pastāv cēloņsakarība.

Atbildētāja publiskā iestāde šo prezumpciju var atspēkot. Proti, atbildētājam ir tiesības apstrīdēt to, cik relevanti ir pierādījumi, uz kuriem atsaucas fiziskā persona, un sniegtā skaidrojuma ticamību.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts noteikumi un procedūras, kas attiecas uz zaudējumu atlīdzināšanas prasībām, arī attiecībā uz pierādīšanas pienākumu, tiek izstrādāti un piemēroti tā, lai tie nepadarītu neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtinātu to, ka tiek īstenotas tiesības uz zaudējumu atlīdzināšanu par kaitējumu saskaņā ar 1. punktu.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka noilguma termiņi 1. punktā minēto zaudējumu atlīdzināšanas prasību celšanai nav īsāki par 5 gadiem. Šādus termiņus nesāk skaitīt, pirms pārkāpums nav beidzies un persona, kas ceļ zaudējumu atlīdzināšanas prasību, zina vai var saprātīgi sagaidīt, ka tā zinās, ka tai pārkāpuma rezultātā ir nodarīts kaitējums, kā minēts 1. punktā.

↓ 2004/107 (pielāgots)

~~9. pants~~

~~Sankcijas~~

~~Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri ir pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

2930. pants

Sankcijas

⇒ 1. Neskarot dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/99/EK⁸³, ~~↔~~ ~~↔~~ Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas valsts noteikumu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem ~~↔~~, ko izdarījušas fiziskas vai juridiskas personas ~~↔~~, un ~~↔~~ nodrošina, ka minētie noteikumi tiek īstenoti ~~↔~~ ~~↔~~ ~~veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju piemērošanu.~~ ~~↔~~ Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. ~~↔~~ ~~Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.~~ ⇒ Dalībvalstis bez liekas kavēšanās minētos noteikumus un visus to grozījumus paziņo Komisijai. ~~↔~~

↓ jauns

2. Sankcijas, kas minētas 1. punktā, ietver naudas sodus, kas ir proporcionāli tās juridiskās personas apgrozījumam vai tās fiziskās personas ienākumiem, kura izdarījusi pārkāpumu. Naudas sodu apmēru aprēķina tā, lai nodrošinātu, ka tie personai, kas ir atbildīga par pārkāpumu, faktiski atņem ekonomisko labumu, kas izriet no minētā pārkāpuma. Ja pārkāpumu izdarījusi juridiska persona, šādi naudas sodi ir proporcionāli juridiskās personas gada apgrozījumam attiecīgajā dalībvalstī, cita starpā ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) specifiku.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajās sankcijās attiecīgā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus apstākļus:

- a) pārkāpuma būtība, smaguma pakāpe, apmērs un ilgums;
- b) tas, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ;
- c) kādas iedzīvotāju grupas, arī jutīgus iedzīvotājus un mazaizsargātas grupas, vai vidi pārkāpums skāris, ņemot vērā mērķi panākt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni;
- d) tas, vai pārkāpums atkārtojies vai izdarīts vienu reizi.

↓ 2008/50 (pielāgots)
⇒ jauns

VIII NODAĻA

~~KOMITEJA, PĀREJAS NOTEIKUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI~~

⁸³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Direktīvas ~~☒~~ 2004/107/EK un 2008/50/EK, kas grozītas ar X pielikuma A daļā uzskaitītajām direktīvām, ~~☒~~ 96/62/EK, 1999/30/EK, 2000/69/EK un 2002/3/EK atceļ ~~☒~~ no ~~☒~~ ⇒ [ierakstīt datumu, kas ir 1 diena pēc transponēšanas termiņa] ~~☐~~ 2010. gada 11. jūnijā, neskarot ~~☒~~ dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem X pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos ~~☒~~ saistības, ko dalībvalstis uzņēmušas attiecībā uz minēto direktīvu transponēšanas vai piemērošanas termiņiem.

~~Tomēr no 2008. gada 11. jūnija:~~

- a) ~~Direktīvas 96/62/EK 12. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:
“1. Saskaņā ar 11. pantu pieprasītās informācijas iesniegšanas sīki izstrādātu kārtību pieņem saskaņā 3. punktā minēto procedūru.”;~~
- b) ~~Direktīvā 1999/30/EK svītros 7. panta 7. punktu, VIII pielikuma I punkta 1. zemsvītras piezīmi un IX pielikuma VI punktu;~~
- e) ~~Direktīvā 2000/69/EK svītros 5. panta 7. punktu un VII pielikuma III punktu;~~
- d) ~~Direktīvā 2002/3/EK svītros 9. panta 5. punktu un VIII pielikuma II punktu.~~

~~2. Neatkarīgi no 1. punkta pirmās daļas spēkā paliek šādi panti:~~

- a) ~~Direktīvas 96/62/EK 5. pants — līdz 2010. gada 31. decembrim;~~
- b) ~~Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkts un Direktīvas 2002/3/EK 10. panta 1., 2. un 3. punkts — līdz otrā kalendāra gada beigām pēc dienas, kad stājas spēkā šīs direktīvas 28. panta 2. punktā minētie īstenošanas pasākumi;~~
- e) ~~Direktīvas 1999/30/EK 9. panta 3. un 4. punkts — līdz 2009. gada 31. decembrim.~~

~~23. Atsauces uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar ~~☒~~ atbilstības ~~☒~~ atbilstību tabulu XIXVII pielikumā.~~

~~4. Lēmumu 97/101/EK atceļ no otrā kalendāra gada beigām pēc dienas, kad stājas spēkā šīs direktīvas 28. panta 2. punktā minētie īstenošanas pasākumi.~~

~~Tomēr Lēmuma 97/101/EK 7. panta trešo, ceturto un piekto ievilkumu svītros 2008. gada 11. jūnijā.~~

↓ 2004/107 (pielāgots)

~~Paziņošana un pārskatīšana~~

~~1. Komisija vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kas balstīts uz pieredzi, kura gūta:~~

- a) ~~piemērojot šo direktīvu;~~
- b) ~~jo īpaši uz visjaunāko zinātnes pētījumu rezultātiem attiecībā uz arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un polieiklisko aromātisko oglekļa ogļūdeņražu ietekmi uz cilvēka veselību un vidi kopumā, īpašu uzmanību pievēršot iedzīvotāju grupām, kas ir pakļautas paaugstinātam riskam; un~~

~~e) uz tehnoloģiju attīstību, tostarp panākumiem, kas gūti attiecībā uz šo piesārņotājvielu koncentrāciju novērtēšanas un citām apkārtējā gaisa novērtēšanas metodēm, kā arī uz šo piesārņotājvielu uzkrāšanos.~~

~~2. Ziņojumā, kas minēts 1. punktā, ņem vērā:~~

~~a) gaisa kvalitāti konkrētā laikā, tendences un prognozes līdz 2015. gadam un pēc tam;~~

~~b) apjomu, kādā panākt turpmāku piesārņotāju izmešu apjoma samazināšanu no visiem attiecīgiem piesārņojuma avotiem un iespējamo labumu, ko I pielikumā uzskaitīto piesārņojuma vielu sakarā dos tādu robežvērtību ieviešana, kuras tiecas samazināt cilvēku veselības apdraudējumu, ņemot vērā tehniskās iespējas un izmaksu efektivitāti un jebkādu būtisku veselības un vides papildu aizsardzību, ko tas nodrošinātu;~~

~~e) attiecības starp piesārņotājvielām un kombinētajām stratēģijām, lai uzlabotu Kopienas gaisa kvalitāti un sasniegtu līdzīgus mērķus;~~

~~d) pašreizējās un nākotnes prasības informēt iedzīvotājus un dalībvalstīm dalīties informācijā ar Komisiju;~~

~~e) pieredzi, kas gūta, piemērojot šo direktīvu dalībvalstīs, un jo īpaši nosacījumus, ko ievērojot, ir veikts mērījums, kā izklāstīts III pielikumā;~~

~~f) sekundāros saimnieciskos labumus videi un veselībai, ko dod arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa, un polieiklisku aromātisku ogļūdeņražu izmešu apjoma samazinājums tiktāl, ka tos var novērtēt;~~

~~g) to daļiņu frakciju lieluma atbilstību, ko izmanto paraugiem, ņemot vērā vispārējos sīko daļiņu mērīšanas prasības;~~

~~h) benzo(a)pirēna piemērotību noderēt par marķieri kopējai polieiklisko aromātisko ogļūdeņražu kancerogēnajai aktivitātei, ņemot vērā to, ka polieikliski aromātiski ogļūdeņraži, piemēram, fluorantēns, ir gāzveida stāvoklī.~~

~~Ņemot vērā jaunākos zinātnes un tehnikas sasniegumus, Komisija arī pēta arsēna, kadmija un niķeļa ietekmi uz cilvēka veselību, lai aprēķinātu to genotoksisko kancerogēno potenciālu. Ņemot vērā pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar dzīvsudraba stratēģiju, Komisija arī apsver, vai būtu jēga izvērst no turpmākas darbības attiecībā uz dzīvsudrabu, ņemot vērā tehniskās iespējas izpēti un izmaksu efektivitāti un jebkādu papildu veselības un vides aizsardzību, ko tas nodrošinātu.~~

~~3. Lai panāktu tādu piesārņojuma koncentrācijas līmeni apkārtējā gaisā, kurš vēl vairāk mazinātu kaitīgo iespaidu uz cilvēku veselību un augstākā līmenī nodrošinātu vides aizsardzību kopumā, ņemot vērā turpmāku darbību ekonomisku un tehnisku pamatotību, 1. punktā minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā var pievienot ierosinājumus grozīt šo direktīvu, jo īpaši ņemot vērā rezultātus, kas gūti saskaņā ar 2. punktu. Komisija tāpat arī apsver iespēju regulēt arsēna, kadmija, dzīvsudraba, niķeļa un īpašu polieiklisku aromātisku ogļūdeņražu uzkrāšanos.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)

~~32. pants~~

Pārskatīšana

~~1. Komisija 2013. gadā pārskata noteikumus, kas saistīti ar PM_{2,5} un, vajadzības gadījumā, ar citām piesārņojošām vielām, un iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.~~

~~Attiecībā uz PM_{2,5} pārskatīšanu veic, lai izstrādātu valsts juridiski saistošu ekspozīcijas samazināšanas pienākumu nolūkā aizstāt attiecīgaj valstij paredzēto ekspozīcijas samazināšanas mērķi un pārskatīt saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju, kas noteiktas 15. pantā, ņemot vērā, *inter alia*, šādus aspektus:~~

- ~~– jaunāko zinātniskos datus no PVO un citām atbilstīgām organizācijām,~~
- ~~– gaisa kvalitātes stāvokli un piesārņojuma samazinājuma iespējas dalībvalstīs,~~
- ~~– Direktīvas 2001/81/EK pārskatīšanu,~~
- ~~– panākumus, kas gūti, īstenojot Kopienas pasākumus gaisu piesārņojošo vielu samazināšanai.~~

~~2. Komisija ņem vērā iespēju pieņemt zemākus robežlielumus attiecībā uz PM_{2,5}, pārskata otrā posmā orientējošo robežlielumu attiecībā uz PM_{2,5} un apsver šīs vērtības apstiprināšanu vai tās nomaiņu.~~

~~3. Veicot pārskatīšanu, Komisija sagatavo arī ziņojumu par pieredzi, veicot PM₁₀ un PM_{2,5} monitoringu un nepieciešamību to veikt, ņemot vērā automātisko mērījumu sistēmu tehnisko attīstību. Vajadzības gadījumā ierosina jaunas PM₁₀ un PM_{2,5} mērījumu standartmetodes.~~

↓ 2004/107

~~10. pants~~

~~Īstenošana~~

~~1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2007. gada 15. februāris nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.~~

~~Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces.~~

~~2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu svarīgākos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.~~

↓ 2008/50 (pielāgots)

⇒ jauns

~~3133. pants~~

~~Transponēšana~~

1. Dalībvalstīs ⇒ vēlākais līdz [ierakstīt datumu: divi gadi pēc stāšanās spēkā] ⇐ ~~līdz 2010. gada 11. jūnijam~~ stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai ☒ izpildītu 1., 2. un 3. panta, 4. panta 2), 13), 14), 16), 18), 19), 21), 22) punkta, 24)–30) punkta, 36), 37), 38) un 39) punkta, 5.–12. panta, 13. panta 1., 2., 3., 6. un 7. punkta, 15. panta, 16. panta 1. un 2. punkta, 17.–21. panta, 22. panta 1., 2. un 4. punkta, 23.–29. panta un I–IX pielikuma prasības ☒ ievērotu šīs direktīvas prasības.

Kad dalībvalstis pieņem šajā punktā minētos pasākumus ~~minētos tiesību aktus~~, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvām, kas atceltas ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums. ~~Dalībvalstis nosaka pasākumus, kā izdarāma šāda atsauce.~~

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus svarīgākos to tiesību aktu pasākumus ~~noteikumus~~, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3234. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas ~~, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.~~

↓ jauns

Direktīvas 4. panta 1. un 3.–12. punktu, 4. panta 15., 17., 20., 23. un 31.–35. punktu, 13. panta 4. un 5. punktu, 14. pantu, 16. panta 3. punktu un 22. panta 3. punktu piemēro no [dienas, kas seko 31. panta 1. punkta pirmajā daļā minētajai dienai].

↓ 2008/50

3335. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*